

Instituut voor de nationale rekeningen

Jaarverslag **2009**
Prijzenobservatorium
Instituut voor de nationale rekeningen

Verantwoordelijke uitgever: Regis Massant
Voorzitter a.i. van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
B-1210 BRUSSEL

Internet versie

S4-10-0074/178-10

VOORWOORD

Zoals voorzien in het lastenboek dat de modaliteiten bepaalt van de wijze waarop de aan het INR geassocieerde instellingen de hun toevertrouwde taken zullen uitvoeren vindt u hierna het jaarverslag van het INR over de analyse van de prijzen in 2009.

Eerder werden er al 3 kwartaalverslagen gepubliceerd, die samen het prijsverloop tijdens de eerste negen maanden van 2009 belichten. In dit jaarverslag worden naast de vaststellingen voor het volledige jaar, ook cijfergegevens verstrekt voor het niet afzonderlijk behandelde vierde kwartaal van 2009.

Régis MASSANT
Voorzitter van de Raad van Bestuur
van het Instituut voor de nationale rekeningen

Brussel, februari 2010

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	3
INHOUDSTAFEL	4
SAMENVATTING	5
INLEIDING	7
I. BELGISCHE INFLATIE IN 2009	
1. Algemeen	8
2. Energie	11
3. Niet-bewerkte levensmiddelen	15
4. Bewerkte levensmiddelen.....	17
5. Diensten	21
6. Niet-energestische industriële goederen.....	24
II. VERGELIJKING MET DE BUURLANDEN	26
III. ASYMMETRIE IN HET PRIJSVERLOOP VAN BEWERKTE LEVENSMIDDELEN	30
IV. MINI-HERVORMING VAN DE NATIONALE CONSUMPTIEPRIJSINDEX	36
V. METHODOLOGIE VOOR DE BEREKENING VAN HET VERLOOP VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN VOOR ELEKTRICITEIT EN VOOR GAS: VERGELIJKING TUSSEN BELGIË EN DE BUURLANDEN	39
VI. DE IMMOBILIËNPRIJZEN	
1. Inleiding	43
2. Bestaande informatiebronnen	
2.1. Prijs van de nieuwe gebouwen.....	44
2.2. Prijzen van bestaand vastgoed	45
3. Recente evolutie van woningprijzen	47
LIJST VAN AFKORTINGEN	48
BIJLAGE 1A	49
BIJLAGE 1B	55
BIJLAGE 2A	61
BIJLAGE 2B	64
BIJLAGE 3.....	67

SAMENVATTING

1. In 2009 bleef het gemiddelde prijspeil in België vrijwel stabiel. Terwijl de inflatie in het eerste kwartaal nog 1,6 % bedroeg, werden diensten en goederen vanaf het tweede kwartaal goedkoper ten opzichte van de overeenstemmende periode van het voorafgaande jaar, m.a.w. de inflatie werd tijdelijk negatief. Deze situatie hield aan tot en met oktober 2009. In december klom de inflatie opnieuw op tot 0,3 %. Over het volledige verslagjaar werd gemiddeld een nulinflatie opgetekend.
2. Net zoals tijdens 2008 werd het profiel van de inflatie vooral bepaald door het prijsverloop van de energiedragers. Na een forse prijsstijging in 2008, betaalde de consument in het verslagjaar beduidend minder (14 %) voor energiedragers. Dat was vooral het geval voor motorbrandstoffen en huisbrandolie, maar ook aardgas en elektriciteit werden goedkoper. In tegenstelling tot de aardolieproducten keerden de prijzen van elektriciteit en aardgas niet terug naar het peil van begin 2007. De oorzaken hiervan dienen te worden gezocht bij de opeenvolgende verhogingen van distributietarieven en bij de aanpassingen van de tariefformules bij een aantal energieleveranciers voor aardgas, waarbij de verhoging van de constante term in die formules voor een blijvende opwaartse impuls voor de prijs aan de consument zorgt.
3. Zeker sinds de omschakeling naar de verwervingsmethode (die ook in de buurlanden wordt toegepast), wordt vastgesteld dat de methodologie voor de berekening van de gas- en elektriciteitsprijzen in België zorgt voor een heel getrouwe actuele en volledige weergave van de gangbare prijzen. Uit een vergelijking van de methodes die de buurlanden toepassen, is gebleken dat daar eveneens de verwervingsmethode wordt toegepast, maar dat niet steeds een even grote waaier van consumptieprofielen en soorten contracten wordt gedekt. Het is evenwel weinig waarschijnlijk dat dit de vergelijking met de buurlanden ernstig zou vertekenen. Blijft de vaststelling dat het prijsverloop voor gas en electriciteit veel volatieler is in België. Restanten van prijsregulering (ondanks de vrijmaking van de energiemarkt), met name in Frankrijk, en minder frequente prijsaanpassingen door de leveranciers van gas en electriciteit zijn in dit vlak wellicht relevanter, terwijl aan Belgische zijde nader onderzoek nodig is om na te gaan in hoeverre de gebruikte tarifieringsformules een juiste weergave zijn van het eigenlijke kostenverloop.
4. De onderliggende inflatie die geen rekening houdt met prijsbewegingen van energiedragers en van niet-bewerkte levensmiddelen, kwam in 2009 uit op 2 % tegen 2,7 % één jaar eerder. Gedurende het verslagjaar hield de vertraging van de onderliggende inflatie, die was ingezet in november 2008, aan en eind 2009 bedroeg ze nog 1,4 %.
5. Toch is er enige reden tot bezorgdheid: voor het tweede jaar op rij lag de onderliggende inflatie in België hoger dan gemiddeld in de buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland. Het verschil liep in het verslagjaar wel terug van 0,9 procentpunt in het eerste kwartaal naar 0,4 procentpunt in het laatste kwartaal van 2009. Dat is een bemoedigende ontwikkeling, maar zolang de positieve verschillen uit het recente verleden niet gecompenseerd worden door een periode waarin zich even grote negatieve verschillen voordoen, blijft er een verlies aan concurrentiekracht bestaan. In een systeem van automatische loonindexering (op basis van de gezondheidsindex die in grote lijnen overeenstemt met de onderliggende inflatie) is het immers belangrijk dat er geen structureel hogere prijsstijgingen worden opgetekend dan elders. Vorig jaar lagen de gemiddelde prijsverhogingen van de drie grote componenten van de onderliggende inflatie (diensten, bewerkte levensmiddelen en niet-energetische industriële goederen) hoger in ons land dan in de buurlanden. Dat was ook het geval in 2008.
6. De diensten leverden de grootste positieve bijdrage tot de inflatie in België. Zij werden 2,6 % duurder in vergelijking met 2008, en droegen daarmee 1,0 procentpunt bij tot de jaarinflatie. Op het einde van 2009 stegen de consumptieprijzen voor diensten wel minder snel dan in het eerste kwartaal.
7. Voor bewerkte levensmiddelen betaalde de consument in België gemiddeld 1,7 % meer dan in 2008, toen de prijzen al met 7,8 % gestegen waren. Daarmee lagen de gemiddelde prijzen in deze groep een heel eind boven het prijsniveau van begin 2008, toen de grondstoffenprijzen zijn beginnen te stijgen. Intussen zijn de noteringen voor de meeste grondstoffen voor levensmiddelen teruggekeerd tot, of gedaald onder hun niveaus van begin 2007, zodat er kan gesproken worden van asymmetrisch gedrag. Uit micro-economisch onderzoek (voor melk, boter, spaghetti en brood) bleek dat zowel het relatief aantal prijsbewegingen dat in dezelfde zin reageert dan de onderliggende grondstofprijs als de gemiddelde omvang van die prijsbeweging veel hoger zijn in een periode van prijshausse en verklaren waarom de transmissie dan sterker en sneller was. Bij prijsbaisse van de grondstoffen deed zich, voor de onderzochte producten, m.a.w. een duidelijke prijsstarheid voor. Premiers prix producten reageren wel op een meer symmetrische wijze. Voor een product als vleeswaren lijkt er dan weer geen duidelijke band te bestaan met het basisproduct (vooral

varkensvlees). Zowel het bestaan van prijsdifferentiatie zelf als de meer asymmetrische reactie van de hoger geprijsde productvariëteiten illustreren dat de voedingsindustrie en/of de distributiesector over een zekere marktmacht beschikken. De consument van zijn kant heeft keuze uit een ruime variëteit en beschikt meer in het bijzonder over de mogelijkheid zich in het lager geprijsde en meer concurrentiële segment van de markt te bevoorraden, indien hij dat zou wensen. Individuele consumentenvoorkeur en/of onvolledige marktinformatie lijken ervoor te zorgen dat een deel van de consumenten echter bereid is om een hogere prijs voor een gelijksoortig product te betalen.

8. Uit een enquête over de marges in de zuivelkolom werd, bij de grootdistributie, opgemaakt dat de brutomarges op "Premiers prix" producten zowat de helft bedragen van de marges op distributiemerken, hetgeen de grotere gevoeligheid voor wijzigingen in de grondstofprijs verklaart. Voor het luik van de zuivelindustrie werd vastgesteld dat de gerealiseerde nettomarges in 2008 gemiddeld niet erg hoog waren (2 %), maar dat er nogal wat verschillen zijn naargelang de specialisatie. In het geval van consumptiemelk bedroeg de nettomarge 2,2 %, voor kaas was dat 7,8 %.
9. De voormelde enquête kwam tot stand om de transparantie in de zuivelkolom te verhogen, nadat de melkveehouder geconfronteerd was geweest met heel sterke schommelingen in de vergoeding voor de geproduceerde melk. Ten gevolge van de forse daling van de melkprijs in 2009 werd er een melkfonds opgericht, waarbij de leden van Fedis een toeslag van 14 cent per liter consumptiemelk uitkeerden aan de melkveehouder. Zonder de billijkheid van de vergoeding in twijfel te willen trekken, wenst het INR er toch op te wijzen dat dit tijdelijke akkoord uiteindelijk gefinancierd is door de consument. Er moet vermeden worden dat dergelijke praktijken worden herhaald, ze zijn niet het gepaste kanaal om niet-gewenste effecten van de normale marktwerking bij te sturen.
10. De enquête toont aan dat dergelijke analyse op microniveau een meerwaarde betekent. De publicatie van het koninklijk besluit betreffende de maandelijkse en driemaandelijke enquêtes over kortetermijnstatistieken dat in de pijplijn zit, en er ondermeer toe strekt om de kwaliteit van de statistieken inzake producentenprijzen op te krikken zal een bijkomende troef zijn om ketenanalyse voor een bepaalde markt aan te pakken. Meer algemeen hoopt het INR dat de kwaliteit van de officiële statistieken die van belang zijn voor prijszettingsgedragemechanismen, zoals bv. de structuurenquête, prijzen van productiemiddelen van de landbouw, in- en uitvoerprijzen en de energiebalans, op korte termijn kunnen worden verbeterd.
11. Het INR verheugt er zich over dat de korf van goederen en diensten die in België gevolgd wordt om de nationale consumptieprijsindices te berekenen op regelmatige tijdstippen aangepast wordt aan de economische realiteit. In 2010 worden nieuwe getuigen zoals rusthuizen en smartphones toegevoegd, terwijl gloeilampen en inkjetprinters eruit geschrapt werden.
12. Het INR is vragende partij om de prijzen op de vastgoedmarkt van nabij op te volgen. Op het niveau van de consumptieprijsen, maken de kosten verbonden aan het bewonen van de eigen woning geen deel uit van de HICP, noch van de nationale consumptieprijsindex of de gezondheidsindex, in tegenstelling tot de kost van het huren van een woning. Op Europees niveau wordt onderzocht of en - zo ja - op welke manier die kosten het best in de HICP worden opgenomen. Zo is het bijvoorbeeld niet evident om de aankoopprijs van een woning - een kapitaalgoed - op te nemen in de HICP die het prijsverloop van consumptiegoederen meet. Verschillende methoden worden onderzocht en het INR verheugt er zich over dat de FOD Economie meewerkt aan dit project van Eurostat. Daarnaast is het zaak vast te stellen dat coherente, volledige en kwaliteitsvolle statistieken omtrent immobielieën ontbreken. Het INR moedigt dan ook alle initiatieven aan die ertoe strekken om hierin verandering te brengen. Zowel de Nationale Bank van België (op het gebied van woningprijzen op de secundaire markt) als de FOD Economie (als bijproduct van het werk op het vlak van de kosten verbonden aan het bewonen van de eigen woning) leveren rond dit onderwerp interessant werk. Het INR moedigt beide instellingen aan om in deze materie samen te werken. Het kunnen beschikken over betrouwbare indicatoren op dit vlak is een eerste voorwaarde om te kunnen nagaan of er al dan niet een zeepbel is ontstaan op de vastgoedmarkt en er zelfs op te kunnen anticiperen. Volgens de beschikbare gegevens zijn de vastgoedprijzen licht teruggelopen tot en met het tweede kwartaal van 2009, na verschillende jaren van sterke stijging, zelfs in reële termen. In het derde kwartaal van 2009 zijn ze opnieuw gestegen.

ANALYSE VAN DE PRIJZEN: JAARVERSLAG 2009 VAN HET INSTITUUT VOOR DE NATIONALE REKENINGEN

INLEIDING

Voor de eerste maal publiceert het INR met dit document een jaarverslag over het verloop van de inflatie. De wet van 8 maart 2009, tot wijziging van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, voorziet dat de FOD Economie de taak van prijsobservatie en prijsanalyse voor rekening van het INR uitvoert.

Net zoals voor de kwartaalverslagen start het rapport met een onderzoek van de inflatie in België. In eerste instantie wordt op basis van cijfergegevens van de geharmoniseerde consumptieprijsindex een algemeen beeld geschetst van het inflatieverloop in België. Vervolgens wordt voor de vijf grote productgroepen nagegaan wat de voornaamste vaststellingen zijn. Op basis van detailgegevens van de nationale index worden daarbij individuele prijsbewegingen van bepaalde producten of diensten toegelicht. De delen die handelen over de productgroepen energiedragers en bewerkte levensmiddelen krijgen extra aandacht gelet op hun specifieke belang voor het inflatieverloop van de laatste jaren.

In een tweede deel komt het verloop van de consumptieprijzen in de buurlanden aan bod, met een korte focus op de prijsniveaus voor aardgas en elektriciteit.

Het jaarverslag biedt echter ook de gelegenheid om een aantal bijkomende thema's uit te diepen. In overleg met het Wetenschappelijk Comité werden vier onderwerpen te weerhouden: de asymmetrie in het prijsverloop van bewerkte levensmiddelen, de mini-hervorming van de index in 2010, een vergelijking van de methodologie die België en zijn buurlanden hanteren bij het opstellen van consumptieprijsindices voor aardgas en elektriciteit en tenslotte wordt er een hoofdstuk gewijd aan vastgoedprijzen en huisvestingskosten.

Dit jaarverslag wil de lezer ook de mogelijkheid bieden om individuele prijsbewegingen, en de impact ervan op de inflatie, te ontdekken. Daarom werd als bijlage een overzicht opgenomen van het recente prijsverloop voor alle producten en diensten die, voor het opmaken van het maandelijks indexcijfer, door de FOD Economie worden gevolgd.

De Raad van Bestuur van het INR heeft dit jaarverslag goedgekeurd op 19 februari 2010, en het Wetenschappelijk Comité voor de prijsobservatie en –analyse verleende op 24 februari een gunstig advies voor dit rapport. De samenstelling van dat Comité is in het laatste kwartaal van 2009 overigens gewijzigd: aan de heer Jean-Jacques Vanhaelen werd eervol ontslag verleend als voorzitter, en hij werd vervangen door de heer Peter Van Herreweghe, eveneens werkzaam is bij de FOD Economie. Één en ander werd bekrachtigd in het koninklijk besluit van 19 januari 2010, en op 3 februari 2010 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad

Contactgegevens:

Vooruitgangstraat 50, 1210 Brussel

Dhr Peter Van Herreweghe 02 277 83 96 peter.vanherreweghe@economie.fgov.be

Dhr Vincent Vanesse 02 277 61 33 vincent.vanesse@economie.fgov.be

I. BELGISCHE INFLATIE IN 2009¹

I.1. Algemeen

In de loop van het verslagjaar bleef het gemiddelde consumptieprijspeil nagenoeg onveranderd: in december 2009 bedroeg de waarde van de geharmoniseerde index der consumptieprijzen (uitgedrukt in index 2004 = 100) 109,4 tegen 109,1 een jaar eerder. Met uitzondering van januari en juli, de twee traditionele soldenmaanden, lagen de waarden van de HICP voor de overige maanden van 2009 steeds in dezelfde buurt (een maximum van 109,5 in februari en een minimum van 108,9 in maart). Het gemiddelde prijspeil lag lager dan tijdens de tweede helft van 2008, periode waarin de HICP licht neerwaarts gericht was na een forse klim vanaf de zomer van 2007 tot augustus 2008, toen een maximumwaarde van 110,3 werd bereikt.

Het zijn vooral de prijzen voor energiedragers die, vanwege zeer sterke prijschommelingen en door hun vrij groot aandeel in de consumptie-uitgaven van de particulieren, het profiel van de HICP van de voorbije twee jaar hebben bepaald. Tussen augustus 2007 en juli 2008 werd de energiefactuur van de consument gemiddeld 32,1 % duurder. Dat werd gevolgd door een omgekeerde beweging en in maart 2009 lagen de energieprijzen 20,9 % lager dan in juli 2008. Sedertdien bleven de prijzen stabiel, hoewel zich tijdens de laatste maanden van 2009 een licht opwaartse tendens aftekende. Ook de prijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen vertoonden de voorbije twee jaar een grillig verloop, maar vanwege hun relatief beperkte gewicht had dit minder impact op het verloop van de HICP.

Zonder de prijzen voor energie en voor niet-bewerkte levensmiddelen, m.a.w. de index die dient als maatstaf voor de onderliggende inflatie, is het beeld van de afgelopen jaren veel minder accidenteel: abstractie makend van seizoensfactoren (bijvoorbeeld de soldenmaanden) is de waarde van het gemiddelde indexcijfer van de HICP exclusief energie en niet-bewerkte levensmiddelen tussen begin 2007 en einde 2009 geleidelijk blijven stijgen, zij het minder sterk in de tweede helft van 2009, toen de economische activiteit naar een dieptepunt zakte.

De totale inflatiecijfers, die worden berekend als procentuele variaties van de HICP tussen overeenstemmende periodes (maanden of kwartalen) van twee opeenvolgende jaren, hebben de jongste twee jaar ook sterke schommelingen te zien gegeven: terwijl de inflatie medio 2007 slechts iets meer dan 1 % bedroeg, was ze een jaar later opgeklommen tot bijna 6 %. Het inflatietempo is daarna snel beginnen zakken en werd negatief vanaf mei 2009. In juli lag het gemiddelde consumptieprijspeil 1,7 % lager dan een jaar ervoor. In sommige kringen werd in die periode voor een echte deflatie gevreesd. Maar zoals in het tweede kwartaalverslag van het INR over het verloop van de consumptieprijzen reeds werd verduidelijkt, is er in 2009 geen sprake geweest van een aanhoudende en zichzelf versterkende daling in een ruime waaier aan prijzen die de consument er zou kunnen toe aangezet hebben zijn aankopen uit te stellen (met een inkrimping van de vraag en een verdere neerwaartse druk op de prijzen tot gevolg). Micro-economisch onderzoek van het INR heeft toen uitgewezen dat het percentage van goederen en diensten waarvan de prijzen daalden in de eerste helft van 2009 niet hoger lag dan gemiddeld tijdens de vijf voorgaande jaren. Vanaf augustus werd de neerwaartse inflatiebeweging trouwens gekeerd en in december 2009 was er opnieuw sprake van positieve inflatie (+ 0,3 %). Gemiddeld beschouwd werd over het jaar 2009 een nulinflatie opgetekend (voor het eerst sinds de HICP wordt berekend - sedert 1997- is er geen sprake van een gemiddelde prijsstijging tussen twee opeenvolgende kalenderjaren; op basis van de nationale index der consumptieprijzen is het van 1955 geleden dat er nog een negatieve inflatie tussen twee jaren optrad). Er zij aan herinnerd dat de gemiddelde inflatie in 2008 was uitgekomen op 4,5 %, het hoogste cijfer sinds 1985.

De sterk gestegen wereldmarktnoteringen voor energie en voor andere grondstoffen lagen aan de oorsprong van de hoge inflatie in 2008, terwijl de daaropvolgende dalingen in die noteringen, versterkt door de zogenoemde basiseffecten², in 2009 resulteerden in tijdelijk negatieve inflatiecijfers.

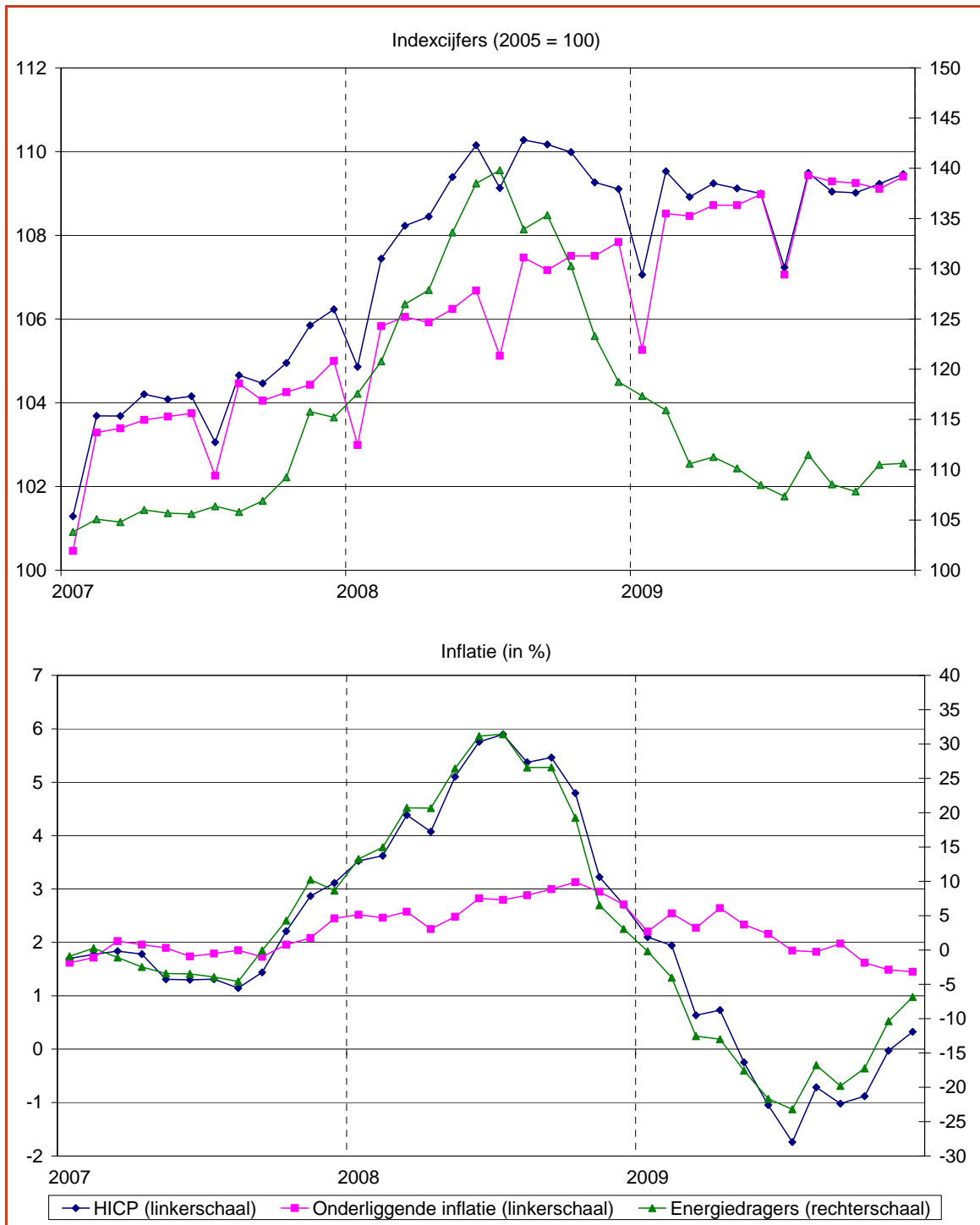
Aangezien de prijzen voor energiedragers en voor niet-bewerkte levensmiddelen in grote mate bepaald worden door externe omstandigheden (bijvoorbeeld internationale noteringen, wisselkoersen, klimatologische omstandigheden) maar zij op hun beurt de andere prijzen mede kunnen beïnvloeden, is het belangrijk na te gaan

¹ Omwille van de vergelijkbaarheid met de evoluties in andere Europese landen gebeurt de analyse op grond van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP). Waar nodig wordt voor de Belgische cijfers nog verder in detail getreden op basis van de gegevens afkomstig van de nationale consumptieprijsindex.

² Voor meer uitleg over de werking van "basiseffecten" wordt verwezen naar het derde kwartaalverslag van het INR over het verloop van de prijzen.

in hoeverre hun verloop een al dan niet blijvende impact heeft gehad op de onderliggende inflatie. In het laatste kwartaal van 2007 en tot oktober 2008 was de onderliggende inflatie opwaarts gericht en op het einde van die periode kwam ze uit op ruim 3 %.

Grafiek 1: Recente evolutie van de HICP, de onderliggende inflatie en de prijzen voor energiedragers

Bron: EC.

Sindsdien is ze neerwaarts gericht en eind 2009 bedroeg ze nog slechts 1,4 %, het laagste peil sinds maart 2006. Gemiddeld over het verslagjaar beschouwd bedroeg de onderliggende inflatie 2,0 %, tegen 2,7 % in 2008.

Gedurende de eerste drie kwartalen van 2009 overtrof het prijsstijgingstempo van de gezondheidsindex, waarin de prijzen voor benzine, diesel, alcohol en tabak niet zijn opgenomen, dat van de HICP. Pas in de maanden november en december keerde deze situatie om. Over het volledige jaar 2009 steeg de gezondheidsindex met 0,6 % of 0,6 procentpunt sneller dan de globale index. Lonen, sociale uitkeringen en huur worden geïndexeerd op

basis van de gezondheidsindex. Dat betekent dat het systeem van automatische indexeringen, via een vertraging, in 2009 een koopkrachtverhoging voor de loontrekkenden en de uitkeringsgerechtigden tot gevolg heeft gehad (het omgekeerde was het geval in 2008).

Hierna worden de prijsontwikkelingen tijdens het jaar 2009 in detail ontleed, maar samengevat werden voor de vijf grote productgroepen de volgende evoluties opgetekend:

- ✓ De prijzen voor energiedragers daalden fors in 2009. Ze namen gemiddeld af met 14 %, met als zwaartepunt de prijsdaling in het derde kwartaal ten belope van 20 %. Deze groep droeg dan ook het meest bij tot de inflatievertraging over 2009, met een negatieve bijdrage van 1,7 procentpunt.
- ✓ Hoewel het prijsstijgingstempo vanaf het tweede kwartaal vertraagde, lag de jaarinflatie voor de diensten in 2009, met 2,6 %, 0,3 procentpunt hoger dan in 2008. Daarmee kenden de diensten van alle productgroepen de hoogste inflatie, resulterende in een positieve bijdrage tot de gehele inflatie in 2009 van 1,0 procentpunt.
- ✓ Sinds het eerste kwartaal van 2008 is de inflatie in de groep niet-energetische industriële goederen vrij stabiel, schommelend tussen 1,2 en 1,7 %.
- ✓ Nadat in de eerste jaarhelft van 2007 en in 2008 zeer hoge inflatiecijfers werden opgetekend voor bewerkte levensmiddelen, vertraagde het prijsstijgingstempo in deze groep gestaag in de loop van 2009.
- ✓ Gemiddeld stegen de prijzen in 2009 met 1,7 %.
- ✓ Voor de productkorf met het kleinste gewicht in de HICP, de niet-bewerkte levensmiddelen, betaalde de consument tijdens het verslagjaar gemiddeld 0,4 % meer dan in 2008.

Tabel 1: Geharmoniseerde consumptieprijsindex voor België^a

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	Totaal	Energie- dragers	Diensten	Bewerkte levens- middelen ^b	Niet-bewerkte levensmiddelen	Niet- energetische industriële goederen	Onder- liggende inflatie ^c	Gezond- heidsindex ^d
2007	1,8	0,2	1,9	4,7	3,0	0,9	1,9	1,8
2008	4,5	19,8	2,3	7,8	2,8	1,3	2,7	4,2
2009	0,0	-14,0	2,6	1,7	0,4	1,4	2,0	0,6
2008 IV	3,6	9,4	3,2	5,7	2,3	1,5	2,9	4,1
2009 I	1,6	-5,8	3,0	3,2	4,0	1,2	2,3	2,6
II	-0,2	-17,5	3,1	1,9	0,7	1,7	2,4	0,7
III	-1,2	-20,0	2,5	1,0	-2,0	1,5	1,9	-0,5
IV	-0,2	-11,6	1,9	0,6	-1,1	1,4	1,5	-0,4
2009 Okt	-0,9	-17,2	2,1	0,6	-1,6	1,4	1,6	-0,6
Nov	0,0	-10,4	1,8	0,6	-0,7	1,4	1,5	-0,3
Dec	0,3	-6,8	1,9	0,7	-1,1	1,4	1,4	-0,3
T3/T4-09	0,6	-0,8	1,2	-0,1	-3,0	-1,9	0,6	0,2
Gewicht 2009 (in %)	100,0	10,9	37,3	12,6	8,2	30,9	80,9	92,5

^a De gemiddelde inflatie voor een kwartaal wordt berekend als de procentuele variatie van het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van het betrokken kwartaal t.o.v. het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar.

^b Fruit, groenten, vlees en vis.

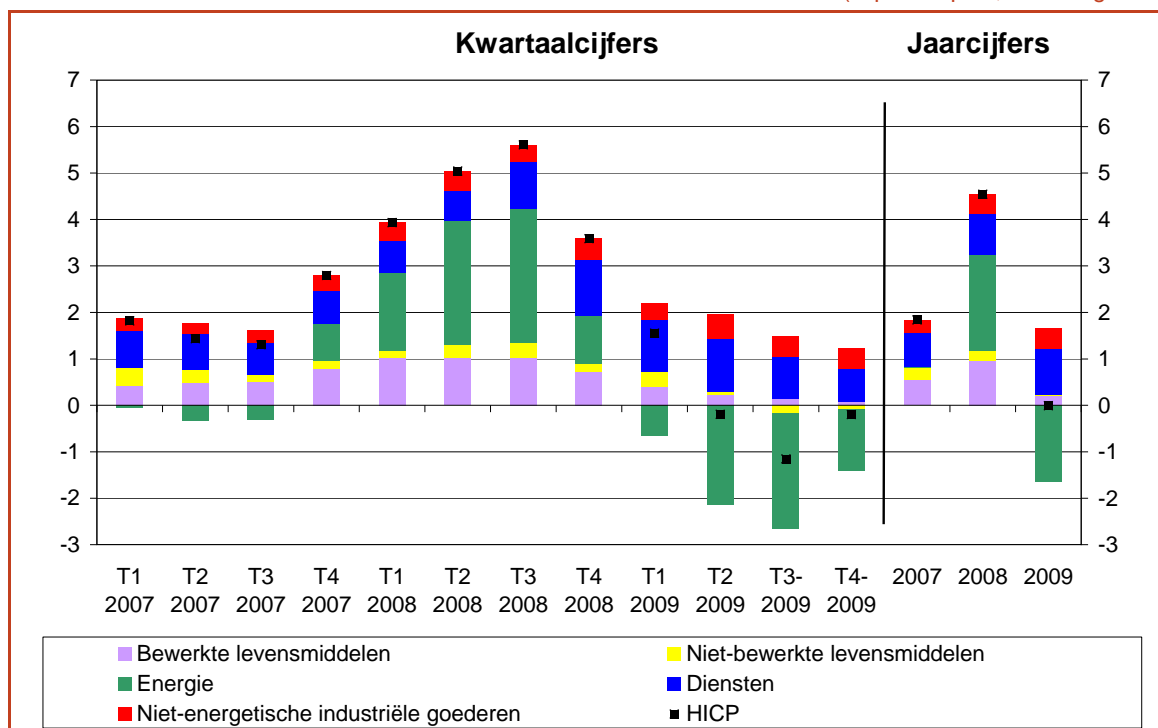
^c Gemeten aan de hand aan de HICP, ongerekend de niet-bewerkte levensmiddelen en energiedragers.

^d Nationale consumptieprijsindex, ongerekend tabak, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel.

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

Grafiek 2: Bijdrage van elke productgroep tot de inflatie

(In procentpunt, kwartaalgemiddelden)

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

1.2. Energie

De forse dalingen van de prijzen voor energiedragers resulteerden in een afname van de totale energiefactuur met gemiddeld 14 % in het verslagjaar. De prijsdalingen waren het grootst voor huisbrandolie (-34,9 %) en voor motorbrandstoffen (-15,7 %). Voor gas en voor elektriciteit werd in 2009 gemiddeld respectievelijk 9,5 en 3,8 % minder betaald. Alleen vaste brandstoffen (steenkool), waarvan het gewicht binnen de energiedragers bijna verwaarloosbaar is geworden, werden in 2009 duurder.

Vanwege de verschillen in tijdspanne waarmee de consumptieprijzen zich in de praktijk aanpassen aan het verloop van de internationale noteringen voor aardolieproducten droegen ze voor de vier belangrijke energiedragers in verschillende periodes van het verslagjaar bij tot de daling van de gemiddelde energiefactuur. In de eerste jaarhelft leverden vooral de prijsdalingen voor brandstoffen voor het wegvervoer en huisbrandolie daar een bijdrage voor. Vanaf het derde kwartaal speelden ook aardgas en in mindere mate elektriciteit een rol in de prijsdaling voor het geheel van de energiedragers.

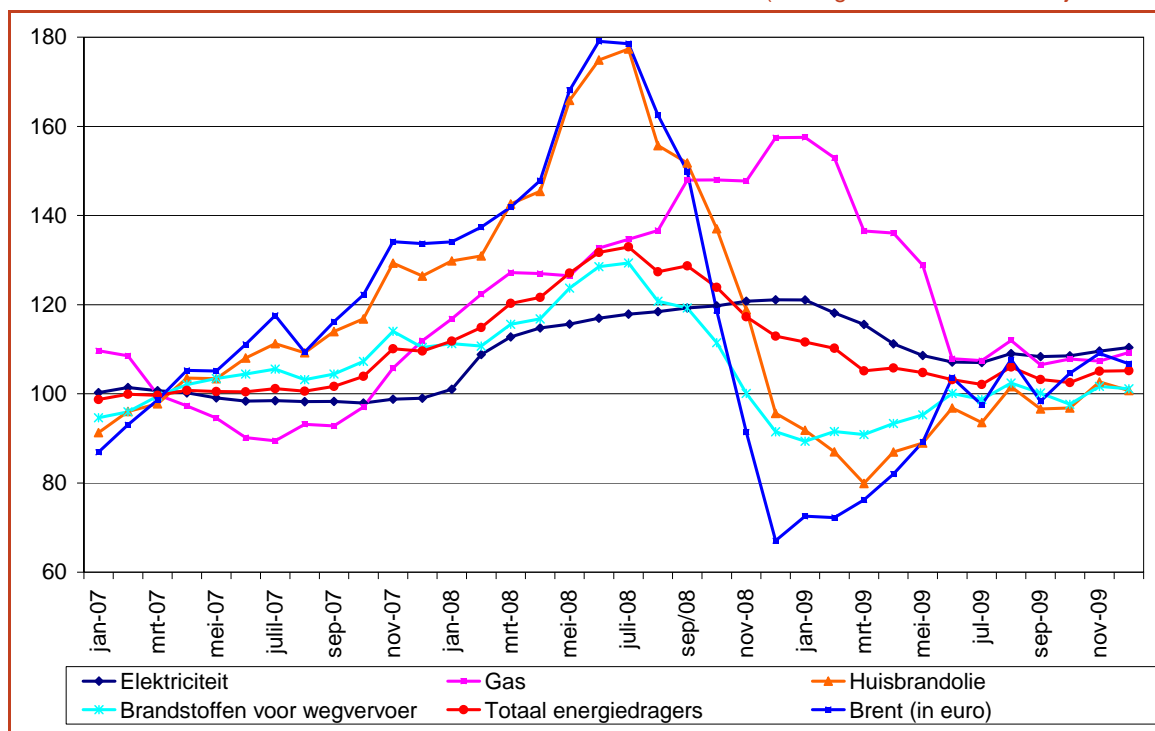
Tabel 2: Recente evolutie van de prijzen voor energiedragers

	2007	2008	2009	2008					2009			Gewicht in het totaal van de energiedragers in 2009
				IV	I	II	III	IV	Okt	Nov	Dec	
Brandstoffen voor wegvervoer	1,1	10,8	-15,7	-8,6	-19,5	-21,8	-18,4	-0,9	-12,4	1,6	10,5	33,0
Huisbrandolie	0,3	32,0	-34,9	-5,7	-35,9	-43,9	-39,8	-14,6	-29,3	-13,6	5,4	10,4
Vaste brandstoffen	1,8	3,9	4,7	6,2	6,4	5,8	4,9	1,6	2,3	1,3	1,3	0,9
Elektriciteit	4,4	16,5	-3,8	22,2	10,0	-5,9	-8,8	-9,2	-9,4	-9,2	-8,8	28,5
Gas	-6,8	36,5	-9,5	44,0	22,0	-3,5	-22,3	-18,4	-27,2	-27,3	-30,6	27,3
Geheel van de energiedragers	0,2	19,8	-14,0	9,4	-5,7	-17,5	-20,0	-11,6	-17,2	-10,4	-6,8	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

Grafiek 3: Belgische consumptieprijzen voor energiedragers

(Index gemiddelde eerste halfjaar 2007 = 100)

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI, IWH.

De prijzen voor brandstoffen en huisbrandolie (twee aardolieproducten) reageren zeer snel op wijzigingen in de internationale noteringen voor aardolie. In december 2008 had de notering voor de Brentolie (omgerekend in euro) het laagste punt bereikt in de laatste 5 jaar, na een spectaculaire en snelle daling met ruim de helft in vergelijking met het toppunt van 2008. De prijzen voor brandstoffen en huisbrandolie volgden vrijwel meteen en bereikten een bodem in het eerste kwartaal van 2009. In de loop van 2009 zijn de aardolieprijzen opnieuw gaan stijgen: tussen december 2008 en december 2009 steeg de dollarprijs voor een vat ruwe olie met 75 % tot 75 USD per vat. De appreciatie van de euro tegenover de dollar tijdens het grootste deel van het jaar zwakte deze stijging, uitgedrukt in euro, af tot 59 %. Daardoor zijn de prijzen voor huisbrandolie en voor motorbrandstoffen ook gaandeweg geklommen en in vergelijking met hun bodemwaarden (respectievelijk maart en januari) betaalde de consument in december 2009 respectievelijk 26,1 % en 13,2 % meer.

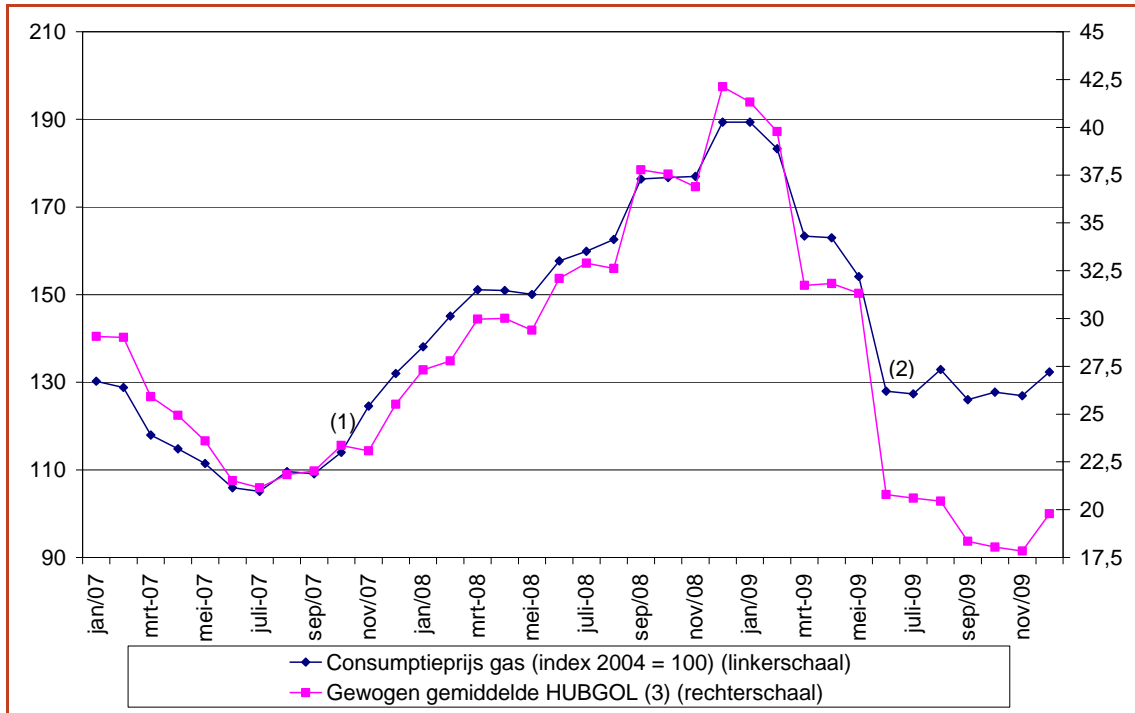
Elektriciteit en aardgas bereikten hun bodemprijs pas in juli en september 2009. Hoewel de prijzen toen met respectievelijk 11,6 en 32,4 % waren gezakt in vergelijking met hun vorige hoogtepunt (bereikt in december 2008 en januari 2009), lagen ze, anders dan het geval was geweest voor de prijzen van motorbrandstoffen en huisbrandolie toen die een laagtepunt bereikt hadden, nog een stuk hoger dan aan het begin van 2007, aan de vooravond van de periode van sterke toename van de aardolienoteringen. Daarna zijn elektriciteit en aardgas opnieuw duurder geworden: in december 2009 waren de prijzen respectievelijk met 3,2 en 2,6 % gestegen in vergelijking met hun laagtepunt. Desondanks betaalde de consument in december 2009 respectievelijk 8,8 en 30,6 % minder dan een jaar ervoor.

Dat de elektriciteits- en gasprijzen niet sterker zijn gedaald heeft verschillende oorzaken. De prijs die de consument betaalt, bestaat uit verschillende bestanddelen: de prijs betaald aan de leverancier bepaalt weliswaar het grootste deel van de factuur (met een gewicht van ongeveer 55 % in het geval van aardgas en ongeveer 45 % in het geval van elektriciteit), maar ook de andere componenten, namelijk distributie- en transporttarieven, openbare heffingen en belastingen, kunnen een niet onbelangrijke impact op wijzigingen in de consumptieprijs uitoefenen.

Meer bepaald voor de aardgasprijzen, gebeurt de berekening van de energiecomponent sinds begin 2007 meestal op basis van twee parameters: de HUB index, die het prijsverloop van de forward aardgascontracten te Zeebrugge weerspiegelt, en de GOL-603 index, die voor ieder trimester overeenstemt met het gemiddelde van de stookolieprijs tijdens de daaraan voorafgaande zes maanden en een belangrijke indexeringsparameter is voor de bevoorradingscontracten op lange termijn voor gas. Voor zover de indexeringsformules waarin deze twee parameters worden gebruikt, ongewijzigd blijven moet de energiecomponent van de gasprijs normaal na verloop

van tijd heel nauw aansluiten bij de evolutie van de internationale noteringen voor aardolie. Maar in oktober 2007 heeft de marktleider op het vlak van gasleveringen de indexeringsformule gewijzigd, meer bepaald door de constante term in de formule te verhogen. In de daaropvolgende maanden hebben de meeste andere leveranciers dat voorbeeld gevolgd. Door die aanpassingen liggen de aardgasprijzen nu systematisch hoger dan wat ze zouden zijn geweest mochten de indexeringsformules ongewijzigd zijn gebleven. Een en ander wordt geïllustreerd in grafiek 4. Volgens ramingen van de Nationale Bank van België³ bedroeg de impact hiervan tussen eind 2007 en eind 2008 gemiddeld 14 %. Eén van de vaak terugkerende problemen bij de analyse van de consumptieprijzen voor gas en elektriciteit bestaat erin dat niet kan worden geverifieerd in hoeverre de indexeringsformules die de energieleveranciers toepassen voor de berekening van de energiecomponent in de consumptieprijs, een correcte weerspiegeling is van hun werkelijke kosten (niet alleen energie, maar ook lonen, afschrijvingen,...).

Grafiek 4: Consumptieprijzen voor aardgas en determinanten van de energiecomponent

(1) Aanpassing van de constante term in de indexeringsformule van de marktleider.

(2) Eerste verhogingen van de distributietarieven in 2009.

(3) Berekend als $0,25 \text{ HUB} + 0,0468 \text{ GOL603}$.

Bronnen: FOD Economie, ADSEI.

Een andere reden waarom de gasprijs niet méér is gedaald, ligt bij verschillende verhogingen van de nettarieven (distributie- en transportkosten) sinds begin 2008. Die tarieven staan onder de controle van de CREG. In de voorafgaande jaren had deze instelling de leveranciers tot tariefverminderingen gedwongen omdat ze van oordeel was dat de vergoedingen die aan de verbruiker gevraagd werden onverantwoord hoog lagen. Maar de beslissingen van de CREG werden juridisch aangevochten en het Hof van Beroep te Brussel stelde de instelling in 2007 in het ongelijk, waarbij een strenge houding werd aangenomen ten aanzien van de beoordelingsbevoegdheid van de CREG met betrekking tot de redelijkheid van de distributie- en transportkosten. De CREG werd gedwongen een dading te treffen waardoor ze het grootste deel van de in het verleden verworven kostendalingen kon behouden, maar wat zich in de daaropvolgende periode vertaald heeft in een vrij forse stijging van de nettarieven. Tussen 2007 en 2008 stegen de tarieven voor de huishoudelijke afnemers met gemiddeld ruim 14 % (bron: jaarverslag 2008 van de CREG) en in de tweede helft van het verslagjaar stegen ze opnieuw.

In november 2008 had de CREG nog alle tariefvoorstellen voor de periode 2009-2012 van de netbeheerders afgewezen omdat ze onvoldoende informatie bevatten, en de tarieven voorlopig bevroren op hun laatste niveau. Daarop stelde de CREG in overleg met de netbeheerders een rapporteringsmodel op voor het eenvormig indienen van de gegevens die in de tariefvoorstellen moeten staan. Daarna hebben de netbeheerders hun eerste

³ "Methodologie of prijszetting: wat verklaart de grotere volatiliteit van de consumptieprijzen voor gas en elektriciteit in België". D. Cornille, NBB, Economisch tijdschrift, december 2009.

tariefvoorstellen conform het reglementaire kader ingediend, en werden ze door de CREG onderzocht en uiteindelijk ook goedgekeurd. Gedurende 2009 werden van 9 Waalse (AIEG, AIESH, IDEG, IEH, INTEREST, INTERLUX, INTERMOSANE, SEDILEC, SIMOGEL), 7 Vlaamse (Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas sector Noord) en de Brusselse netwetwerkbeheerder (Sibelga) de nieuwe tarieven goedgekeurd. Gemiddeld beschouwd zouden de nieuwe nettarieven zowat 11 % hoger liggen. M.a.w., in vergelijking met 2007 lagen de nettarieven eind 2009 ruim een kwart hoger. Met een aandeel van naar schatting 30 % in de totale aardgasprijs voor de consument, stemt dit overeen met een totale gemiddelde opwaartse impact tussen 2007 en eind 2009 van ongeveer 7 % op de eindfactuur. Aangezien de tweede reeks tariefverhogingen in de laatste maanden van het jaar in werking zijn getreden, zal het volledige effect ervan pas in 2010 tot uiting komen. Wel is het zo dat volgens het nieuwe wetgevende kader voor de goedkeuring van de distributienettarieven, de tariefvoorstellen vanaf het exploitatiejaar 2009, na goedkeuring door de CREG, voor vier in plaats van voor één jaar worden vastgelegd.

Voor de heffingen en belastingen op aardgas, zijn er de voorbije drie jaar geen noemenswaardige wijzigingen opgetreden. Maar doordat de btw o.m. geheven wordt op de energiecomponent en de nettarievencomponent van de prijs hadden de voornoemde prijsverhogende elementen nog een afgeleid effect via de fiscaliteit.

In elk geval mag voor de eerste maanden van 2010 een verdere stijging van de aardgasprijs worden verwacht. Het gewogen gemiddelde van de HUB en GOL-parameters (0,25 HUB + 0,0468 GOL) bereikte in september 2009 immers zijn bodem en stijgt sindsdien. Aangezien de indexeringsmechanismen van de energieleveranciers met één maand vertraging tot stand komen (m.a.w. voor de indexering in maand t worden de HUB- en GOL-parameters van t-1 gebruikt), de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (de verantwoordelijke instelling voor het opstellen van de index der consumptieprijzen) de informatie van de regionale regulatoren nog eens een maand later krijgt, en de parameters in december 2009 gemiddeld nog stegen, is het vrijwel zeker dat de consumptieprijs voor aardgas minstens tot en met februari zal toenemen.

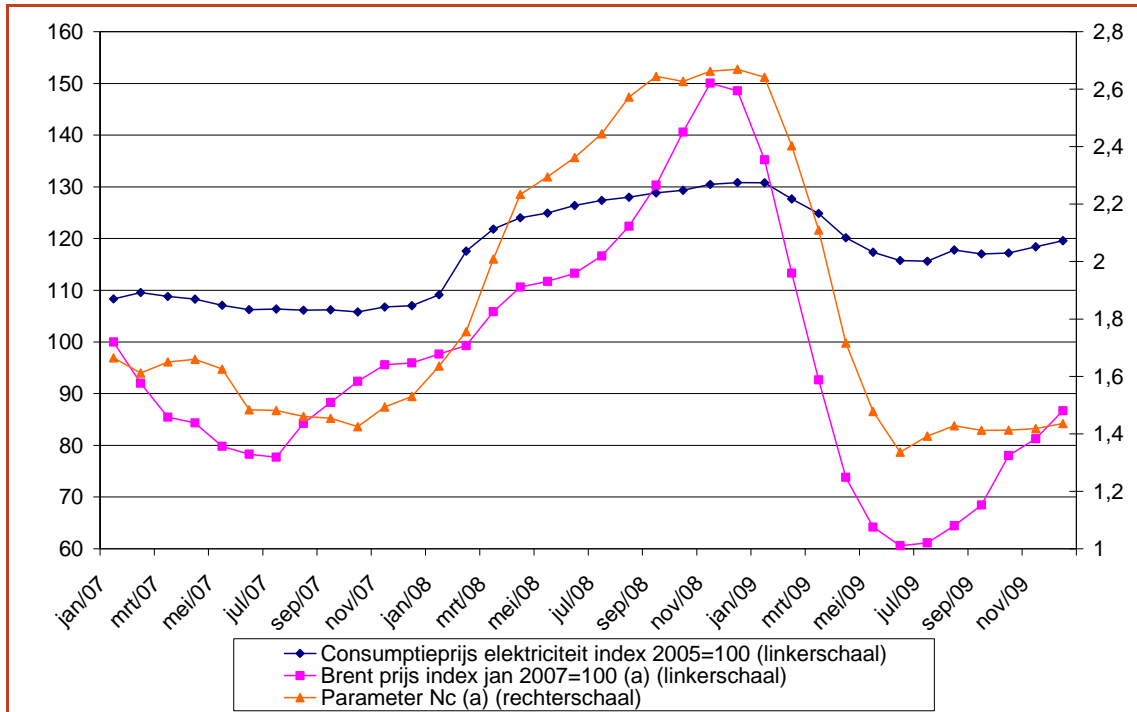
De elektriciteitsprijs is de resultante van dezelfde componenten als voor de aardgasprijs. Maar anders dan voor deze laatste heeft de energiecomponent niet bijgedragen tot de vaststelling dat de elektriciteitsprijs niet is teruggezak tot het peil van begin 2007. Voor de aanpassingen van de elektriciteitsprijzen aan de energiecomponent werd tot voor kort hoofdzakelijk de parameter N_c gebruikt, een grootheid die rekening houdt met de prijsevolutie van steenkool, aardolie en aardgas op de wereldmarkt en met de capaciteitsbezettingsgraad van de Belgische kerncentrales (ten opzichte van de gemiddelde benutting in de periode 1997-2002)⁴. Een aantal leveranciers heeft in de loop van 2009 de parameter N_c vervangen door indexcijfers die meer het verloop van de marktprijzen voor elektriciteit (Belpex), gas en olieproducten weerspiegelen. Er kan echter niet gesteld worden dat dit de eindprijs aan de verbruiker noemenswaardig zou hebben beïnvloed.⁵ Stijgingen in de nettarieven daarentegen hebben ook in het geval van de elektriciteitsprijzen een grote rol gespeeld. Zowel in 2008 als in 2009 zijn die tarieven vrij aanzienlijk gestegen. Volgens de CREG lagen de tarieven voor de huishoudelijke afnemers in 2008 al gemiddeld 18,4 % hoger dan in 2007. Als verklaring haalt de CREG dezelfde redenen aan als degene die voor de nettarieven van gas hebben gespeeld (beslissing van Hof van Beroep te Brussel, dading...). En net zoals voor deze laatste werden in de loop van 2009 nieuwe, hogere netwerktarieven voorgesteld voor de periode 2009-2012, die uiteindelijk door de CREG zijn aanvaard en vanaf de zomer (eerst in Vlaanderen, later in het Waals Gewest) in werking zijn getreden. Ten opzichte van de vorige tarieven zou het gaan om een gemiddelde verhoging met gemiddeld bijna 6 %, maar aangezien ze pas ten vroegste in de tweede helft 2009 van toepassing zijn geworden is de impact voor het jaar 2009 al met al vrij beperkt gebleven (ongeveer 2 %) en zal de impact op jaarbasis zich vooral in 2010 laten voelen.

⁴ Voor de productiekosten andere dan energie gebeurt de indexering op basis van de parameter N_e . Deze parameter weerspiegelt het verloop van het referentie-arbeidsuurloon in de metaalnijverheid en van een gemiddelde van prijsindexen voor niet-energetische ertsproducten en scheikundige producten en voor metaal-, mechanische en elektrische fabrieken.

⁵ Een andere, nog veel minder gebruikelijke, nieuwigheid is dat sommige leveranciers zowel voor aardgas als voor elektriciteit, formules aanbieden waarbij de prijzen niet maandelijks worden geïndexeerd, maar integendeel voor een vooraf bepaalde periode stabiel worden gehouden, ongeacht de evolutie van de werkelijke kosten van de leveranciers.

In het geval van de elektriciteitsprijzen hebben ook nieuwe heffingen en belastingen het prijsniveau opwaarts gestuwd. Vanaf 2008 wordt er een toeslag voor de aansluiting van de offshorewindmolenparken gegeven en sinds oktober 2008 is een toeslag voor groenestroomcertificaten ingevoerd. Het betreft hier een toeslag voor de medefinanciering van de kosten voor de aankoop van certificaten die aangeboden worden door de exploitanten van offshorewindenergieparken.

Grafiek 5: Elektriciteitsprijzen en determinanten van de energiecomponent

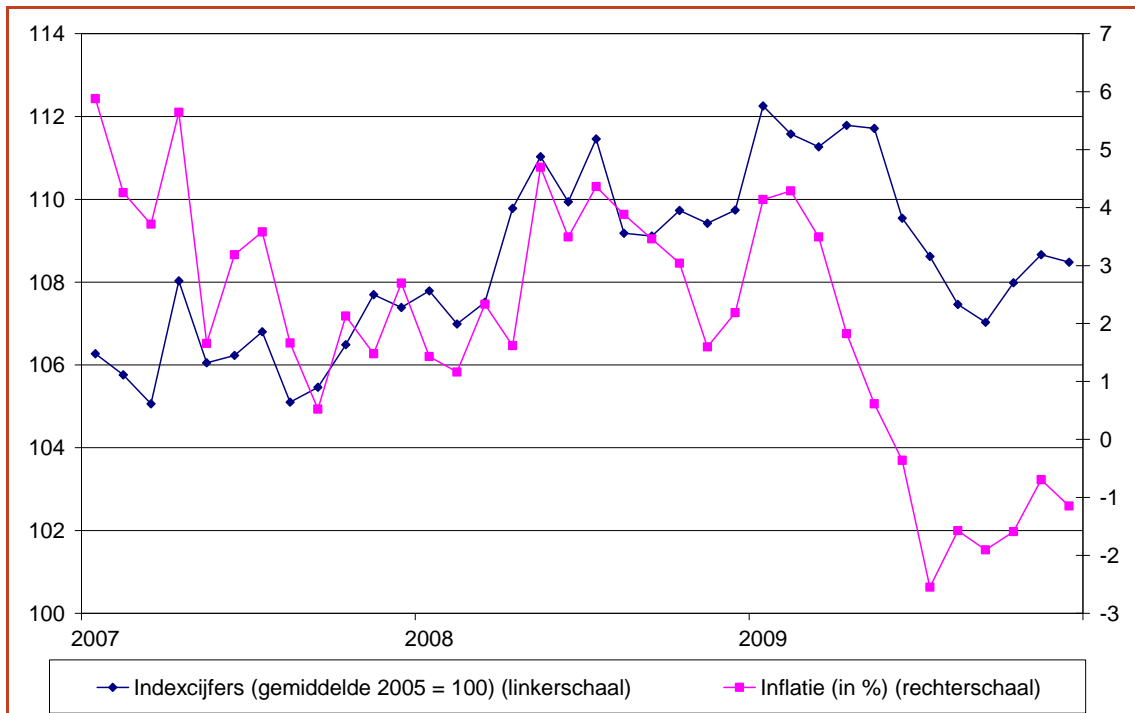
(a) De parameter N_c werd met twee maanden vertraagd, de Brent olieprijs met vier maanden, zodat de waarden overeenstemmen met het ogenblik van de verrekening in de elektriciteitsindex.

Bronnen: FOD Economie, ADSEI

I.3. Niet-bewerkte levensmiddelen

Alleen in het eerste kwartaal van 2009, toen de prijzen voor vlees en zeker voor groenten (ten gevolge van de strenge vorstperiode) fors hoger lagen dan in het voorafgaande jaar leverde deze productgroep een substantiële bijdrage tot de inflatie. Zowel fruit, vis als groenten werden over het geheel van het jaar goedkoper, wat een tegenwicht vormde voor de prijsstijging van vlees.

Grafiek 6: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor niet-bewerkte levensmiddelen in België

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI

De grote volatiliteit in de prijzen van vis, groenten en fruit doet zich voor als gevolg van de sterke schommelingen in het aanbod van deze producten, die veroorzaakt worden door wisselende klimatologische omstandigheden.

Vooraf grijze garnalen (-24,3 %), kabeljauw (-9,5 %) en mosselen (-6,5 %) werden in 2009 goedkoper. Fruit werd gemiddeld 4,1 % goedkoper, met als uitschieters pruimen (-32,3 %), citroenen (-25,6 %), abrikozen (-20,6 %) en kersen (-19,3 %). In het vierde kwartaal van 2009 daalden de prijzen van peren met ongeveer een kwart ten opzichte van die van het laatste kwartaal van 2008, toen de prijzen voor zowel Conférence als ronde peren uitzonderlijk hoog waren. Gepelde tomaten stegen in 2009 dan weer fors in prijs (+22 %), terwijl paprika's 20,3 % goedkoper werden.

Tabel 3: Recente evolutie van de prijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

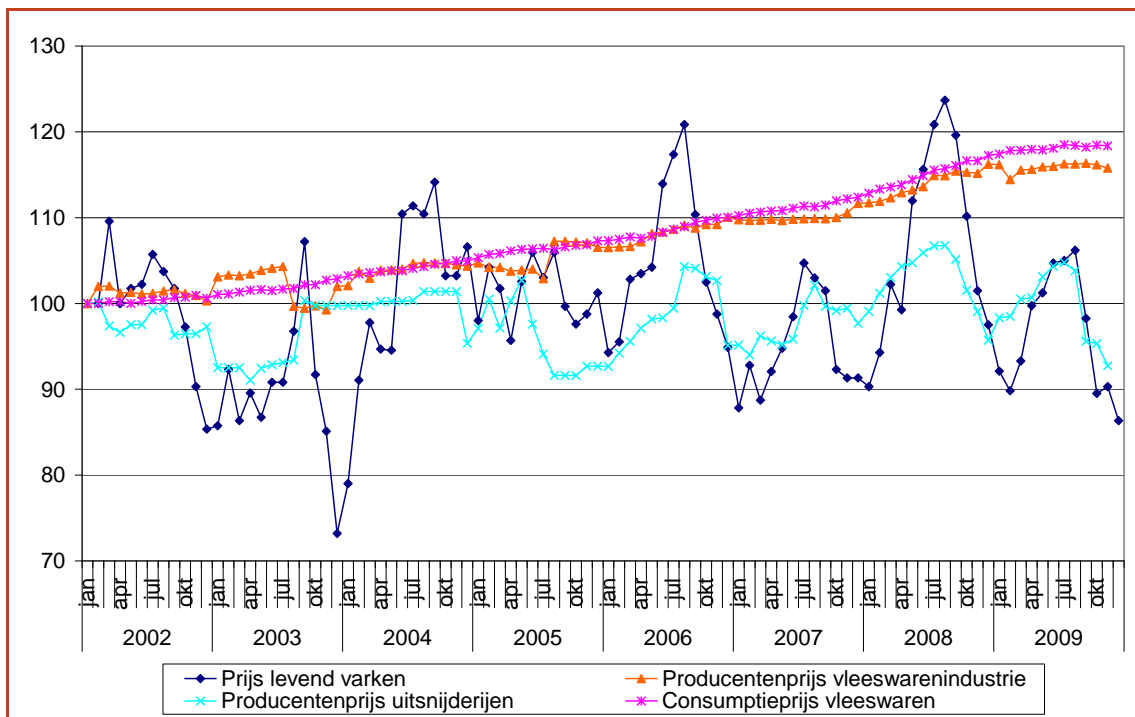
	2007	2008	2009	2008	2009				Okt-09	Nov-09	Dec-09	p.m. Gewicht in 2009
				IV	I	II	III	IV				
Vlees	2,7	3,3	2,5	3,7	3,7	2,9	2,1	1,3	1,6	1,2	0,7	55,4
- rundvlees	4,0	2,0	2,2	2,9	3,1	2,7	1,6	1,5	1,7	1,7	1,1	5,5
- varkensvlees	2,4	1,0	0,9	2,0	1,9	1,7	1,0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	2,7
- gevogelte	3,2	6,3	1,9	4,0	3,4	1,0	1,5	1,6	2,1	0,7	1,9	4,6
- vleeswaren	2,5	3,3	2,9	4,1	4,1	3,5	2,6	1,6	1,9	1,6	1,5	30,6
Vis	8,0	4,6	-3,2	0,8	-1,9	-5,1	-4,4	-1,2	-2,8	-1,1	0,0	12,1
Fruit	2,4	6,8	-4,1	2,0	2,0	-2,9	-10,5	-4,7	-7,1	-2,8	-0,5	13,7
Groenten	1,4	-2,7	-0,2	-0,6	10,3	0,9	-6,0	-5,9	-6,2	-4,6	-1,3	18,7
Geheel van de niet-bewerkte levensmiddelen	3,0	2,8	0,4	2,3	4,0	0,7	-2,0	-1,1	-1,6	-0,7	-1,1	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI

Voor vlees, dat goed is voor meer dan de helft van het gewicht van de categorie niet-bewerkte levensmiddelen, betaalde de consument in 2009 gemiddeld 2,5 % meer. In de loop van het verslagjaar nam het prijsstijgingstempo gestaag af, tot slechts 0,7 % in december. Terwijl de prijsstijgingen voor vers vlees vrij beperkt zijn gebleven (enkel voor rundvlees namen de prijzen met meer dan 2 % toe), betaalde de consument voor vleeswaren gemiddeld bijna 3 % meer dan in 2008. Dat lijkt enigszins opmerkelijk gezien deze vooral gemaakt worden met varkensvlees of gevogelte, twee landbouwproducten waarvoor de veehouder in 2009 zijn opbrengstprijs per kilo zag dalen met respectievelijk 9 % en 1 %.

Grafiek 7: Evolutie van de prijzen in de varkenskolom

(Indexcijfers januari 2002 = 100)

Bronnen: FOD Economie, ADSEI, Westvlees.

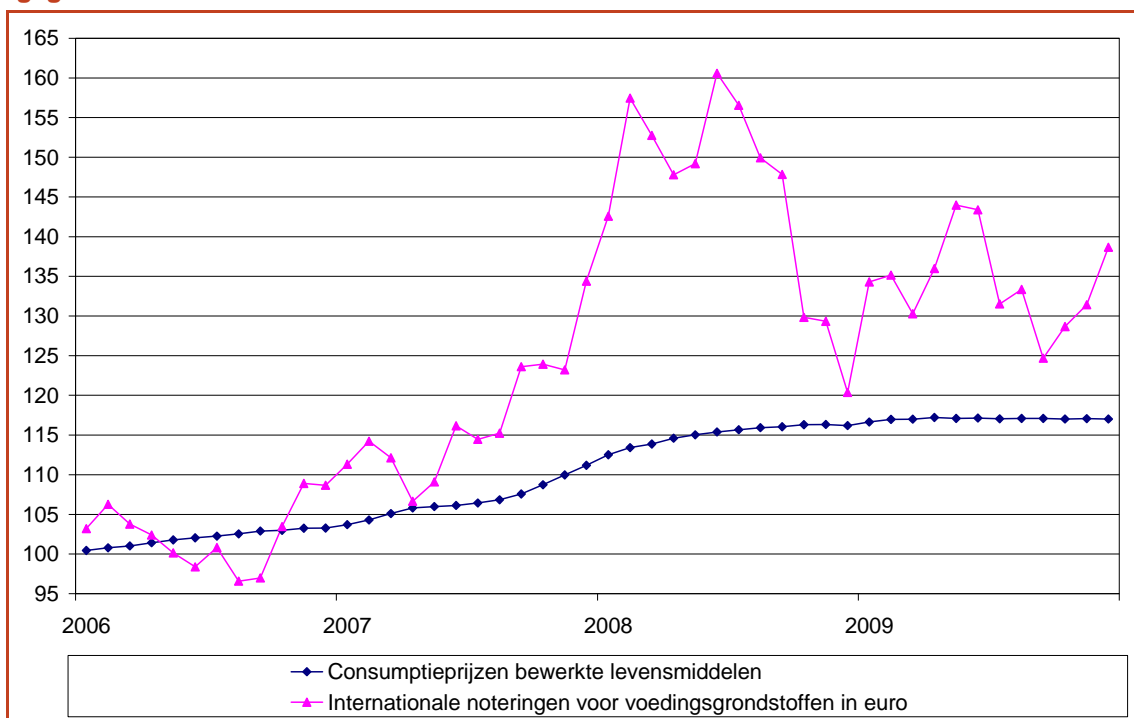
Uit een studie van de FOD Economie, getiteld "Prijzen, kosten en rendabiliteit in de varkenskolom"⁶, bleek reeds eerder dat er een geringe transmissie bestaat tussen de prijs die de varkenshouder krijgt en de consumptieprijs voor vleeswaren. Bij de eerste schakel in de keten, de uitsnijderijen, bestaat er nog een duidelijke band met de varkensprijs. Vanaf de volgende schakel, de vleeswarenfabrikanten, is dat niet langer het geval: zowel de producentenprijs van de vleeswarenindustrie als de consumptieprijs voor vleeswaren kennen een vrij stabiel, en stijgend verloop (uitgezonderd een knikje in maart 2009 voor de vleeswarenfabrikantenprijs). Nochtans vertegenwoordigt de aankoop van het basisproduct voor de vleeswarenindustrie nog ruim de helft (55 %) van de totale kostprijs.

1.4. Bewerkte levensmiddelen

De evolutie van de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen wordt voor een groot deel bepaald door het prijsverloop van de grondstoffen die in deze voedingsmiddelen worden verwerkt. Gedurende het eerste halfjaar van 2007 tot en met februari 2008 vond er een sterke hausse plaats van de internationale noteringen voor voedingsgrondstoffen. Dat resulteerde in een opwaartse druk op de consumptieprijzen van bewerkte levensmiddelen. Het prijsstijgingstempo voor deze groep piekte in het eerste halfjaar van 2008 op 8,5 %. Vanaf juli 2008 tot en met december 2008 zakten de internationale noteringen naar het niveau dat ze een jaar eerder bereikten. Ondanks een herstel in het verslagjaar noteerden de prijzen van de voedingsgrondstoffen (uitgedrukt in euro) in 2009 gemiddeld 7,6 % lager dan in 2008. Maar terwijl de consumptieprijzen voor bewerkte voedingsmiddelen zich in de opwaartse fase snel hadden aangepast aan de grondstoffenprijzen, is dat veel minder het geval geweest in de daaropvolgende neerwaartse fase. In de loop van 2009 hebben de prijzen voor bewerkte levensmiddelen zich, gemiddeld beschouwd, enkel nagenoeg gestabiliseerd. Het prijsstijgingstempo vertraagde wel van meer dan 8 % tijdens de eerste drie kwartalen van 2008 tot 0,6 % in het vierde kwartaal van 2009. Over 2009 als geheel kwam de inflatie voor deze productgroep toch nog uit op 1,7 %. Er is dus sprake van een asymmetrisch gedrag van de consumptieprijzen. Op dat fenomeen wordt in hoofdstuk III (Asymmetrie in het prijsverloop van de bewerkte levensmiddelen") dieper ingegaan aan de hand van enkele specifieke voorbeelden namelijk de prijzen van brood, boter, melk en spaghetti.

⁶ http://economie.fgov.be/nl/binaries/study_porc_nl_tcm325-73348.pdf.

Grafiek 8: Consumptieprijsen voor bewerkte levensmiddelen en internationale noteringen voor voedingsgrondstoffen

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI, IWH.

Tabel 4: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor bewerkte levensmiddelen

(Veranderingspercentage t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2008					Okt-09	Nov-09	Dec-09	Gewicht in het totaal van de bewerkte levensmiddelen in 2009 (in %)
				IV	I	II	III	IV				
Brood en granen	5,8	10,3	1,6	7,2	3,6	2,3	0,9	-0,3	-0,1	-0,3	-0,4	27,0
Zuivelproducten	5,0	13,3	0,1	6,8	0,4	-0,7	0,0	0,7	0,0	0,6	1,6	17,8
Oliën en vetten	3,3	13,8	1,1	12,1	6,8	1,9	-1,4	-2,3	-0,1	-2,1	-2,5	3,4
Suiker, jam, honing, chocolade	2,8	4,6	3,1	5,5	4,7	4,5	2,1	1,1	0,2	1,2	0,8	9,1
Andere voedingsmiddelen	5,8	8,3	1,6	9,1	6,0	2,4	-0,3	-1,4	0,0	-1,5	-1,9	5,5
Alcoholvrije dranken	3,8	3,7	0,8	3,3	2,7	0,7	0,0	-0,2	0,0	-0,1	-0,5	13,4
Alcoholhoudende dranken	1,0	3,5	3,2	3,8	3,6	3,3	3,1	2,8	0,5	2,9	2,6	14,5
Tabak	10,3	3,7	2,5	2,6	2,8	2,4	2,2	2,8	0,2	2,4	3,7	9,4
Totaal van de bewerkte levensmiddelen	4,7	7,7	1,7	5,7	3,2	1,9	1,0	0,6	0,9	0,6	0,7	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

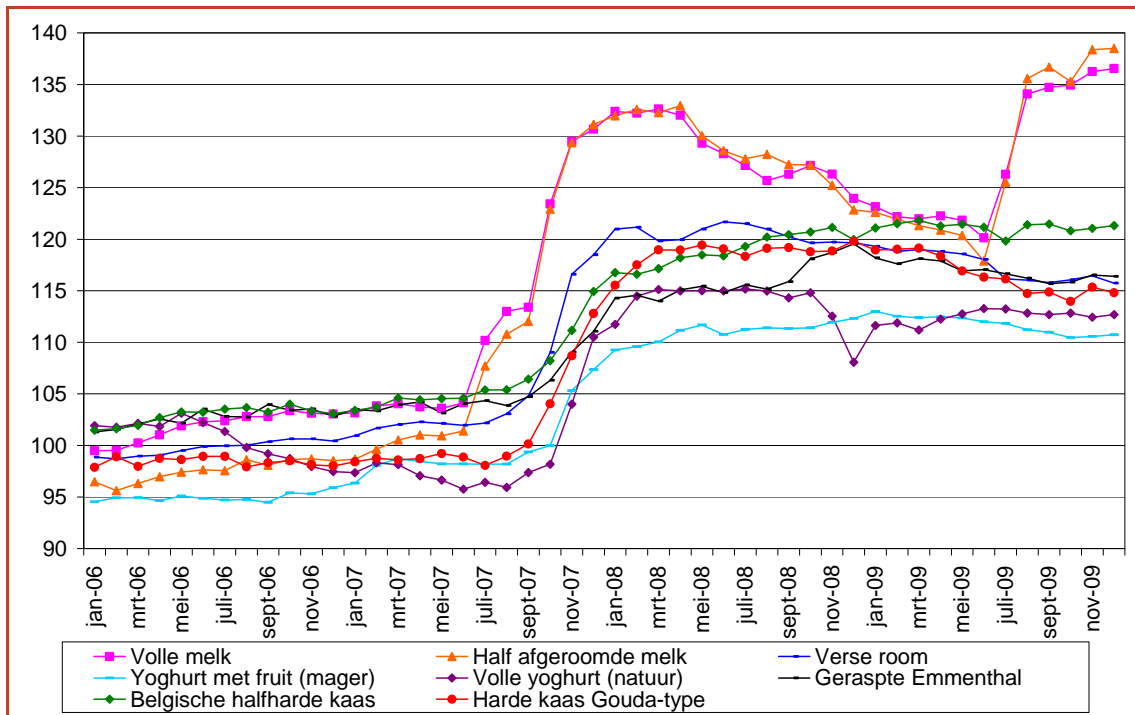
Alle subcategorieën lieten een positieve inflatie optekenen. De grootste prijsstijgingen deden zich voor bij alcoholhoudende dranken (+3,2 %) en bij suiker- (+3,1 %) en tabakswaaren (+2,5 %). Op productniveau zijn vooral candybars, toffees en bier duurder geworden. De prijzen in de subcategorie met het grootste gewicht, brood en granen, namen toe met 1,6 %.

De prijzen voor zuivelproducten, de op één na grootste categorie in de groep bewerkte levensmiddelen, bleven in 2009 nagenoeg op hetzelfde niveau. Uitgezonderd voor volle en halfvolle melk, schommelden de maand-op-maandprijsbewegingen tussen -1 en +1 %. Melk daarentegen kende een sterk verschillend prijsverloop. In de eerste twee kwartalen van 2009 zijn zowel halfvolle als volle melk goedkoper geworden, maar vanaf juli 2009 toonde het prijsverloop van volle en halfvolle melk een forse knik naar boven. Vanwege de aanhoudend lage vergoeding die de melkveehouder voor zijn melk kreeg, raakten veel producenten in de financiële problemen en volgden er acties, die de bevoorrading van de distributie in het gedrang brachten. Na overleg tussen de betrokken partijen werd een akkoord gesloten tussen Fedis, de Boerenbond en het ABS, waarbij de leden van Fedis zich ertoe verbonden om vanaf juli tot en met december 2009 per liter aangekochte melk 14 eurocent te storten in een fonds dat zou gebruikt worden om de lage melkprijs te compenseren. Uiteindelijk werd een bedrag van 27 miljoen

euro verzameld, zodat er gemiddeld per melkveebedrijf zowat 3.000 euro werd uitgekeerd. Zonder de billijkheid van de vergoeding in twijfel te willen trekken, wenst het INR er toch op te wijzen dat dit tijdelijk akkoord uiteindelijk gefinancierd is door de consument. Er moet absoluut vermeden worden dat dergelijke praktijken in de toekomst regelmatig worden herhaald, in de eerste plaats om te vermijden dat ze tweederonde-effecten zouden op gang brengen.

Grafiek 9: Verloop van de consumptieprijsen voor zuivelproducten

(Indexcijfers 2004 = 100)

Bron: FOD Economie.

In het derde kwartaalverslag van het INR over de prijzen werd reeds toegelicht dat de opwaartse prijsaanpassingen het snelst plaatsvonden bij de “Premiers prix”, dat zijn de goedkoopste producten uit het winkelassortiment (zie ook hoofdstuk III “Asymmetrie in het prijsverloop van de bewerkte levensmiddelen”). Er werd toen verondersteld dat dit vermoedelijk een gevolg was het bestaan van lagere marges voor “Premiers prix”-producten, zodat kostenstijgingen er vlugger moeten doorgerekend worden.

Een onderzoek door de FOD Economie, uitgevoerd in opdracht van de door de Federale Regering opgerichte werkgroep voor de zuivelkolom, lijkt deze hypothese te bevestigen. Met het oog op het vergroten van de transparantie in de zuivelsector werd in het najaar van 2009 een enquête opgestart die peilde naar de marges in de zuivelkolom. Zowel ondernemingen uit de distributiesector als uit de zuivelindustrie werden bevraagd. Gezien de ondernemingsprocessen heel verschillend zijn, dienden daarbij, in nauw overleg met de sectorfederaties, twee verschillende formulieren te worden ontworpen. De ingezamelde gegevens slaan op het jaar 2008, het meest recente jaar waarvoor de informatie kon worden vergeleken met de cijfers uit de neergelegde jaarrekeningen.

Bij de distributiesector werd, in samenspraak met Fedis, een onderscheid gemaakt tussen de “Premiers prix”, de distributiemerken en de A-merken, en dat voor 19 verschillende producten (van volle en halfvolle melk, over volle yoghurt tot ijs). Zeven van de acht aangeschreven distributie-ondernemingen hebben de enquête beantwoord. Uit de 225 observaties bij de deelnemende ondernemingen kon worden afgeleid dat de brutomarges bij de “Premiers prix”-zuivelproducten gemiddeld ongeveer de helft bedroegen van de brutomarges die op distributiemerken werden gerealiseerd, namelijk 13,8 % ten opzichte van 27,7 %. De brutomarges op de A-merken beliepen 23,7 %. Meer specifiek voor halfvolle melk bedroeg de brutomarge in het geval van de “Premiers prix” 12,8 %. Toegepast op de gemiddelde “Premiers prix”-prijzen voor halfvolle melk in 2008, zou dit overeenstemmen met een brutomarge van 7 à 8 eurocent per liter verkochte melk, minder dus dan de premie die tijdelijk aan de melkveehouder moest worden betaald. In die omstandigheden hoeft het niet te verwonderen dat voor deze categorie van producten, de prijzen onmiddellijk hebben gereageerd na het akkoord over de melktoeslag.

De analyse had nog kunnen worden verfijnd, mocht er meer informatie zijn verzameld over de nettomarges. Er zij aangestipt dat in de door de FOD Economie oorspronkelijk opgestelde ontwerpen van vragenlijsten gepeild werd

naar een detail van de voor de nettomarges bepalende kostenelementen (zoals lonen, afschrijvingen, huur, energiekosten). Maar Fedis was van oordeel dat het onmogelijk was voor zijn leden om dergelijke details te verstrekken, in hoofdzaak omdat in de bedrijfsmodellen van de distributie niet gewerkt wordt per product, maar per afdeling of per vestiging. In de uiteindelijke vragenlijst werd aan de deelnemers enkel gevraagd een raming te maken van de nettomarge (in procenten) op het geheel van de aangeboden zuivelproducten. Maar zelfs dat bleek voor sommige ondernemingen niet mogelijk. Een aantal overheadkosten zou niet aan een verkoopsafdeling (in deze oefening, de zuivelafdeling) kunnen worden toegewezen. Bij de deelnemers die wel een nettomarge meedeelden was die gemiddeld lager dan de netto verkoopsmarge op het geheel van hun aanbod, zoals die uit de jaarrekeningen kan gehaald worden. Ondanks heel wat inspanningen van de FOD Economie is het dus onmogelijk gebleken om de volledige zuivelkolom in kaart te brengen. Het INR houdt gemengde gevoelens over bij de daarvoor aangehaalde oorzaak, namelijk dat de distributie zelf blijkbaar niet exact weet hoeveel winst er op een bepaald product uiteindelijk wordt gemaakt.

Tabel 5: Brutomarges op zuivelproducten bij de grootdistributie in het jaar 2008

(In procent van de omzet)

Productsoort	%
Halfvolle melk	14,1
Volle melk	14,8
Boter	17,6
Halfvolle kaas	30,8
Volle yoghurt	26,9
Merksoort	%
Premiers prix	13,8
Distributiemerken	27,7
A- merken	23,7
Totaal	21,5

Bron: FOD Economie.

Ook aan de tussenliggende schakel, de zuivelondernemingen, werd een bijkomende inspanning gevraagd om meer inzicht te verlenen in de bruto- en nettomarges die zij realiseren. De ondernemingen die de enquêteformulieren correct invulden waren goed voor 57 % van de totale omzet in de sector. Net zoals bij de grootdistributie, werd de enquête ook in dit geval, na intensief overleg met de Belgische Confederatie voor Zuivelondernemingen, sterk vereenvoudigd, maar in tegenstelling tot bij de distributie kon wel informatie worden verzameld over de nettomarges. In totaal werd voor zeven grote categorieën en hun onderverdeling gepeild naar de bruto- en nettomarges van de geproduceerde zuivelproducten. Voor consumptiemelk en verse zuivelproducten gelden de grootste brutomarges. In het geval van kaas is er volgens de enquête bijvoorbeeld sprake van een brutomarge van 33,5 %. De totale nettomarge voor de zuivelindustrie, beliep gemiddeld uiteindelijk slechts 2 % en illustreert het belangrijke aandeel van andere kosten (vooral verpakking) in de globale kostenstructuur. Naargelang het product zijn er vrij grote verschillen op het vlak van winstgevendheid: op kaas halen de zuivelproducenten gemiddeld een nettomarge van 7,8 %, heel wat meer dus dan op consumptiemelk, waarvoor de nettomarge in 2008 op 2,2 % is uitgekomen. Op melkpoeder, een product dat gemakkelijk internationaal verhandeld wordt, bedraagt de nettomarge minder dan 1 %.

Tabel 6: Bruto- en nettomarges bij de zuivelindustrie in het jaar 2008

(In procent van de omzet)

Productgroep	Brutomarge	Nettomarge	Aandeel in de totale omzet
Consumptiemelk	48,9	2,2	10
Verse zuivelproducten (yoghurt, room, desserts,...)	43,8	3,3	23
Boter	28,1	2,4	7
Melkpoeder	16,1	0,9	16
Kaas	33,5	7,8	18
Andere zuivelproducten ^a	8,6	-3,4	24
Andere activiteiten	-	-	2
Totaal	29,5	2,0	100

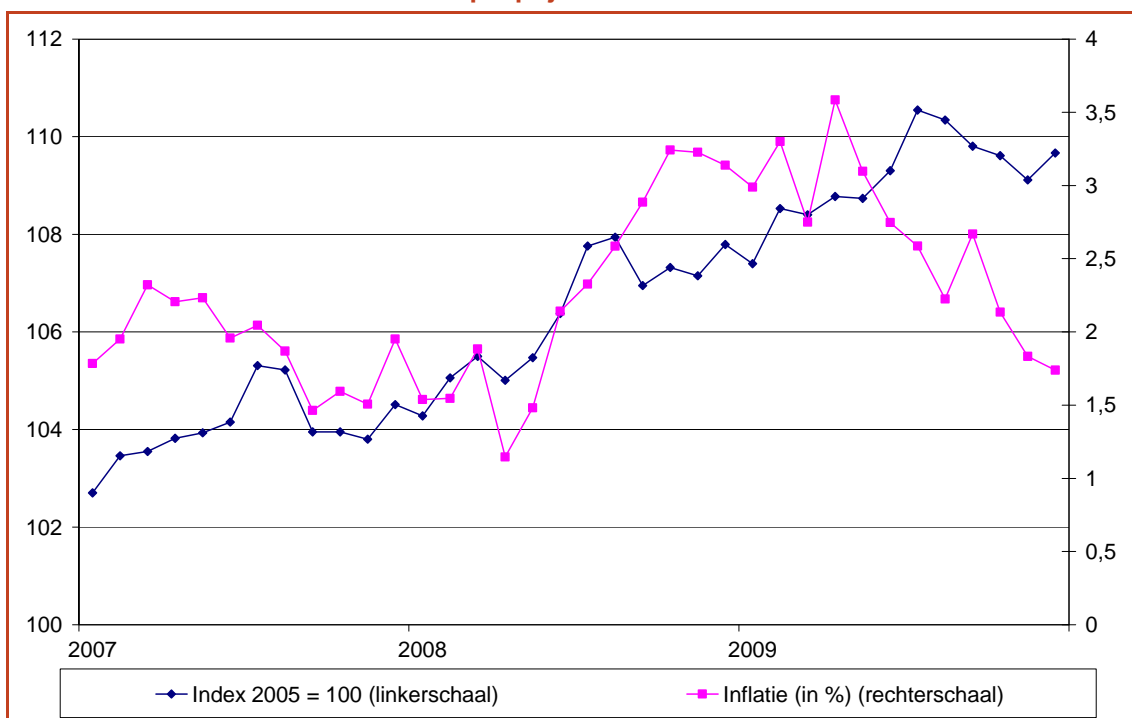
^a Het betreft meestal afgeleide productie in bulk, waarvoor geen vaste markt bestaat en waarbij het vooral gaat om transacties tussen zuivelondernemingen.

Bron: FOD Economie.

I.5. Diensten

Ondanks een vertraging in de tweede helft van het jaar, kwam de diensteninflatie gemiddeld in 2009 uit op 2,6 %, iets hoger dus dan in 2008 (2,3 %).

Grafiek 10: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor diensten

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

Een eerste verklaring voor de versnelling ligt bij de prijzen voor communicatiediensten. Terwijl de tarieven voor telefoon- en telefaxdiensten in 2008 nog met ruim 2 % waren gezakt, bleven de prijsdalingen tijdens het verslagjaar beperkt tot minder dan 1 %. De prijzen voor gsm-gesprekken, die in 2008 nog met bijna 10 % waren gedaald, zakten in 2009 met slechts 4,7 %. Daarnaast werd briefport, dat weliswaar slechts een klein gewicht in de diensten vertegenwoordigt, vorig jaar bijna 10 % duurder.

De andere verklaring ligt bij de prijzen in de medische sfeer. Voor medische en paramedische diensten betaalde de consument in 2009 gemiddeld 2,2 % meer dan in 2008 (jaar waarin de prijzen met 5 % waren gedaald). Ook de verzekeringen voor medische diensten werden duurder. De prijsstijging voor ziekenhuisdiensten bedroeg bijna 2,8 %, twee keer zo snel als in 2008. Geneeskundige prestaties en de bijdrage voor de aanvullende ziekteverzekering werden immers respectievelijk 4,4 % (indexering volgens akkoord geneesheren-ziekenfondsen) en 6,3 % duurder. Tenslotte werden ook de verplichte bijdragen voor aanvullende ziekteverzekering duurder.

Tabel 7: Bijdrage van de voornaamste componenten tot de diensteninflatie

(In procentpunt, kwartaal- en jaargemiddelde)

	Kwartaalcijfers					Jaarcijfers		
	T4-2008	T1-2009	T2-2009	T3-2009	T4-2009	2007	2008	2009
Communicatie	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Huisvestingsdiensten	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,6	0,5	0,5
Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging	1,2	1,2	1,1	1,0	0,8	0,8	1,0	1,0
Reizen	1,0	0,6	0,7	0,3	0,2	0,2	0,7	0,4
Vervoer	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
Overige	0,1	0,3	0,4	0,2	0,3	0,2	0,0	0,3
Geheel van de diensten	3,2	3,0	3,1	2,5	1,9	2,0	2,3	2,6

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI.

Voor de productgroep "vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging" namen de prijzen voor het tweede opeenvolgende jaar gemiddeld met meer dan 3 % (3,5 % in 2009 en 3,4 % in 2008) toe. Deze groep leverde in 2009, met 1,0 procentpunt, de grootste bijdrage tot de diensteninflatie. Vooral culturele diensten (schouwburgabonnement +6,7 %, bioscoopbezoek en ééndagsattracties, beiden +5,4 %) werden duurder. Ook

voor andere diensten - die zeer arbeidsintensief zijn en waarvoor de lonen een belangrijke kostenfactor zijn - zoals droogkuis, verstelling en verhuur van kleding stegen de prijzen snel. Voor restaurant- en cafébezoek betaalde de klant gemiddeld 3,6 % meer. Het prijsstijgingstempo is in de loop van 2009 wel voortdurend vertraagd, maar in december 2009 lag de gemiddelde prijs toch nog 2,6 % hoger dan een jaar eerder. De federale regering heeft beslist om het btw-tarief op restaurantbezoek met ingang van 1 januari 2010 te verlagen van 21 naar 12 %. Hoewel de maatregel in de eerste plaats tot doel heeft de (officiële) tewerkstelling in de sector op te krikken, kan redelijkerwijze toch ook verwacht worden dat de consument mee voordeel haalt uit de fiscale maatregel. Het INR zal in elk geval met veel interesse het verloop van de prijzen voor restaurantbezoek opvolgen.

De prijzen voor huisvestingsdiensten stegen in 2009 met 2,2 %, ongeveer even snel als in 2008 en goed voor een bijdrage van 0,5 procentpunt tot de diensteninflatie. De gewone (niet-sociale) huurprijzen, die bijna $\frac{3}{4}$ van de huisvestingsdiensten uitmaken, stegen in 2009 met 2,0 %. De prijzen voor vervoersdiensten stegen gemiddeld met 3,1 %, ongeveer even snel als tijdens de twee voorafgaande jaren en sterker dan de gemiddelde diensteninflatie. Vooral vliegtuigtickets werden duurder (+9,2 % in 2009). In het eerste halfjaar kostten ze zelfs 17,3 % meer dan in de overeenstemmende periode in 2008. Ook een go-pass (+8,2 %) en treinkaarten werden fors duurder (+5 à 6 %). Voor reizen werd vorig jaar bijna 3 % meer betaald, vooral door de prijsverhoging van buitenlandse reizen (+5 %). Er kan aangestipt worden dat de prijzen in de tweede helft van het verslagjaar, ongetwijfeld als gevolg van de daling voor de brandstofarieven, minder snel toenamen.

De premie voor de burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering ten slotte daalde in 2009 daarentegen met 1,2 %. De berekeningsmethode werd vanaf 1 juli 2008 grondig aangepast, om correct rekening te kunnen houden met de aangerekende premies, na de afschaffing van het officiële bonus-malussysteem in 2003. De tussen 2003 en juli 2008 toegepaste berekeningsmethode hield geen rekening met de sindsdien door de maatschappijen geleidelijk in het leven geroepen alternatieve kortingsystemen. De index wordt volgens de aangepaste methodologie vanaf de zomer van 2008 trimesterieel berekend. De nieuwe berekeningsmethode voor de index "BA-autoverzekering" volgt de effectieve kostprijs op die door de consument betaald wordt. Het is een gemiddelde over alle profielen (alle leeftijden, goedkopere en duurdere zones, beginnende en ervaren bestuurders, ...) en niet over 61 uitgekozen profielen, die tot dan gevolgd werden. Daarnaast wordt het effect van de door de maatschappijen toegepaste bonus-malussystemen en van eventuele jokers, oscars, ..., automatisch meegenomen in deze berekeningen.

Tabel 8: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor diensten

(Veranderingspercentage t.o.v. de overeenstemmende periodes van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

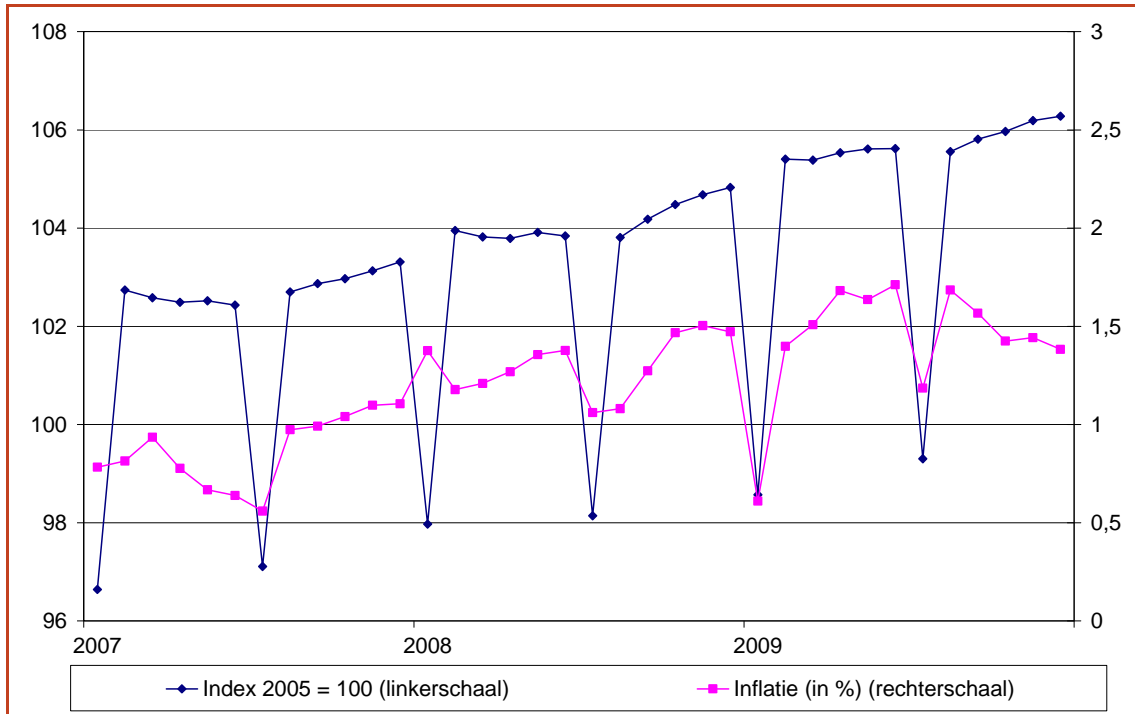
	2007	2008	2009	2008	2009					Okt-09	Nov-09	Dec-09	p.m. Gewicht 2009 (in %)
				IV	I	II	III	IV					
Reizen	1,5	4,6	2,9	6,8	3,7	4,4	2,1	1,4	2,6	2,6	2,6	15,2	
Huisvestingsdiensten	2,3	2,1	2,2	2,4	2,5	2,5	2,1	1,8	1,9	1,7	1,7	24,5	
Huur	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	1,7	2,1	1,9	1,7	16,8	
Huisvuilophaling	-0,8	0,7	2,4	1,1	1,1	2,4	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	0,9	
Onderhoud en herstellingen	4,2	2,7	2,5	3,4	3,2	2,8	2,5	1,4	2,5	1,7	1,4	1,7	
Verzekeringen	5,2	4,2	2,6	5,8	5,3	5,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	1,8	
Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging	2,9	3,4	3,5	4,1	4,1	3,7	3,5	2,8	3,0	2,7	2,7	29,2	
Droogkuis, verstelling en verhuur van kleding	1,3	3,1	4,1	3,9	4,1	4,5	4,3	3,5	4,3	3,8	3,3	0,2	
Sport	2,4	1,9	2,1	2,7	2,7	2,4	1,8	1,6	1,8	1,7	1,6	2,0	
Cultuur	2,6	2,8	4,0	3,2	3,6	4,0	4,2	4,1	4,2	4,3	3,9	5,3	
Restaurants en cafés	3,0	3,8	3,6	4,6	4,5	3,8	3,4	2,7	3,4	3,0	2,6	17,4	
Kapsalons en schoonheidsinstituten	2,6	2,8	2,7	3,3	3,1	2,7	2,7	2,1	2,7	2,1	2,1	3,2	
Vervoer	3,0	3,0	3,1	3,4	3,3	3,5	3,2	2,6	2,6	2,6	2,6	11,5	
Onderhoud en herstellingen	4,0	4,3	5,3	5,0	5,2	5,6	5,5	4,9	5,8	4,8	4,8	5,1	
Treinvervoer	-4,9	2,6	5,4	3,4	4,9	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6	0,9	
Luchtvervoer	-7,4	3,8	9,2	19,2	18,7	16,0	5,1	-0,2	5,1	2,5	1,2	0,4	
Verzekeringen i.v.m. vervoer	6,3	1,4	-1,2	0,4	-0,5	-1,3	-1,1	-2,1	-1,1	-2,3	-2,3	2,4	
Communicatie	-3,0	-2,9	-0,5	-0,5	-0,5	0,3	0,5	-2,1	0,0	-3,2	-3,0	7,7	
Postdiensten	0,3	3,5	9,6	3,8	10,6	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	0,3	
Telefoon- en telefaxdiensten en -uitrusting	-2,7	-2,2	-0,9	-0,9	-1,0	-0,1	0,1	-2,6	0,1	-0,4	-3,7	7,4	
Overige	1,7	0,0	2,6	0,7	2,8	3,0	2,1	1,8	2,4	2,4	2,4	11,8	
Medische en paramedische diensten	-1,5	-5,0	2,2	-3,0	2,5	3,6	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	2,6	
Sociale bescherming	2,1	1,6	2,9	2,0	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	1,2	
Ziekenhuisdiensten	2,2	1,4	2,8	1,5	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7	2,8	2,7	1,8	
Zorgverzekeringen	1,7	3,2	6,3	3,3	6,1	6,4	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	0,9	
Andere diensten niet elders vermeld	2,5	2,2	1,2	3,0	2,4	2,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	2,4	
Geheel van de diensten	2,0	2,3	2,6	3,2	3,0	3,1	2,5	1,9	2,5	2,1	1,8	100,0	

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

I.6. Niet-energetische industriële goederen

De gemiddelde inflatie voor de groep niet-energetische industriële goederen bedroeg in 2009 1,4 %, een lichte versnelling ten opzichte van de twee voorgaande jaren. In de tweede helft van het verslagjaar is het prijsstijgingstempo wel wat gaan vertragen.

Grafiek 11: Recente verloop van de consumptieprijsen voor niet-energetische industriële goederen

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

De prijzen voor wagens en kleding, de twee categorieën met het grootste gewicht, stegen nauwelijks.

De consument betaalde in 2009 wel heel wat meer voor zijn waterverbruik, waarvan de factuur voor het derde opeenvolgende jaar met meer dan 5 % is toegenomen. Andere grote prijsstijgingen waren er voor sierraden (een gouden trouwring werd 12,3 % duurder), huisdierenvoeding (+6,8 %), dierenartsen (+5,2 %), producten voor onderhoud en reparatie van de woning (+4,3 %) en andere niet-duurzame huishoudgoederen (+4,1 %) zoals waspoeder, allesreiniger en vaatwastabletten. Elektrische toestellen en andere producten voor lichaamsverzorging werden eveneens flink duurder. Vooral de prijzen van toiletzeep (+11,3 %), nagellak, tandpasta en aftershave (allen +7 %) gingen de hoogte in. Kranten en tijdschriften werden voor het derde opeenvolgende jaar meer dan 3 % duurder. In 2009 was dat in de eerste plaats toe te schrijven aan de tijdschriften, waarvoor de consument gemiddeld 4,4 % meer diende te betalen dan het jaar ervoor.

De prijsdalingen voor audio- video- foto- en filmapparatuur, gegevensverwerkers en dragers voor beeld- en geluidopnames hielden ook in 2009 aan, zij het in de meeste gevallen enigszins minder snel dan in 2008. Op productniveau werden vooral geheugenkaarten (-35,6 %) en personal computers (-16,7 %) goedkoper. Geneesmiddelen werden in 2009 eveneens wat minder duur (-1,2 %) vooral dankzij een verlaging, vanaf het derde kwartaal, van het remgeld voor geneesmiddelen waarvoor een generisch alternatief bestaat.

Tabel 9: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor de voornaamste soorten niet-energetische industriële goederen

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2008	2009				Okt-09	Nov-09	Dec-09	p.m. Gewicht 2009 (in %)
				IV	I	II	III	IV				
Kleding	0,1	0,7	0,3	1,1	-0,7	1,0	0,0	0,8	0,8	0,9	0,8	13,9
Schoeisel	1,3	2,3	2,0	2,8	1,7	2,4	2,4	1,6	1,8	1,5	1,6	3,6
Producten voor onderhoud en reparatie van de woning	4,1	3,8	4,3	4,5	4,6	4,5	4,5	3,7	3,8	3,6	3,7	5,9
Meubelen en stoffering	1,2	1,9	2,1	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	1,9	2,0	2,1	6,4
Huishoudtextiel	2,1	1,7	2,1	2,3	1,7	2,4	2,4	2,0	2,1	2,0	1,9	1,5
Huishoudapparaten	-0,9	-0,4	0,6	0,0	0,2	0,7	0,3	1,2	1,1	1,2	1,3	2,6
Vaat- en glaswerk en huishoudartikelen	2,5	3,6	3,2	4,0	3,5	3,0	3,0	3,2	2,9	3,3	3,4	1,3
Gereedschap voor huis en tuin	0,2	2,3	1,8	3,2	2,6	1,8	1,6	1,4	1,4	1,5	1,2	1,8
Niet-duurzame huishoudartikelen	5,4	5,5	4,1	2,7	3,6	4,7	4,4	3,5	3,7	3,4	3,4	3,9
Waterverbruik	5,4	7,3	5,1	6,9	4,9	5,1	5,1	5,5	5,1	5,7	5,6	2,6
Geneesmiddelen	-0,8	-0,4	-1,2	-0,7	-0,2	-0,6	-2,0	-2,1	-1,9	-2,1	-2,1	5,1
Andere medische producten, therapeutische apparaten en toestellen	1,5	0,9	0,4	0,5	0,2	0,1	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	1,6
Nieuwe en tweedehands auto's	0,8	0,6	0,5	0,6	0,7	0,6	0,5	0,3	0,4	0,4	0,3	19,0
Motorfietsen, fietsen en door dieren getrokken voertuigen	0,1	-0,2	2,1	0,2	0,8	2,1	2,4	2,8	2,7	2,8	2,9	1,7
Delen en toebehoren	1,4	2,7	3,0	4,6	4,4	3,5	3,1	1,1	1,4	1,2	0,8	1,4
Audio- en videoapparatuur	-19,5	-13,9	-11,4	-13,3	-13,0	-11,5	-11,9	-8,8	-9,5	-8,5	-8,5	1,0
Foto- en filmmapparatuur	-12,3	-12,6	-8,9	-13,6	-12,0	-9,7	-8,9	-4,8	-5,0	-4,6	-4,7	0,4
Gegevensverwerking apparatuur	-13,8	-14,0	-11,6	-13,8	-13,6	-12,8	-11,0	-8,8	-8,7	-9,0	-8,6	1,4
Dragers opname beeld en geluid	-3,5	-4,5	-5,1	-8,6	-7,5	-4,8	-5,8	-2,2	-3,4	-1,8	-1,5	1,1
Speelgoed en hobby-artikelen	1,7	1,0	0,7	0,4	0,3	0,6	1,2	0,8	0,9	0,5	1,0	2,4
Tuinbouw	3,9	1,4	1,4	4,0	1,1	3,4	1,5	-0,1	0,3	0,4	-1,0	2,8
Producten en diensten voor huisdieren	2,3	3,8	6,3	5,5	4,7	7,6	8,3	4,8	5,1	5,0	4,3	2,8
Boeken	2,0	2,1	1,7	1,0	0,8	1,4	1,6	3,1	2,5	3,4	3,4	2,5
Kranten en tijdschriften	3,3	3,5	3,3	3,2	2,8	3,5	3,6	3,1	3,1	3,1	3,1	2,7
Drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	2,7	4,1	4,8	4,8	4,5	4,3	4,6	5,6	5,1	5,5	6,1	1,5
Toestellen, artikelen en producten voor lichaamsverzorging	2,2	3,3	4,5	4,4	4,5	5,1	4,8	3,7	4,1	3,6	3,3	4,3
Sieraden, klokken en horloges	7,9	8,5	8,4	9,8	9,3	7,5	8,6	8,2	8,4	8,0	8,2	1,2
Totaal niet-energetische industriële goederen	0,9	1,3	1,4	1,5	1,2	1,7	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

II. VERGELIJKING MET DE BUURLANDEN

In 2009 vertoonde de inflatie in België en in de buurlanden een gelijklopende tendens: het prijsstijgingstempo vertraagde overal vanaf het derde kwartaal van 2008 en een jaar later bereikte de inflatie een bodemwaarde. Over 2009 als geheel bedroeg de inflatie in de buurlanden gemiddeld 0,3 %. In Frankrijk (0,1 %) en in Duitsland (0,2 %) was de inflatie nauwelijks hoger dan in België. In Nederland, waar de inflatie in 2007 en 2008 geringer was gebleven dan in de drie andere landen, stegen de prijzen in 2009 gemiddeld met 1 %.

Het licht negatieve inflatieverschil tijdens het verslagjaar is volledig terug te voeren op de prijzen voor energiedragers, die in ons land veel volatieler zijn dan elders: nadat de energieprijzen in 2008 in België sterker waren gestegen dan bij de burens, verminderden ze in 2009 ook meer: terwijl energiedragers in ons land gemiddeld 14 % goedkoper werden, bleven de prijsdalingen in de buurlanden beperkt tot gemiddeld 7,5 %.

De Europese Commissie publiceert op geregelde tijdstippen cijfers over de gemiddelde prijsniveaus voor gas- en elektriciteit in de verschillende EU-landen. Daaruit kan worden afgeleid dat elektriciteit in België in de tweede helft van 2009 3 à 6 % duurder was dan gemiddeld in de buurlanden, terwijl de prijzen twee jaar ervoor nog ongeveer op hetzelfde peil lagen. Voor gas betaalde de consument in België in de tweede helft van 2009 daarentegen 15 à 22 % minder dan de gemiddeld in de buurlanden.

Tabel 10: Vergelijking van de gemiddelde prijsniveaus (inclusief belastingen) voor gas en elektriciteit

(in euro per kwh (elektriciteit) en per gigajoule (gas))

	2007	2008		2009	
	Tweede halfjaar	Eerste halfjaar	Tweede halfjaar	Eerste halfjaar	Tweede halfjaar
A. Elektriteitsprijs					
1. Verbruik minder dan 2500 kwh					
België	0,187	0,217	0,233	0,216	0,207
Gemiddelde drie buurlanden	0,183	0,187	0,189	0,193	0,195
2. Verbruik meer dan 2500 kwh en minder dan 5000 kwh					
België	0,138	0,197	0,208	0,192	0,184
Gemiddelde drie buurlanden	0,166	0,169	0,171	0,178	0,179
B. Gasprijs					
1. Verbruik minder dan 20 GJ					
België	21,5	23,9	28,1	24,4	19,4
Gemiddelde drie buurlanden	28,1	26,0	30,3	28,3	24,9
2. Verbruik meer dan 20 GJ en minder dan 200 GJ					
België	13,9	16,3	20,2	16,8	13,4
Gemiddelde drie buurlanden	16,6	17,1	19,8	18,0	15,8

Bronnen: Eurostat + ramingen FOD Economie voor het tweede halfjaar van 2009.

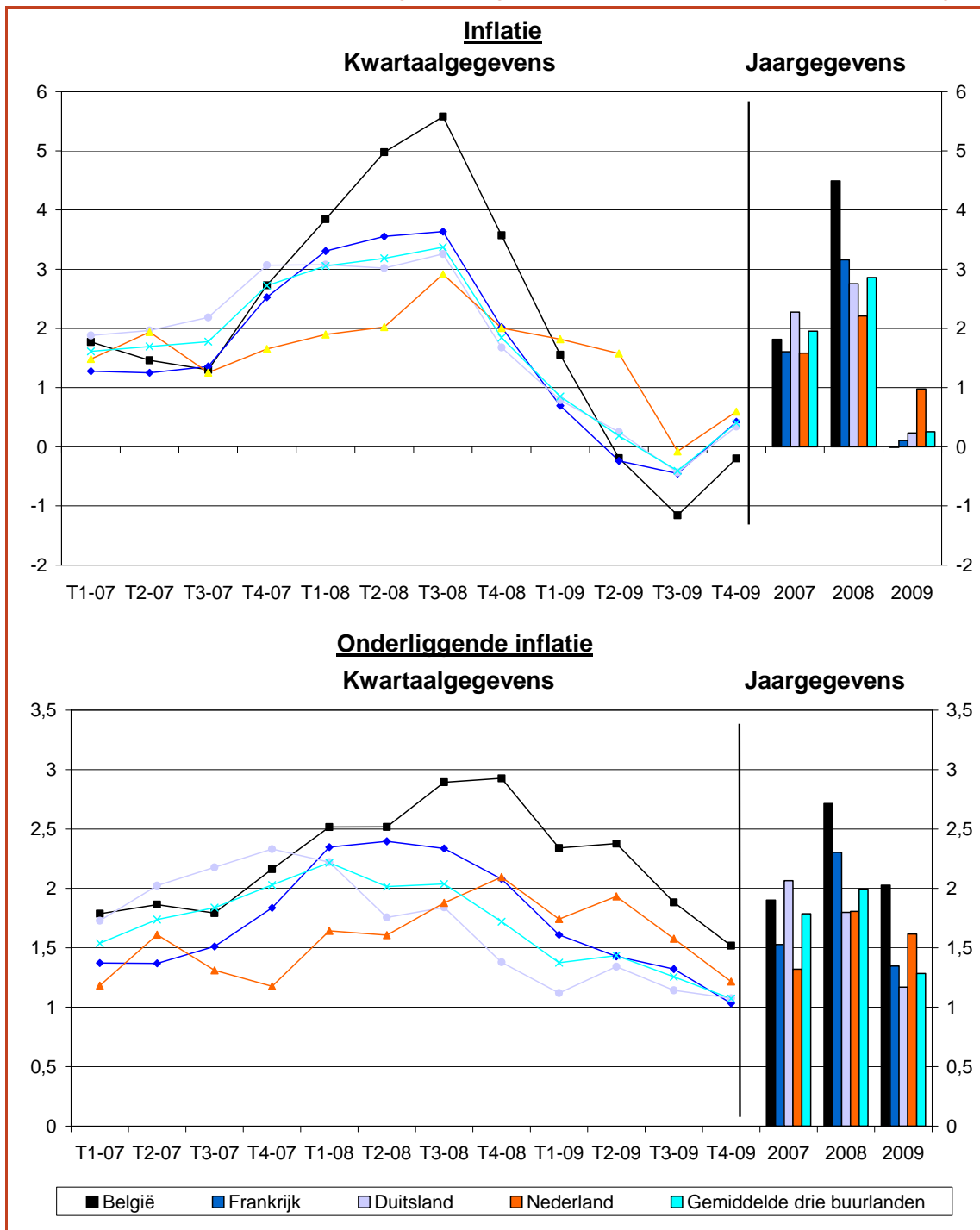
Terwijl de prijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen gedurende het eerste halfjaar in België sneller stegen dan in de buurlanden, veranderde deze situatie vanaf het derde kwartaal van 2009, maar gemiddeld over het jaar beschouwd bedroeg het inflatieverschil met de buurlanden 0,7 procentpunt (een gemiddelde prijsstijging van 0,4 % in België, tegen een gemiddelde prijsdaling met 0,3 % in de buurlanden).

Ook de resultaten voor de onderliggende inflatie zijn minder fraai, vermits die voor het vijfde jaar op rij in België hoger lag dan in de buurlanden. Zoals reeds aangehaald in de kwartaalverslagen van het INR werd verwacht dat de onderliggende inflatie in België stilaan zou dalen naar het niveau van de onderliggende inflatie van de buurlanden en er zelfs onder zou gaan duiken. De hypothese was immers dat het oplopende verschil in onderliggende inflatie in de tweede helft van 2008 en begin 2009 veroorzaakt zou zijn geweest door sneller optredende tweederonde-effecten (als gevolg van de internationaal gestegen grondstoffenprijzen) vanwege de automatische loonindexering in België. Het eerste halfjaar van 2009 bleef de kloof tussen België en de buurlanden echter ongewijzigd. Vanaf het derde kwartaal zette zich een voorzichtige kentering in en in het vierde kwartaal van 2009 was het verschil herleid tot 0,4 procentpunt (in december bedroeg het nog 0,3 procentpunt), tegen nog 0,9 procentpunt in het eerste kwartaal. Er is dus een zekere verbetering merkbaar, maar van een echte ommekeer, die vanuit internationale-competitiviteitsoverwegingen nochtans aangewezen zou zijn, is nog geen sprake.

Trouwens, ook in een bredere internationale vergelijking ligt de Belgische onderliggende inflatie de laatste jaren relatief hoog: in ons land bedroeg ze in 2008 en 2009 respectievelijk 2,7 en 2,0 %, tegen gemiddeld 2,4 en 1,3 % gemiddeld in het Eurogebied. In 2009 werd binnen het Eurogebied enkel in Cyprus (2,2 %), Griekenland (2,2 %) en Luxemburg (2,4 %) een hogere onderliggende inflatie opgetekend dan in België.

Grafiek 12: Inflatieverloop in België en de buurlanden

(Veranderingspercentage t.o.v. de overeenstemmende periode in het voorgaande jaar)

Bron: EC.

Tabel 11: HICP en voornaamste componenten in België en in de drie buurlanden in 2009

	België	Gemiddelde buurlanden (a)	Duitsland	Frankrijk	Nederland
A. Veranderingspercentage t.o.v. voorgaande jaar (procentpunt)					
Energie	-14,0	-7,5	-5,4	-11,2	-4,0
Bewerkte levensmiddelen	1,7	0,6	-0,1	0,8	3,4
Niet-bewerkte levensmiddelen	0,4	-0,3	-0,7	-0,1	1,0
Niet-energetische industriële goederen	1,4	0,8	1,2	0,5	-0,2
Diensten	2,6	1,8	1,5	2,2	2,5
Totale inflatie	0,0	0,3	0,2	0,1	1,0
B. Bijdrage tot de inflatie (procentpunt)					
Energie	-1,7	-0,8	-0,7	-1,0	-0,4
Bewerkte levensmiddelen	0,2	0,1	0,0	0,1	0,4
Niet-bewerkte levensmiddelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Niet-energetische industriële goederen	0,4	0,2	0,3	0,1	-0,1
Diensten	1,0	0,8	0,6	0,9	1,0
Totale inflatie	0,0	0,3	0,2	0,1	1,0

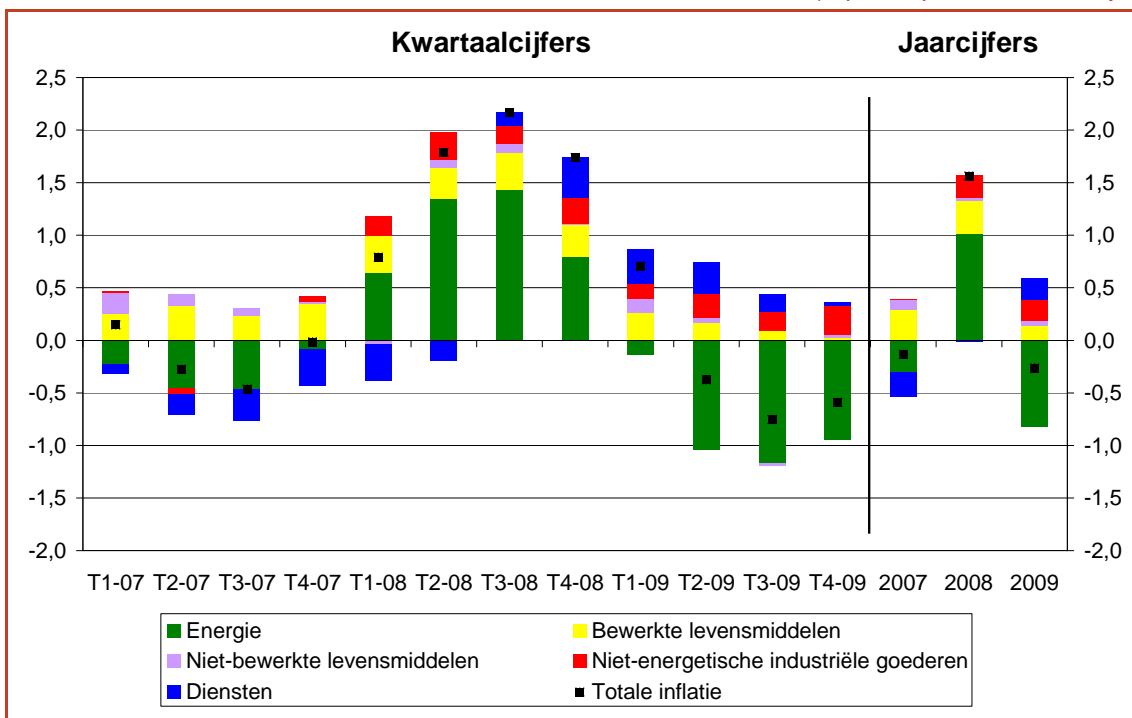
(a) Gewogen gemiddelde op basis van het gewicht van elk van de drie landen voor de berekening van de HICP voor de EU.
Bron: EC, FOD Economie.

Voor alle grote componenten van de onderliggende inflatie stegen de prijzen in België in 2009 overigens net iets sneller dan in de buurlanden:

- ✓ De vertraging van het prijsstijgingstempo voor bewerkte levensmiddelen zette zich, zeker in het eerste en tweede kwartaal van 2009, trager door in België dan gemiddeld in de drie buurlanden. In het vierde kwartaal was de inflatie voor deze productgroep nagenoeg gelijk (0,6 % in België ten opzichte van 0,5 % in de buurlanden. Al met al beliep het positieve inflatieverschil tussen België en de buurlanden voor bewerkte levensmiddelen in 2009 gemiddeld 1,1 procentpunt. Zuivelproducten (-4,5 %) en oliën en vetten (-3,3 %) werden in de buurlanden fors goedkoper, terwijl de prijzen voor zuivelproducten nagenoeg niet daalden in België en de prijsdaling voor oliën en vetten slechts -1,1 % beliep. Alleen voor tabak en andere voedingsmiddelen stegen de prijzen in de buurlanden sneller.
- ✓ In de eerste twee kwartalen bedroeg het verschil van de diensteninflatie in België in vergelijking met de buurlanden meer dan 1 procentpunt. Eind 2009 benaderde de diensteninflatie in België (1,9 %) die van de drie buurlanden (1,6 %). Onder meer hogere prijsstijgingen voor vrijetijdsbesteding en een geringere prijsdaling voor communicatie in België resulteerden voor het jaar 2009 in een positief inflatieverschil van gemiddeld 0,8 procentpunt.
- ✓ De prijsstijging van industriële niet-energetische goederen was in België, hoewel klein, gedurende alle kwartalen hoger dan in alle buurlanden (gemiddeld in 2009 1,4 % ten opzichte van 0,8 %). In Nederland daalden de prijzen in deze productgroep zelfs voor het tweede opeenvolgende jaar. In het tweede semester van het verslagjaar leverde deze groep de grootste positieve bijdrage (0,2 procentpunt) tot het inflatieverschil met de buurlanden. De prijsstijgingen van producten en diensten voor huisdieren evenals van artikelen voor lichaamsverzorging lagen in België meer dan 3 procentpunt hoger dan in de buurlanden. Voor sierraden, klokken en horloges beliep het verschil 2,1 en voor waterverbruik 1,6 procentpunt. Foto- en filmapparatuur daalden in België wel in prijs, maar minder snel dan in de buurlanden (-8,9 % ten opzichte van -12 %). In mindere mate geldt dit eveneens voor audio- en videoapparatuur (-11,4 % ten opzichte van -12,9 %).

Grafiek 13: Bijdrage van de voornaamste componenten tot het inflatieverschil tussen België en de drie buurlanden

(In procentpunt, kwartaal- en jaarcijfers)

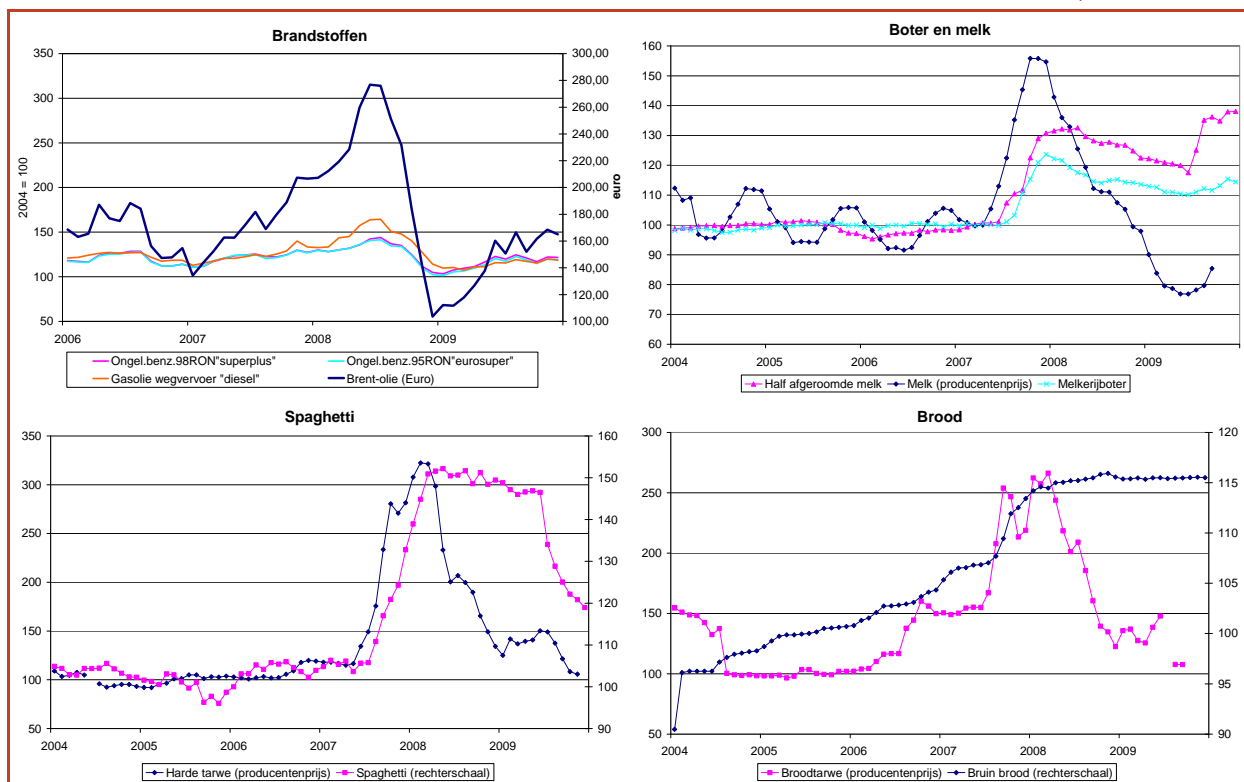
Bronnen: EC, FOD Economie.

III. ASYMMETRIE IN HET PRIJSVERLOOP VAN BEWERKTE LEVENSMIDDELEN

De jongste drie jaar hebben de internationale noteringen voor grondstoffen (zowel energetische als niet-energetische), o.m. door de scherpe wijzigingen in de wereldwijde economische activiteit en deels ook door speculatieve marktgedragingen, zelden geziene schommelingen vertoond. Voor aardolie bijvoorbeeld is de in euro uitgedrukte prijs van een vat Brent tussen begin 2007 en medio 2008 ruim verdubbeld. In de daaropvolgende zes maanden zakten de prijzen pijlsnel en in december 2008 werd minder betaald dan begin 2007. Nadien is de tendens opnieuw omgeslagen en in de loop van het verslagjaar waren de aardolieprijzen terug opwaarts gericht. Een soortgelijk fenomeen deed zich voor bij de voedingsgrondstoffen, zij het minder uitgesproken en wat later: Tussen april 2007 en juni 2008 stegen de noteringen voor voedingsgrondstoffen gemiddeld met ruim de helft, maar daarna zakten de prijzen en eind vorig jaar lagen ze onder het peil van begin 2007. Doordat deze grondstoffen in sommige consumptiegoederen het leeuwendeel van de productiekosten uitmaken, kan redelijkerwijze worden verwacht dat de overeenstemmende prijzen aan de consument een verloop kennen dat in grote lijnen gelijkloopt met dat van de onderliggende grondstofprijzen. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de brandstofprijzen (zowel voor ongelode benzine 98 en 95RON “euro superplus” als voor diesel). De consument heeft meteen de gevolgen ondervonden van de verdubbeling van de aardolieprijzen in 2007 en de eerste helft van 2008, maar heeft daarna ook meteen kunnen profiteren van de daaropvolgende dalingen in die noteringen. Net zoals dat het geval was geweest voor deze laatste, lagen de consumptieprijzen voor benzine en diesel aan het begin 2009 onder het niveau van begin 2006. Maar, zoals reeds werd vastgesteld in deel I.4 bleven dergelijke symmetrische bewegingen in het geval van de prijzen voor voedingsmiddelen achterwege. De consumptieprijzen werden wel vrij snel opwaarts aangepast in navolging van de stijging van de grondstoffenprijzen, maar dat werd niet gevolgd door een evenredig sterke daling in de periode dat de grondstoffenprijzen terugkeerden naar hun niveau van voor de aanvang van de hausse.

Grafiek 14: Verloop van de grondstoffennoteringen (omgerekend in euro) en van een aantal consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen

(Indexen 2004 = 100)

Bronnen: IWH, Eurostat, FOD Economie, Berekeningen: FOD Economie.

Om een en ander beter te begrijpen, wordt in dit deel van het verslag op een gedetailleerde manier het prijsverloop geanalyseerd van vier consumptiegoederen waarin het aandeel van een basisgrondstof in de totale kostprijs aanzienlijk is, namelijk melk en boter, spaghetti en brood. In het geval van melk is de prijs die de melkveehouder tussen april 2007 en eind 2007 heeft gekregen met bijna 60 % toegenomen. De gemiddelde consumptieprijs heeft zich vrij snel aangepast en in het eerste kwartaal van 2008 betaalde de consument zowat 30 % meer voor melk dan een jaar eerder. Voor boter gingen de consumptieprijzen gemiddeld ruim 20 % naar

omhoog. Maar terwijl de producentenprijs in de loop van 2008 en tijdens de eerste maanden van 2009 fors achteruitging en de melkveehouder medio 2009 zelfs 20 % minder kreeg dan aan de vooravond van de sterke stijging, werden de consumptieprijzen maar heel geleidelijk aangepast.

In het geval van halfvolle melk bijvoorbeeld lag de gemiddelde consumptieprijs in juni vorig jaar weliswaar 11,3 % lager dan het in april 2008 bereikte maximum, maar nog steeds bijna 20 % hoger dan begin 2007, toen de melkveehouder een betere vergoeding kreeg voor zijn melk. En ook voor boter betaalde de consument medio vorig jaar nog steeds 10 % meer dan aan het begin van 2007. Voor halfvolle melk komt daarbij nog dat de consumptieprijs in de tweede helft van 2009 fors is opgetrokken als gevolg van het akkoord tussen de distributie en de producenten i.v.m. een tijdelijke melktoeslag (zie deel 1.4). Er is dus heel duidelijk sprake van een asymmetrisch gedrag van de consumptieprijzen voor zuivelproducten.

Dat was trouwens ook het geval voor deegwaren. De internationale prijzen voor tarwe (gemeten aan de hand van de in euro uitgedrukte noteringen voor harde tarwe) zijn tussen begin 2007 en begin 2008 bijna verdrievoudigd. Het hoeft dan ook geen verwondering te wekken dat de consumptieprijzen voor producten op basis van dat soort tarwe eveneens fors zijn toegenomen. De prijzen voor spaghetti bijvoorbeeld zijn in diezelfde tijdspanne bijna verdubbeld. De internationale noteringen zijn in de loop van 2008 sterk gedaald en na een korte pauze in de eerste helft van 2009 zijn ze verder gezakt tot op het einde van het jaar een peil hadden bereikt dat iets lager lag dan aan het begin van 2007. Maar de consument heeft pas vanaf medio vorig jaar een, dan nog zeer bescheiden, prijsdaling mogen ervaren en eind 2009 betaalde hij nog steeds 14 % meer dan begin 2007.

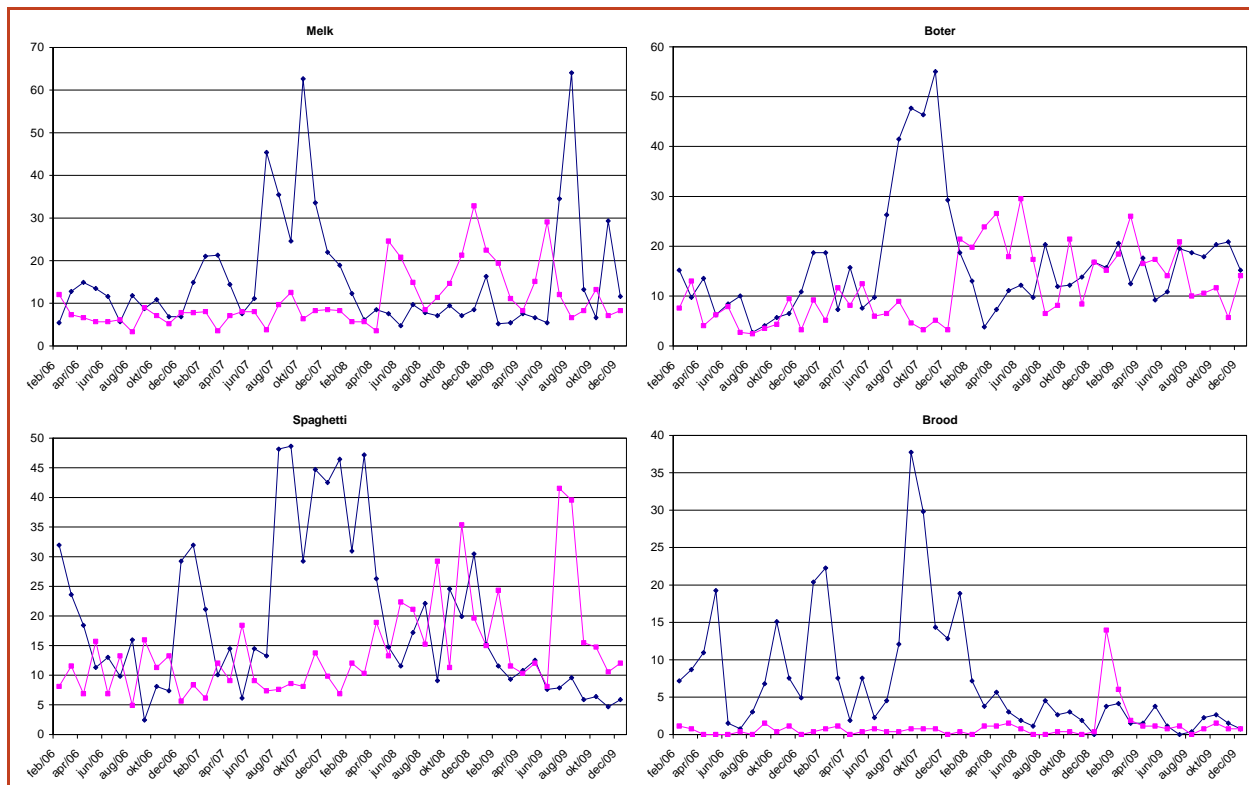
Voor brood kan een soortgelijke vaststelling worden gemaakt. Tot medio 2004 was de broodprijs gereguleerd en speelde het verloop van de producentenprijs voor broodtarwe niet echt een rol voor de consumptieprijs. Maar dat zou niet langer mogen gelden voor de periode daarna. Tussen begin 2007 en begin 2008 is de broodtarweprijs met ruim 75 % gestegen, wat een aanvaardbare verklaring kon zijn voor de prijsverhogingen die de consument vooral aan het begin van 2008 te beurt vielen. Hoewel de prijzen voor broodtarwe aan het eind van 2008 waren teruggevallen tot onder het peil van begin 2007 betaalde de consument toen (en ook erna) meer dan in 2007.

Dat asymmetrische gedrag kan het gevolg zijn van twee fenomenen: ofwel ligt het aantal prijzen die worden gewijzigd in tijden van stijgende kosten hoger dan in tijden van dalende kosten, ofwel is de gemiddelde prijsaanpassing naar boven sterker dan de gemiddelde prijsaanpassing in neerwaartse zin. Een combinatie van beide factoren kan natuurlijk ook.

Uit de analyse is gebleken dat het aandeel van de prijzen die worden verhoogd heel sterk toeneemt in de periode dat de overeenstemmende grondstoffenprijzen stevig aan het stijgen zijn, maar dat het aandeel van de prijzen die worden verminderd minder groot is wanneer de grondstoffenprijzen zakken. In het geval van halfvolle melk bijvoorbeeld werden in het tweede halfjaar van 2007 gemiddeld 34 % van de in het kader van de index der consumptieprijzen geregistreerde getuigen van de ene maand op de andere duurder, dat is bijna driemaal zoveel als gewoonlijk. Daar staat tegenover dat slechts gemiddeld 18 % van de getuigen hun prijs zagen verminderen in de periode van sterk dalende kosten (vanaf januari 2008 tot juni 2009), dat is ongeveer twee keer zoveel als in meer rustige perioden. Uit grafiek 15 blijkt duidelijk dat dezelfde vaststelling kan worden gemaakt voor zowel boter, spaghetti als brood, hoewel er een aantal specifieke gedragingen kunnen worden toegevoegd. In het geval van spaghetti bijvoorbeeld is het opvallend dat het pas meer dan een jaar na het begin van de daling in de grondstoffenprijs is dat het aandeel prijsdalingen van de ene maand op de andere een hoogtepunt bereikt (namelijk zowat 40 % in de zomervakantiemaanden van 2009). In het geval van de broodprijs is er, met uitzondering van twee maanden (januari en februari 2009) nauwelijks sprake van individuele prijsdalingen.

Grafiek 15: Aandeel prijsstijgingen (blauwe lijn) en prijsdalingen (roze lijn)

(in % van het totaal)

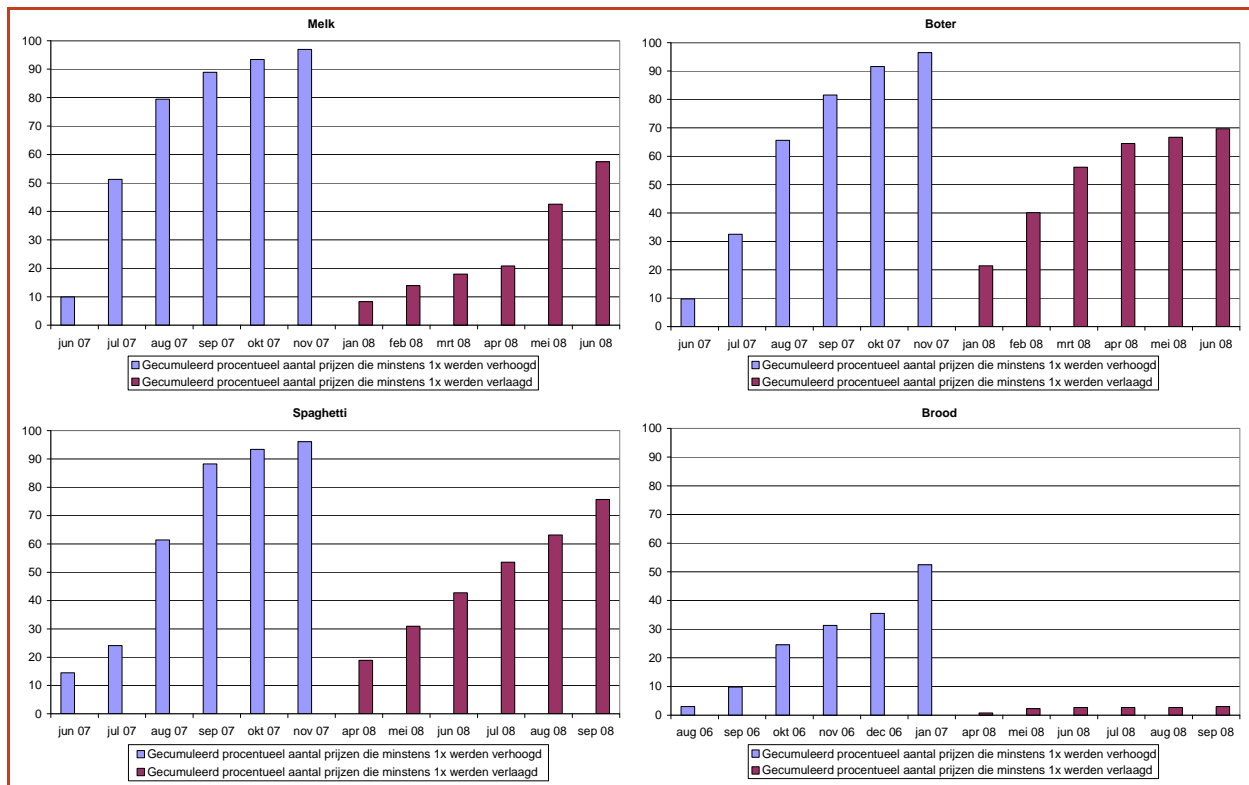

Bronnen: FOD Economie, Berekeningen: FOD Economie.

Overigens valt op dat de consumptieprijzen niet enkel talrijker reageren bij een toename van de grondstoffenprijzen, maar ook sneller. In het geval van halfvolle melk bijvoorbeeld, waren meer dan 3 maanden na de aanvang van de periode van forse producentenprijsverhogingen reeds bijna 80 % van alle consumptieprijzen minstens éénmaal verhoogd. Bij de daarop volgende scherpe daling van de prijs aan de melkveehouder (die aanvankelijk in een ongeveer even snel tempo verliep als de voorafgaande periode van forse stijging) daarentegen, waren na 3 maanden nog maar 18 % van de consumptieprijzen gedaald. Ook in het geval van spaghetti, en in mindere mate van boter, werd hetzelfde fenomeen vastgesteld.

Grafiek 16: Gecumuleerd aantal prijsbewegingen in perioden van stijgende en dalende grondstofprijzen

(in %)

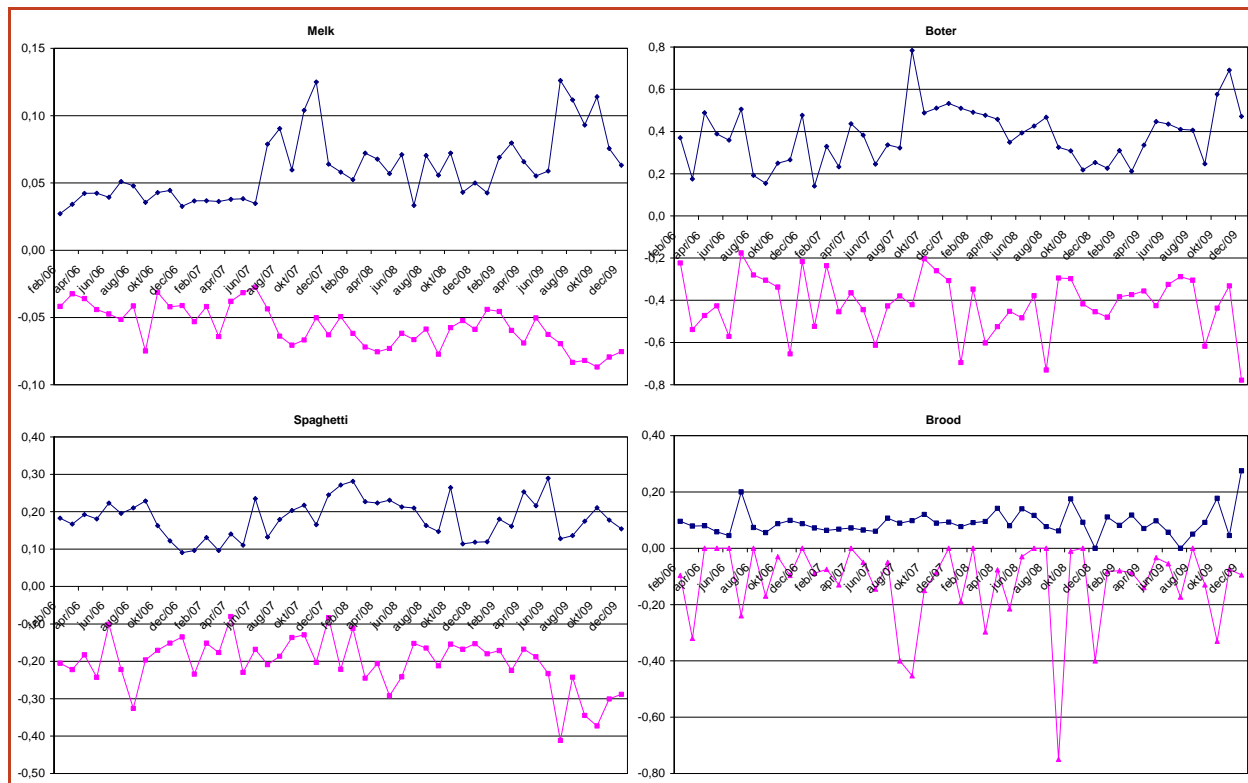

Bronnen: FOD Economie, Berekeningen: FOD Economie.

Maar ook de omvang van de prijsaanpassingen draagt, zij het in mindere mate, bij tot de verklaring van het asymmetrische verloop van de consumptieprijzen voor de bewerkte levensmiddelen. Voor elk van de beschouwde producten is de omvang van prijsverhogingen tijdens de opgaande fase doorgaans hoger dan de omvang van prijsdalingen tijdens de neergaande fase, ongeacht de periode die verlopen is sinds het begin van de verhoging of verlaging van de overeenstemmende grondstoffenprijs en ongeacht het aantal keer dat eenzelfde product tijdens de beschouwde periodes van prijs verandert.

Grafiek 17: Gemiddelde omvang van prijsstijgingen (blauwe lijn) en prijsdalingen (roze lijn) per eenheid product (1 liter melk, 1 kg boter, 1 kg spaghetti of 1 bruin brood van 800 gr)

(In euro)

Bronnen: FOD Economie, Berekeningen: FOD Economie.

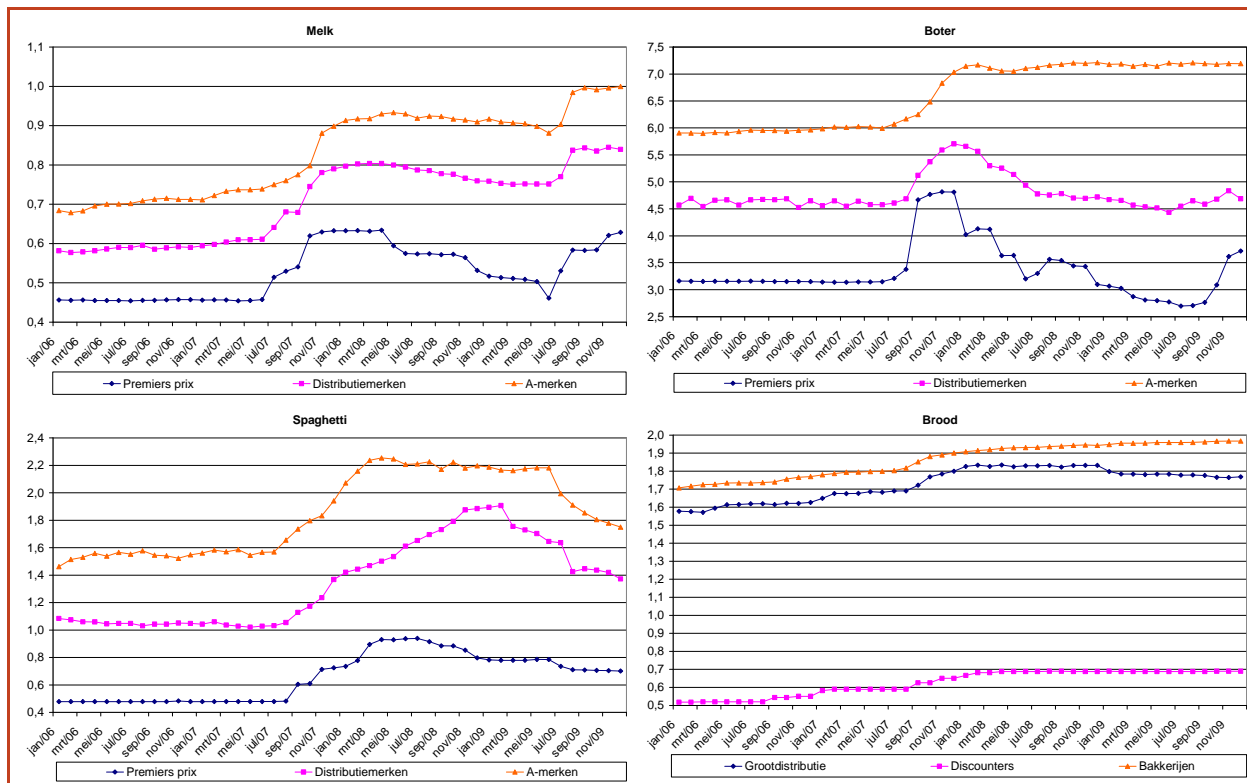
Met het gegevensmateriaal waarop de analyse gebeurde, was het ook mogelijk een onderscheid te maken tussen de prijszettingen voor “Premiers prix” producten (de goedkoopste producten uit een assortiment), de distributiemerken (of winkelmerken) en de A-merken (de zogenaamde labels). Voor brood kon een onderscheid worden gemaakt tussen de prijzen van discounters, grootdistributie en bakkerijen. Daaruit blijken enkele interessante vaststellingen.

Voor de zuivelproducten melk en boter hebben de drie soorten prijzen zich in de opwaartse fase snel en in ongeveer dezelfde mate (althans in euro) aangepast (in het geval van boter was de prijsstijging voor de “Premiers prix” producten wel wat groter dan voor de andere soorten)). Maar in de periode van gemiddeld dalende prijzen voor de consument daarentegen zijn de A-merken nauwelijks of niet gedaald, terwijl de prijzen van de distributiemerken, althans in het geval van boter, teruggekeerd zijn naar het peil van voor de opgaande fase en de “Premiers prix” productprijzen zelfs lager zijn komen te liggen. Dat heeft voor gevolg gehad dat het gemiddelde prijsverschil in euro tussen de “merkloze” producten en de A-merken voor zuivelproducten nu hoger ligt dan in de eerste helft van 2007 (net voor de periode van de sterk stijgende producentenprijs voor melk). Blijkbaar is het prijsverschil met de andere categorieën nog steeds onvoldoende groot om de consumenten van die producten er in grote getale toe aan te zetten over te schakelen naar een ander gamma. Het verschil tussen de “merkloze” productprijzen en de prijzen van distributiemerken is, zeker in het geval van boter, stabiel gebleven. Een mogelijke verklaring is dat de distributieondernemingen hun “eigen” product willen aanprijzen als een substituuut voor de “merkloze” producten en zich derhalve geen grote prijsverschillen kunnen veroorloven.

Voor spaghetti is er bij geen van de drie soorten sprake van een terugkeer naar de prijzen van 2007. Anders dan bij de zuivelproducten hebben de prijzen van de distributiemerken zich niet gespiegeld aan die van de “Premiers prix” productprijzen: terwijl deze laatste al vanaf de zomer 2008 iets zijn beginnen dalen, zijn de eerste nog verder gestegen tot begin 2009. Er zij wel aangestipt dat de prijsdalingen die tijdens het verslagjaar werden opgetekend bij de distributiemerken (alsook bij de A-merken) omvangrijker waren dan bij de “Premiers prix” productprijzen.

Grafiek 18: Gemiddelde consumptieprijsen per merkengroep per eenheid product (1 liter melk, 1 kg boter, 1 kg spaghetti of 1 bruin brood van 800 gr)

(In euro)

Bronnen: FOD Economie, Berekeningen: FOD Economie.

Het prijszettingsgedrag voor brood ten slotte wordt niet gekenmerkt door forse bewegingen in een van de drie categorieën (discounters, grootdistributie en bakkerijen). Over het algemeen worden de prijzen in alle categorieën op geregelde tijdstippen lichtjes verhoogd. Als enige uitzondering kan verwezen worden naar de lichte prijsdaling die begin 2009 heeft plaatsgevonden in de grootdistributie.

In elk geval moet de conclusie worden getrokken dat het niet uitgesloten is dat bepaalde schakels in de voedingsketen de afgelopen maanden hun winstmarges hebben verhoogd. Dat kan niet met zekerheid worden gesteld omdat in de analyse een schakel ontbreekt, namelijk het prijsverloop bij de verwerkende industrie. Een vergelijking tussen het verloop van de grondstoffenprijzen en de consumptieprijsen laat in het beste geval wel toe om vast te stellen dat er sprake is van asymmetrische patronen, meer bepaald dat de consument wel degelijk de prijs moet betalen voor stijgende prijzen van de basisproducten, maar dat hij veel minder profijt haalt als die producten goedkoper worden. Bij gebrek aan goede, gedetailleerde informatie over de prijzen die de voedingsindustrie hanteert, is het immers onmogelijk uit te maken wie hieraan ten grondslag ligt (de voedingsindustrie, de distributie of beide) en of een en ander kan verklaard worden door andere kostenelementen (lonen, afschrijvingen, verpakkingen, vervoer...) of de oorzaak ligt bij een verruiming van de nettowinstmarges in een of meerdere schakels.

Het INR is dan ook vragende partij opdat er initiatieven worden genomen die er toe strekken dat de bestaande enquête van de ADSEI over de producentenprijzen, naar het voorbeeld van wat in de buurlanden het geval is, op een betere respons vanwege de aangeschreven ondernemingen zou kunnen rekenen. Dat zou een eerste stap zijn in de richting van een volledige transparantie in de prijzen voor voeding, die net als de prijzen voor energie van heel groot belang zijn voor gezinnen met lage tot gemiddelde inkomens.

Al bij al kan worden gesteld dat zowel het bestaan van prijsdifferentiatie zelf als de meer asymmetrische reactie van de hoger geprijsde productvariëteiten illustreren dat de voedingsindustrie en/of de distributiesector over een zekere marktmacht beschikken. De consument van zijn kant heeft keuze uit een ruime variëteit en beschikt meer in het bijzonder over de mogelijkheid zich in het lager geprijsde en meer concurrentiële segment van de markt te bevoorraden, indien hij dat zou wensen. Individuele consumentenvoorkeuren en/of onvolledige marktinformatie lijken ervoor te zorgen dat een deel van de consumenten echter bereid is om een hogere prijs te betalen voor een gelijksoortig product.

IV. MINI-HERVORMING VAN DE NATIONALE CONSUMPIEPRIJSINDEX

Al jaar en dag wordt de inflatie gemeten aan de hand van de HICP en de nationale index der consumptieprijzen, die er toe strekken het prijsverloop te volgen van een korf van goederen en diensten die representatief zijn voor de consumptieve bestedingen van de gezinnen die in België wonen. Dat consumptiepatroon wijzigt voortdurend, ten gevolge van wisselende consumentenvoorkeuren en/of veranderingen in het aanbod. Daarnaast ondergaat ook het distributienetwerk geleidelijke wijzigingen. Om representatief te blijven moet de index der consumptieprijzen derhalve regelmatig worden aangepast teneinde rekening te houden met de realiteit. Dat proces verschilt enigszins naargelang men de nationale consumptieprijsindex of de HICP beschouwt.

Wat de nationale consumptieprijsindex en de daarvan afgeleide gezondheidsindex betreft, moet elke hervorming, net als het maandelijks indexcijfer zelf, worden goedgekeurd door de zogenoemde Indexcommissie. De commissie is samengesteld uit een voorzitter, zeven professoren, zeven vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en zeven vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties en een secretaris (een ambtenaar van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie).

Sinds de eerste publicatie van het nationale indexcijfer in 1920 vonden acht grote hervormingen en een aantal minder ingrijpende, tussentijdse hervormingen plaats. De aanpassingen van de index kunnen diverse vormen aannemen: nieuwe getuigenproducten kunnen worden toegevoegd of geschrapt, het gewicht van de getuigen kan worden aangepast of de berekeningsmethodes kunnen worden gewijzigd. De toevoeging of schrapping van nieuwe producten vindt plaats op basis van de resultaten van het meest recente huishoudbudgetonderzoek. Een product of dienst wordt gecatalogeerd als belangrijk als de uitgaven ervoor ten minste één duizendste van de totale gezinsuitgaven vertegenwoordigen. De producten en diensten die aan deze voorwaarde voldoen worden ondergebracht in een van de twaalf productgroepen die de index rijk is. Als regel geldt dat de gewichten van die 12 productgroepen gedurende een periode van 8 jaar ongewijzigd blijven. Wanneer een nieuwe getuige aan de consumptiekorf wordt toegevoegd, wordt daar een gewicht aan gekoppeld dat gebaseerd is op het huishoudbudgetonderzoek. Dit heeft gevolgen voor de gewichten van de andere producten of diensten die tot dezelfde productgroep behoren als de nieuwe getuige. Hun gewicht moet immers proportioneel worden vermindert. In het geval van een schrapping van een product wordt het gewicht van de resterende getuigen van die productgroep proportioneel verhoogd.

Tabel 12: Huidig gewicht van de twaalf productgroepen die deel uitmaken van de nationale index der consumptieprijzen

(In procent van het totaal)

Nummer	Benaming	Gewicht 2009
01	Voedingsmiddelen en dranken	19,2
02	Tabak	1,0
03	Kleding en schoeisel	6,2
04	Huisvesting, water, elektriciteit, gas- en andere brandstoffen	16,0
05	Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	7,3
06	Gezondheidsuitgaven	4,2
07	Vervoer	15,6
08	Communicatie	3,7
09	Recreatie en cultuur	12,4
10	Onderwijs	0,6
11	Hotels, cafés en restaurants	7,0
12	Diverse goederen en diensten	7,0

Bron: ADSEI.

In een unaniem advies verbond de Indexcommissie zich er in 2005 toe om elke acht jaar een volledige indexhervorming door te voeren en om elke 2 jaar de index te actualiseren aan de hand van een zogenoemde "minihervorming". De laatste grote hervorming dateert van 2006 (basisjaar 2004 = 100). De volgende grote hervorming is dus voorzien voor 2014 (basisjaar 2012 = 100) en nadat in 2008 reeds een eerste actualisatie werd doorgevoerd, is de index aan het begin van 2010 opnieuw lichtjes aangepast.

In haar advies (november 2009) over de tweede actualisering van de consumptieprijsindex met basisjaar 2004, gebaseerd op het huishoudbudgetonderzoek van 2008 (op productniveau – vooral voor de elektronikamarkt – aangevuld met gegevens van GfK Benelux Marketing Services), heeft de Indexcommissie een aantal aanpassingen voorgesteld, die door de federale regering zijn goedgekeurd. De oorspronkelijke indexkorf in het basisjaar 2004 telde 507 getuigen. Na de eerste minihervorming werd het prijsverloop van 518 getuigen gevolgd. Met ingang van 2010 werden 5 nieuwe getuigen bijgevoegd en 3 getuigen geschrapt, wat het totale aantal getuigen op 520 heeft gebracht. Voor zes getuigen wordt voortaan een nieuwe definitie gebruikt: waterverbruik, elektriciteit, aardgas, wagens, gsm's en het teledistributie-abonnement.

Hieronder volgt een overzicht van de met ingang van 2010 doorgevoerde aanpassingen van de indexkorf volgens productgroep:

- ✓ Zes van de twaalf groepen blijven helemaal ongewijzigd. Het gaat om voedingsmiddelen en dranken (01), tabak (02), kleding en schoeisel (03), gezondheidsuitgaven (06), onderwijs (10) en hotels, cafés en restaurants (11).
- ✓ In de groep huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen (04) zijn de definities voor waterverbruik, elektriciteit en aardgas gewijzigd. Voor het waterverbruik wordt vanaf 2010 de rioleringskost in rekening gebracht, gezien er intussen in 43 van de 65 lokaliteiten een rioleringsbijdrage wordt geheven. Door het toegenomen belang van de sociale tarieven voor aardgas en elektriciteit worden deze voortaan eveneens verwerkt in de berekening van het indexcijfer. De gewichten van deze rubrieken blijven onveranderd.
- ✓ Tegen eind 2011 zullen alle gloeilampen uit de handel worden genomen. Een aantal varianten wordt overigens niet meer aangeboden. De gloeilamp werd dan ook geschrapt uit de productkorf en (met eenzelfde gewicht) vervangen door de vlamvormige spaarlamp in de groep stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning (05).
- ✓ Ook voor de getuige aankoop van nieuwe wagens in de groep vervoer (07) werd rekening gehouden met de economische realiteit. De overheid stimuleert namelijk de aankoop van wagens met een lage CO₂-uitstoot via premies of kortingen. Het aandeel van de wagens met een lage CO₂-uitstoot bedroeg tijdens de eerste zeven maanden van 2009 13,1 % van de totale verkopen. Het bedrag van die premies wordt vanaf 2010 meegeteld in de indexberekening.
- ✓ Aan het staal dat gevolgd wordt om de prijs voor gsm-toestellen op te volgen werden, zonder wijziging in het gewichtenschema, smartphones toegevoegd in de groep communicatie (08).
- ✓ In de vrij heterogene groep recreatie en cultuur (09), waarin zich een aantal hoogtechnologische producten bevindt, werden, binnen de subgroep 'gegevensverwerkende apparatuur', de inkjetprinters en het softwarepakket als getuigen geschrapt. Twee nieuwe producten werden toegevoegd: de externe harde schijf en de wifi modem/router. De herschikking van deze subgroep leidde tot een vrij ingrijpende wijziging van de respectieve gewichten. In de subgroep 'recreatieve sportdiensten' werd het fitnessabonnement toegevoegd. Gezien er geen omzetgegevens beschikbaar waren om een verdeling vast te leggen tussen de sportdiensten 'zwembad', 'tennisabonnement' en 'fitnessabonnement', werd voor een evenredige verdeling gekozen. Dit is de gebruikelijke oplossing wanneer gegevens ontbreken om expliciete wegen vast te leggen. In de subgroep 'andere diensten op het gebied van recreatie en cultuur' wijzigde de definitie van de getuige 'abonnement teledistributie (inclusief digitale televisie)': de huur van een decoder-digicorder werd aan het product toegevoegd.
- ✓ In de groep diverse goederen en diensten (12) ten slotte werd één getuige, de rusthuizen, toegevoegd. Schattingen van de uitgaven van rusthuisbewoners, op basis van het totaal aantal rusthuisbedden en de gemiddeld betaalde dagprijs (rusthuisbewoners behoren tot de zogenoemde institutionele huishoudens en maken daardoor geen deel uit van het huishoudbudgetonderzoek), wijzen voor het jaar 2008 in de richting van een aandeel van ongeveer 13 % in de totale consumptieve bestedingen⁷. Aangezien de gewichten van de 12 grote productgroepen niet kunnen aangepast worden in de loop van eenzelfde basisperiode, werd ervoor gekozen het gewicht van de subgroep sociale bescherming (4,75 %) vanaf 2010 gelijk te verdelen over de getuigen peultuinen en rusthuizen.

⁷ De bijdrage van privégezinnen tot de daggelden voor rusthuisbewoners vormen gemiddeld een klein aandeel in de gezinsuitgaven (0,48 %) en worden dan ook niet opgenomen in de CPI.

De opstelling van de HICP gebeurt conform de Europese richtlijnen terzake en zonder implicatie van de Indexcommissie. Deze Europese regels voorzien dat zogeheten nieuwe producten in de HICP moeten worden opgenomen van zodra ze 0,1 % vertegenwoordigen van het bestedingspatroon van de particuliere consument. Bovendien moeten de wegingen regelmatig worden aangepast, namelijk van zodra zo een actualisatie een weerslag van 0,1 % zou hebben op de gemeten inflatie. Deze regels impliceren dat de actualisaties bij de HICP een meer continu proces zijn en niet *per se* worden uitgevoerd op bij voorbaat vastliggende tijdstippen, zoals bij de nationale index. Dat heeft er in het verleden voor gezorgd dat de HICP en de nationale index bij wijlen een afwijkend verloop lieten zien, vooral tijdens de periode vóór 2005 toen de actualisatie van de nationale index slechts weinig fequent gebeurde. Sinds de minihervormingen voor de nationale index werden ingevoerd is het aanpassingsproces voor beide indices in de praktijk dichter bij elkaar komen te liggen. Zo werden alle nieuwe producten die vanaf januari 2010 aan de nationale index werden toegevoegd, vanaf dat ogenblik ook in de HICP geïntroduceerd.

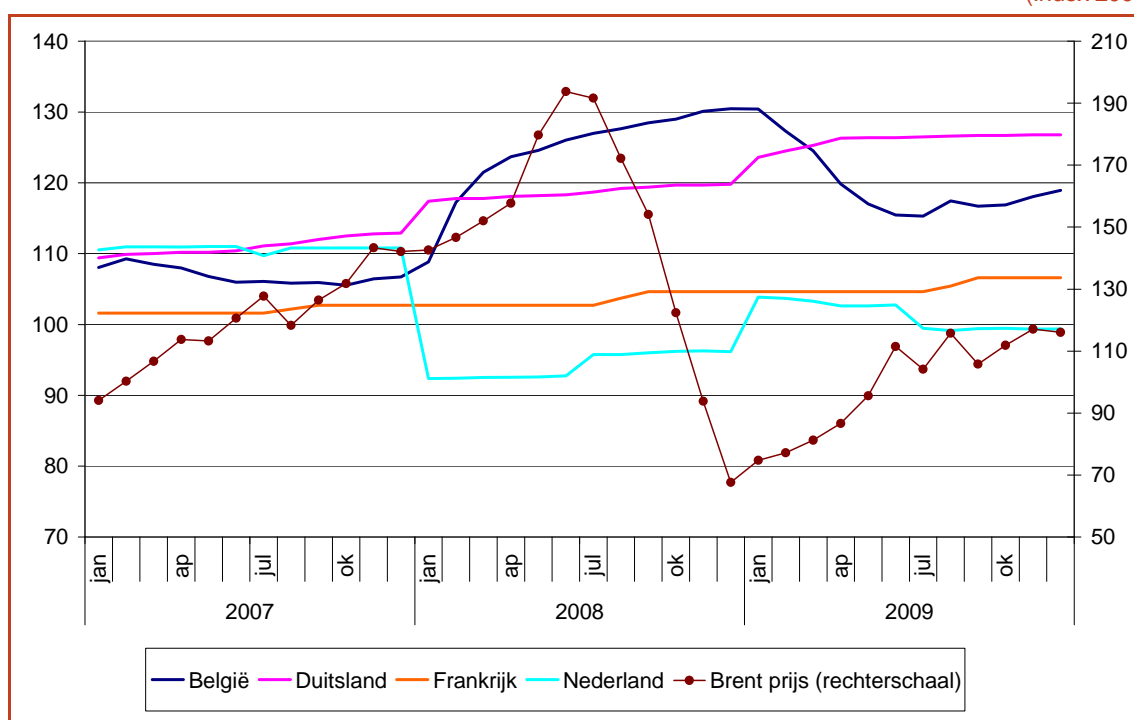
V. METHODOLOGIE VOOR DE BEREKENING VAN HET VERLOOP VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN VOOR ELEKTRICITEIT EN VOOR GAS: VERGELIJKING TUSSEN BELGIË EN DE BUURLANDEN

Zoals hiervoor is gebleken is een groot stuk van het inflatie-écart tussen België en de buurlanden in 2008 en 2009 het gevolg van een verschillend verloop van de prijzen voor energiedragers.

Zo bereikte de consumptieprijsindex voor elektriciteit in België een piek in januari 2009 terwijl Nederland iets later is gevolgd⁸. In Frankrijk en Duitsland waren de prijzen voor elektriciteit aan het einde van het verslagjaar nog steeds opwaarts gericht. In vergelijking met die landen, is de consumptieprijs voor elektriciteit in ons land sterker gecorreleerd met de prijsevolutie van aardolie. Ook de consumptieprijsindex voor aardgas piekte sneller en feller in België dan in onze buurlanden. Het omgekeerde geldt echter evenzeer: de prijzen zijn er nadien ook sterker gedaald. In België worden de consumptieprijsen voor elektriciteit en gas sinds 2007 gekenmerkt door een merkbaar grotere volatiliteit dan in de buurlanden.

Grafiek 19: HICP voor elektriciteit en gas: vergelijking tussen België en de buurlanden

(Index 2005 = 100)

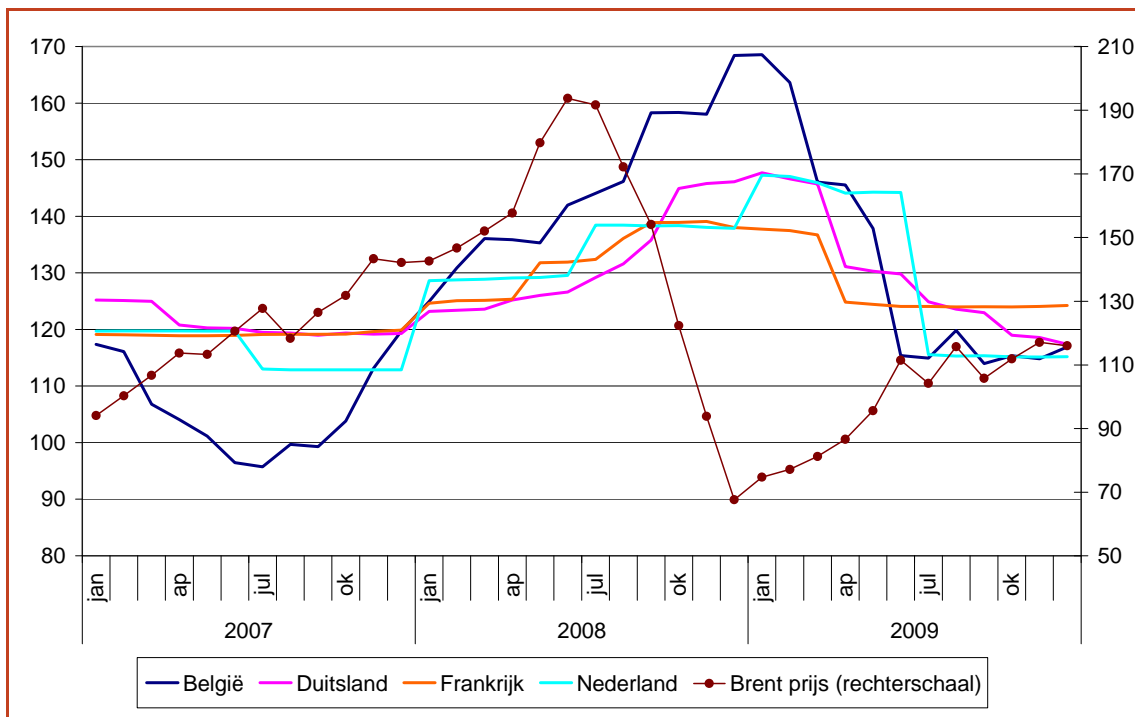

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

⁸ De sterke prijsdaling voor elektriciteit in Nederland in januari 2008 is te wijten aan een verhoogde belastingkorting op dit product. Sinds het begin van 2008 wordt de volledige energiebelastingkorting integraal en uitsluitend toegekend aan elektriciteit, terwijl ze vroeger ook op aardgas van toepassing was. Bij de consumptieprijsindex voor aardgas wordt daardoor net het omgekeerde effect vastgesteld.

Grafiek 20: HICP voor aardgas – België en de buurlanden

(Index 2005 = 100)

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI.

Een mogelijke verklaring voor de in België sedert 2007 toegenomen volatiliteit ligt bij de omschakeling in België naar een nieuwe berekeningswijze voor de prijsindices voor gas en elektriciteit. Terwijl de consumptieprijsindices voor gas en elektriciteit voorheen werden berekend op basis van de jaarfactuur (die dus rekening houdt met de geldende tarieven van de voorbije 12 maanden), werd vanaf januari 2007 (voor Vlaanderen zelfs vanaf 2005) de “verwervingsmethode” toegepast. Bij een dergelijke methode wordt de index enkel bepaald aan de hand van de meest recente tarieven. De toepassing van de nieuwe methodologie strekt ertoe dat wijzigingen in de door de energieproducenten gevraagde prijzen sneller in de index worden geregistreerd.

In december 2009 heeft de Nationale Bank van België een studie gemaakt over de grotere volatiliteit van de consumptieprijsen voor gas en elektriciteit in België⁹. Op basis van empirisch onderzoek op grond van o.m. de energiestatistieken van Eurostat, komt de studie tot de conclusie dat ook in de buurlanden wellicht een op de verwervingsbenadering gestoeld systeem van toepassing moet zijn. Met de omschakeling naar de verwervingsbenadering zou België in de praktijk haar methodologie op die van de buurlanden hebben afgestemd. Het uiteenlopende verloop van de consumptieprijsen voor elektriciteit en gas zou dan ook terug te voeren zijn op de prijszetting zelf, en is dus niet te wijten aan een fundamenteel verschillende methodologische benadering. In dit deel van het jaarverslag wordt de berekeningswijze voor de consumptieprijsindices van elektriciteit en aardgas in België en onze drie voornaamste buurlanden in detail toegelicht. Daarbij komen ook enkele specifieke kenmerken van de lokale energiemarkten aan bod.

Omtrent de voor de berekening van de gas en elektriciteitsprijzen gehanteerde methodologieën is weinig of geen publieke informatie beschikbaar. Onderhavig onderzoek naar de methodologie is dan ook gebaseerd op face-to-face interviews van ambtenaren van de FOD-Economie met experts van de statistische instellingen van de drie buurlanden: Statistisches Bundesamt voor Duitsland, Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques voor Frankrijk en het Centraal Bureau voor de Statistiek van Nederland. Daarbij kwamen ook enkele specifieke kenmerken van de lokale energiemarkten en van de prijszetting in de buurlanden aan het licht. Maar aangezien tevens is gebleken dat die statistische diensten in sommige gevallen slechts een eerder rudimentaire kennis van de energiemarkt hebben, is meer diepgaande analyse nodig om een beter inzicht te verwerven in de prijszetting van de energieleveranciers en de netwerkbeheerders.

⁹ “Methodologie of prijszetting: wat verklaart de grotere volatiliteit van de consumptieprijsen voor gas en elektriciteit in België”, D. Cormille, Economisch Tijdschrift van de Nationale Bank van België, blz 49 - 60.

Sinds de vrijmaking van de markt wordt de energieprijs ook in de buurlanden in principe vrij bepaald. Die liberalisering heeft zich in onze buurlanden op verschillende tijdstippen voltrokken. In Duitsland gebeurde dat reeds in 1998. De andere landen zouden later volgen: Nederland in 2004 en Frankrijk in 2007. Op 1 juli 2003 werd de energiemarkt in Vlaanderen vrijgemaakt, terwijl het in Wallonië en Brussel nog zou duren tot 1 januari 2007. Ondanks de vrijmaking van de markt wordt in Frankrijk nog steeds een omvangrijk deel ervan (96 % voor de gasmarkt en 91 % voor de markt van elektriciteit) beheerst door gereguleerde energieprijzen, die in voege zijn tot en met 2014. De tarieven voor transport en distributie van aardgas en elektriciteit zijn in België en de drie buurlanden wettelijk gereguleerd en worden jaarlijks vastgelegd door officiële instanties. Het gaat dan over de CREG in België, Die Bundesnetzagentur in Duitsland, de Energiekamer in Nederland en La Commission de Régulation de l'Énergie in Frankrijk.

In de beschouwde landen bestaan zowel contracten met variabele als met vaste prijzen (in Frankrijk worden contracten met vaste prijzen evenwel niet in de indexberekening opgenomen). Bij contracten met vaste prijzen gaat het om overeenkomsten voor een langere duur (minstens een jaar) tijdens dewelke de prijs onveranderd blijft. Zowel in België als in de buurlanden hebben de overeenkomsten met variabele prijzen het grootste marktaandeel. In België worden de tarieven voor variabele contracten maandelijks geïndexeerd aan de hand van een contractueel vastgelegde prijsformule. In Nederland worden variabele contracten veelal twee keer per jaar aangepast en hoewel de energieleveranciers daar vrij in zijn, treden de nieuwe prijzen in de praktijk in werking vanaf 1 januari en 1 juli. De gereguleerde prijzen in Frankrijk zorgen eveneens voor een grotendeels trapsgewijs verloop van de energie-indices. In Duitsland zijn de tariefaanpassingen meer gefragmenteerd.

Wat nu meer bepaald de toegepaste methode voor prijsregistratie betreft, bevestigen de interviews dat in alle onderzochte landen de berekeningswijze momenteel gebaseerd is op de verwervingsbenadering (dus gestoeld op de actuele tarieven en voorwaarden bij leveranciers en netbeheerders), net zoals dat sinds 2007 in België het geval is. Niettemin bestaan er enkele methodologische verschillen, vooral inzake de samenstelling van het staal van de opgevolgde prijzen. In België worden de tarieven van alle leveranciers in de markt opgevraagd, waarbij voor de berekening van de nationale index rekening gehouden wordt met de overeenkomstige marktaandelen. Een soortgelijke werkwijze treffen we aan in Nederland. Het gaat in België wel om globale tarieven, waarin alle drie de componenten van de energieprijs (energieprijs, nettatarieven en toeslagen) samen vervat zitten maar niet afzonderlijk identificeerbaar zijn. In Nederland gebeurt de registratie veel gedetailleerder en worden de tarieven van de verschillende componenten afzonderlijk bijgehouden¹⁰. In Duitsland wordt een steekproef gehouden in 188 steden, waarbij voor elke stad uit de enquête de goedkoopste tarieven voor elektriciteit en aardgas opgevraagd worden bij de grootste lokale operator. De Franse consumptieprijsindex houdt enkel rekening met de gereguleerde energieprijzen van de verschillende contracten bij de twee historische operatoren.

De tarieven worden in de meeste landen opgevraagd voor een aantal vooropgestelde verbruikersprofielen. De definitie van deze profielen verschilt van land tot land. In België bestaan er zes verbruikersprofielen voor elektriciteit en vier voor aardgas. In Nederland worden prijzen opgevraagd voor één soort profiel. In Duitsland zijn zowel voor aardgas als elektriciteit drie profielen gedefinieerd. In Frankrijk daarentegen is geen profiel vastgesteld, maar worden alle contracten die de gereguleerde prijszetting volgen in rekening gebracht in de index (waarbij de weging gebeurt volgens het marktaandeel).

Zowel in België (via de gewestelijke regulatoren) als in Duitsland (op niveau van de Länder) gebeurt de prijsopname op regionaal niveau. In Frankrijk en Nederland is de prijsregistratie op nationaal niveau georganiseerd. Voor de berekening van de nationale consumptieprijsindex van elektriciteit en gas in België en Duitsland wordt daarom een afzonderlijk gewicht toegekend aan de verschillende lokaliteiten (arrondissementen in België en steden in Duitsland). De maandelijks indices worden in de drie buurlanden berekend op basis van de energietarieven van dezelfde maand, in tegenstelling tot de Belgische situatie waar de maandprijzen met één maand vertraging ter beschikking worden gesteld van de ADSEI¹¹.

¹⁰ Hieruit volgt dat niet alleen een globale consumptieprijsindex kan opgesteld worden, maar ook een afzonderlijke prijsindex voor de levering van elektriciteit en aardgas, het transport ervan en de heffing. De samenstellende bestanddelen voor deze drie verschillende indexen worden bovendien ook nog eens apart genoteerd.

¹¹ Zowel de Waalse (CWAPE) als Vlaamse regulator (VREG) maken de gegevens met één maand vertraging over aan de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. De Brusselse regulator (BRUGEL) is hierop een uitzondering. Die bezorgt de gegevens de maand zelf. Het aandeel van Brussel in de totale index voor elektriciteit en gas is beperkt tot 9,6 %.

Daar waar de prijsregistratie in de buurlanden dus duidelijk minder exhaustief blijkt te zijn, mag in principe toch worden aangenomen dat het gevolgde staal voldoende representatief is om een getrouwe weergave te geven van de belangrijke prijstendenzen.

Uit dit onderzoek kan dus worden geconcludeerd dat de berekening van het verloop van de elektriciteits- en gasprijzen zowel in België als in de buurlanden gestoeld is op de verwervingsbenadering, maar dat niet steeds een even grote waaier van consumptieprofielen en soorten contracten wordt gedekt. Het is evenwel weinig waarschijnlijk dat dit de vergelijking met de buurlanden ernstig zou vertekenen. Blijft de vaststelling dat het prijsverloop voor gas en electriciteit veel volatieler is in België. Restanten van prijsregulering (ondanks de vrijmaking van de energiemarkt), met name in Frankrijk, en minder frequente prijsaanpassingen door de leveranciers van gas en electriciteit zijn in dit vlak wellicht relevanter, terwijl aan Belgische zijde nader onderzoek nodig is om na te gaan in hoeverre de gebruikte tarifieringsformules een juiste weergave zijn van het eigenlijke kostenverloop.

VI. DE IMMOBILIËNPRIJZEN

VI.1. Inleiding

In het nationale indexcijfer van de consumptieprijzen (ICP) en de HICP is een hele reeks kosten in verband met de woning opgenomen. Die hebben binnen de index een totaal gewicht van 15,7 %. Het gaat meer bepaald over de werkelijke woninghuur voor huurders van huizen, appartementen en garages. Het equivalent daarvan voor huiseigenaars, namelijk de kosten verbonden aan het wonen in het eigen huis, is evenwel niet opgenomen. Dat komt omdat de (niet-geobserveerde) prijs van de fictieve dienst die eigenaars consumeren wanneer ze in hun eigen huis wonen moeilijk te bepalen is (zie hierna). Daarnaast zijn nog een aantal andere kosten voor de woning opgenomen, en dit ongeacht of zij gemaakt werden door huurders of door huiseigenaars. Het gaat daarbij om kosten voor normaal onderhoud en reparatie van de woning, waterverbruik, huisvuilophaling, schoorsteenvegen evenals de kosten van elektriciteit, gas en andere brandstoffen.

Tabel 13: Gewicht van de kosten in verband met huisvesting in het ICP

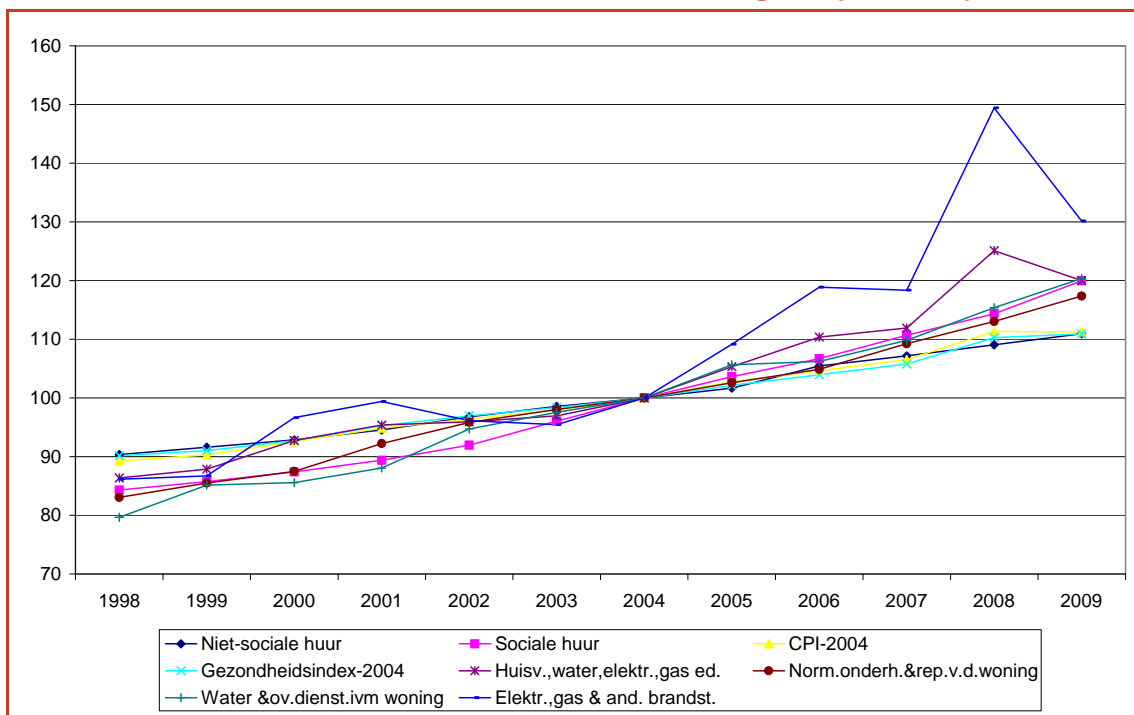
(In procent, 2009)

Werkelijke woninghuur	6,2
<i>Niet-sociale huur</i>	5,7
<i>Sociale huur</i>	0,5
Gewoon onderhoud en reparatie van de woning	2,5
Water en overige diensten in verband met de woning	1,2
Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	5,7
Totaal "Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen"	15,7

Bron: ADSEI.

Wanneer men de evolutie van het ICP vergelijkt met die van de verschillende kosten verbonden aan huisvesting die erin zijn opgenomen, blijkt dat de werkelijke niet-sociale huur van 1998 tot 2009 parallel is geëvolueerd met het algemene prijsniveau. De stijging bedroeg respectievelijk 22,8 % en 24,6 %. De niet-sociale huur volgde dus getrouw de gezondheidsindex (23 %), zij het met regelmatige inhaalbewegingen.

Grafiek 21: Evolutie van het ICP en van de erin verwerkte huisvestingscomponenten (index 2004 = 100)

Bron: ADSEI.

De sociale huur¹² is echter twee keer zo sterk gestegen als de niet-sociale huur, namelijk met 42,3 %.

De overige kosten in verband met de woning zijn ook zeer snel gestegen. De kosten voor reparatie en onderhoud stegen op 12 jaar bijvoorbeeld met 41,3 %. De kosten voor waterverbruik en verbruik van elektriciteit, gas en andere brandstoffen kenden een vergelijkbare stijging, namelijk met 51 %. Binnen het geheel van de kosten verbonden met huisvesting zijn het overigens de grote schommelingen van de energieprijzen die de grootste invloed hadden op de inflatie van de huisvestingskosten.

Zoals hoger gezegd, zijn de kosten van eigenaars die hun eigen woning bewonen, niet opgenomen in het indexcijfer van de consumptieprijzen, omdat zij moeilijk accuraat te meten zijn. Op Europees niveau wordt onderzocht of en - zo ja - op welke manier die kosten het best in de HICP worden opgenomen. De ADSEI van de FOD Economie werkt aan dit project mee (zie ook bijgaande box). De moeilijkheid daarbij is te komen tot een gepaste benadering van de kosten verbonden aan de *consumptiestroom* die met het wonen in de eigen woning overeenstemt, zonder dat activaprijzen en/of rente-uitgaven rechtstreeks zouden worden opgenomen in een index die het verloop van de consumptieprijzen moet meten. Omdat het bezit van de eigen woning in België belangrijk is, is vermoedelijk een aanzienlijk deel van de consumptiebestedingen van de gezinnen niet in de HICP opgenomen. De precieze omvang daarvan is, bij gebrek aan een juiste maatstaf, moeilijk te bepalen, maar op grond van de in de nationale rekeningen opgenomen toegerekende huren - de fictieve huur die met het wonen in de eigen woning wordt geassocieerd - zou het aandeel van deze bestedingen tot zowat 13 % kunnen oplopen.

Daarnaast is het, los van de problematiek van het gepast meten van het verloop van de consumptieprijzen, van belang te kunnen beschikken over adequate gegevens over het verloop van de immobiliënprijzen. Immobiliënprijzen vertonen immers een sterke interactie met de macro-economische activiteit in het algemeen, en met het verloop van de activiteit in de bouwsector meer in het bijzonder. In principe is het verloop van de immobiliënprijzen ook een van de determinanten van de in de ICP opgenomen huren en van de (nog) niet opgenomen kosten voor het wonen in de eigen woning. Het kunnen beschikken over betrouwbare indicatoren in dit vlak is bovendien een eerste voorwaarde om te kunnen nagaan of er al dan niet een zeepbel is ontstaan op de vastgoedmarkt en er zelfs op te kunnen anticiperen. De financiële en economische crisis van de jongste jaren heeft het belang hiervan onderstreept.

VI.2. Bestaande informatiebronnen

VI.2.1. Prijs van de nieuwe gebouwen

De I-index is het bekendste product van de werkzaamheden van de in 1955 opgerichte Commissie van de Marktprijzen van Materialen¹³. De index volgt de evolutie van de materiaalkosten op een doorsnee type bouwverf in de bouwsector. Het gaat meer bepaald om een gewogen indexcijfer bestaande uit meer dan 30 bouwmaterialen. Die informatie wordt gebruikt bij de analyse, de samenstelling en de herziening van zowel publieke als privécontracten voor bouwwerken, meer bepaald voor projecten van lange duur, waarvoor de componenten van de werf significant kunnen evolueren doorheen de tijd, met name de ferro- en non-ferrometalen en de energieproducten¹⁴. De berekeningsmethode van dit indexcijfer is doorheen de tijd meermaals gewijzigd om beter te beantwoorden aan de evolutie van de bouwverven maar die aanpassingen zijn niet altijd even coherent doorgevoerd. Vandaar dat het model de consumptie van een type bouwverf niet meer correct weergeeft. Dat geldt voor de productenkorf maar ook voor de gewichten van de producten in de korf. Daarom is men al meerdere jaren bezig met een hervorming, die ervoor moet zorgen dat het model de economische realiteit en de consumptiestructuur van de bouwverven van vandaag beter weergeeft. Het INR is voorstander van een actualisering van deze statistiek, en moedigt de betrokkenen aan de hervorming snel te finaliseren, zodat zij opnieuw een betrouwbare bron wordt voor de opvolging van de prijzen in de bouwsector.

De ABEX-index is een ander indexcijfer van de kostprijs van de bouw van verschillende soorten gebouwen en privéwoningen. Hij wordt opgemaakt door de Associatie van Belgische experts (ABEX), die in opdracht werken van de Beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen. Bij het opstellen van de ABEX-index wordt rekening gehouden met alle componenten van de reële totale kost van een woning: arbeidskosten, architectenhonoraria,

¹² De sociale huur is die van woningen die afhangen van openbare of gemeentelijke woningmaatschappijen.

¹³ In de commissie zijn de actoren uit de bouwsector vertegenwoordigd, zowel uit de privésector (Confederatie Bouw en beroepsverenigingen van toeleverders) als uit de openbare sector (gewesten en andere opdrachtgevers).

¹⁴ De werkzaamheden van de Commissie van de Marktprijzen van Materialen dienen ook om allerlei informatie te combineren in andere indexcijfers: de K1 en K2-indexen worden gebruikt in de wegenbouw; de indexen M en MM zijn van toepassing in het Vlaams Gewest bij de sociale woningbouw.

materiaalprijzen, algemene kosten, bedrijfswinsten en taksen. De gegevens over de verschillende elementen worden over het hele grondgebied van België verzameld, zodat een nationaal gemiddelde kan berekend worden. Deze index wordt gebruikt door de verzekeringsmaatschappijen om brandpolissen op te stellen en om de schade te berekenen. Verzekeringspremies voor het gebouw zijn gekoppeld aan de ABEX-index (de premies voor de inboedel worden geïndexeerd op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen). De geaggregeerde index wordt twee keer per jaar (in mei en in november) gepubliceerd volgens types gebouwen uit het Belgische woongebouwenpark. Er zijn zes zulke types: bescheiden huis (1914), woonhuis (1949), handelshuis (1914), vrijstaande villa (1962), appartementsgebouw (1940) en vrijstaande villa (1991). Vanwege de wachttijd voor deze gegevens – nagenoeg zes maanden – en de geringe frequentie zijn ze niet zo geschikt om de recente evolutie van de prijzen van nieuwe woningen op te volgen.

Gezien de zwaktes van bovengenoemde statistieken hebben verschillende particuliere spelers eigen vastgoedindices uitgewerkt. Dat is o.m. het geval voor de Koninklijke Federatie van het Belgische Notariaat, de vastgoedgroep Trevi, het netwerk van makelaars in residentieel vastgoed ERA en het studie- en adviesbureau in immo STADIM. Op basis van de beschikbare informatie is het niet altijd mogelijk zich uit te spreken over de kwaliteit van deze indicatoren.

Daarnaast heeft de FOD Economie recent een nieuwe statistiek ontwikkeld, namelijk de afzetprijnsindex in de bouwnijverheid, die de evolutie meet van de prijzen in verband met de bouw van woongebouwen. De index volgt de zogeheten portfoliobenadering. In deze methode wordt de transactieprijs van een woning opgesplitst naar negen¹⁵ verschillende bouwonderdeelprocessen (van ruwbouw tot afwerking). Voor ieder onderdeel worden representatieve werken geïdentificeerd. Het relatieve belang van ieder deelproces wordt bepaald op basis van een representatieve verzameling van woningen. De verzameling bevat woningen in de 10 provincies en in Brussel (504 wooneenheden, verdeeld over 51 bouwprojecten, waarvan 84 huizen). Het bevat zowel huizen als appartementen in verschillende bouwstijlen en in verschillende prijsklassen.

Via deze index kunnen de wijzigingen gevolgd worden van de prijzen die bij aannemers moeten betaald worden voor een bepaald werk. Hij houdt eveneens rekening met wijzigingen in de productiviteit en in de winstmarges van de aannemers maar niet met de prijs van de bouwgrond, de btw en de honoraria van architecten en anderen. De gegevens worden sinds het derde kwartaal van 2008 verzameld via een driemaandelijks telefonische enquête bij een steekproef van ondernemingen die geselecteerd worden in functie van hun hoofdactiviteit en hun omvang¹⁶. Deze statistiek die elk kwartaal wordt gepubliceerd door de FOD Economie, is erg veelbelovend als informatiebron. Maar zoals voor elke nieuwe statistiek moet men meerdere opeenvolgende observaties hebben om zich uit te kunnen spreken over de kwaliteit ervan.

VI.2.2. Prijzen van bestaand vastgoed

De FOD Economie publiceert gegevens over het aantal transacties, de totale oppervlakte en de (gemiddelde en totale) verkoopprijs van vier soorten vastgoed: gewone woonhuizen; villa's, bungalows en landhuizen; appartementen, flats en studio's, bouwgronden. Die statistieken zijn gebaseerd op gegevens van het Kadaster van de FOD Financiën en hebben betrekking op alle vastgoedaktes die gedurende de referentieperiode werden verleden voor de notarissen van het land. De publicatie gebeurt in maart-april voor de vastgoedmarkt van het vorige jaar (jaargegevens) en in juli-augustus voor de situatie van de markt tussen 1 januari en 30 juni (halfjaarlijkse gegevens). Er zijn gegevens beschikbaar per gemeente, arrondissement, provincie, gewest en op nationaal niveau.

Het nadeel van een vergelijking in de tijd van gemiddelde verkoopprijzen is echter dat voor de variatie tussen twee periodes twee verklaringen in aanmerking komen: ofwel is er sprake van echte prijswijzigingen (m.a.w. de prijs voor eenzelfde woning is gedaald of gestegen), ofwel is de structuur van de vastgoedtransacties gewijzigd (bijvoorbeeld omdat de gemiddelde oppervlakte van verkochte appartementen van de ene op de andere periode sterk is gedaald). Om hieraan te verhelpen berekent de Nationale Bank van België sinds kort, op grond van dezelfde basisinformatie afkomstig van het Kadaster en op arrondissementsniveau, gewogen kettingindexen. Dat geeft een betere weergave van het werkelijke prijsverloop, aangezien de impact van verschuivingen in de structuur van vastgoedtransacties wordt uitgeschakeld. Voorlopig worden die gegevens door de Nationale Bank van België nog niet verspreid, maar ten behoeve van dit jaarverslag heeft de Nationale Bank van België de resultaten wel ter beschikking gesteld van het INR.

¹⁵ Het gaat over volgende 9 categorieën: grondwerken, beton- en metselwerken, dakwerken, schrijnwerken, sanitaire installatie, centrale verwarming en ventilatie, elektriciteit, vloerbedekking en wand- en plafondbekleding.

¹⁶ Voor de jaren vóór 2008 werd de index berekend op basis van de materiaalkostenindex (I-index).

In het kader van het pilootproject van Eurostat over de kosten van het wonen in de eigen woning (zie box hierna) heeft de ADSEI gelijksoortige berekeningen uitgevoerd. Het INR is van oordeel dat beide partijen best zouden gaan samenzitten om de methodologieën te vergelijken en uiteindelijk te komen tot één uniforme statistiek.

BOX: Een Europees geharmoniseerde statistiek over de immobielprizen in de maak

Een project van Eurostat opgezet in samenwerking met de ECB wil de leemte opvullen die momenteel bestaat door de niet-opname van de kosten van eigenaars die hun eigen woning bewonen (in het Engels: Owner occupied housing costs of afgekort OOH) in de HICP. De opname van die kosten zou de dekking van de HICP verbeteren en zou de vergelijkbaarheid ervan tussen landen vergroten, gelet op de sterk uiteenlopende woningstructuur van de huishoudens in Europa (het aandeel eigenaars en huurders verschilt sterk van land tot land). Dit euvel kan verholpen worden door een geharmoniseerde methodologie uit te werken om de woonkosten van de eigenaars-bewoners regelmatig te berekenen. Ook al is er nog niet beslist of deze kosten moeten opgenomen worden in het GICP, noch op welke manier, zou het bestaan zelf van een indicator al een serieuze stap vooruit zijn voor de analyse van de kosten van de huishoudens. Een eerste publicatie over de resultaten van het pilootproject dat begin van de jaren 2000 werd opgestart, is gepland voor de herfst van 2010.

De ADSEI van de FOD Economie werkt mee aan het pilootproject van Eurostat. Hoewel de resultaten nog geen officieel karakter hebben en ook nog niet werden gepubliceerd, kreeg het INR de toestemming om ze naar aanleiding van dit jaarverslag te gebruiken. De voor dit pilootproject berekende OOH-index volgt de kosten op voor de aanschaf van nieuwe woningen, voor bijkomende uitgaven die bij de aanschaf van een bestaande woning komen kijken (o.m. notariskosten), de prijzen van grote onderhouds- en reparatiewerken en van bijkomende diensten en woningverzekeringen¹⁷. Aankopen van bouwgrond worden als een investering beschouwd en derhalve niet opgenomen in de OOH-index. Behalve voor de prijzen van grote onderhouds- en reparatiewerken heeft de ADSEI reeds indicatoren berekend voor alle samenstellende delen.

Een van deze werkzaamheden afgeleide index is de HPI (house price index). De HPI volgt al de transactiewaarden op de woningmarkt, m.a.w. in deze index zijn zowel de prijzen voor nieuwe woningen (inclusief bouwgrond) als voor bestaande woningen opgenomen. Ook in dit verband heeft de ADSEI reeds heel wat werk geleverd.

Bij het samenstellen van een prijsindex wordt in principe de prijs van een staal producten gevolgd. Om pure prijsveranderingen te kunnen detecteren dient de prijs van hetzelfde product gevolgd te worden. In de huizenmarkt is dit echter niet mogelijk aangezien een identiek huis niet iedere periode opnieuw verkocht wordt. Een oplossing zou er kunnen in bestaan om de transacties op te splitsen in homogene groepen en van iedere groep een representatieve prijs te volgen. Een al te verfijnde opsplitsing kan echter aanleiding geven tot veel lege groepen, een ruwe opsplitsing tast dan weer de homogeniteit van de groepen aan. Omwille van deze praktische bezwaren heeft de ADSEI twee alternatieven uitgewerkt.

Voor de bestaande woningenmarkt beschikt de ADSEI over een database van de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen (AKRED)¹⁸. Deze database bevat naast de prijs en de datum van de notariële akte ook het type woning en geografische kenmerken. De ADSEI beschikt daarnaast ook over een testdatabase van de AKRED m.b.t. het jaar 2007, die naast de net vermelde basisgegevens nog belangrijke kwaliteitsvariabelen bevat (zoals de bewoonbare oppervlakte). Deze uitgebreide testdatabase levert een beter inzicht in de prijsevoluties dan de eerste. Een periodieke levering van de uitgebreide database door AKRED zou dus een sterke meerwaarde leveren aan de OOH- en de HPI-indexen.

Voor de prijsindex van de nieuwbouwmarkt wordt de afzetprijs voor de residentiële bouw als benadering gebruikt (zie hiervoor onder rubriek 1.1).

¹⁷ De index berust op de zogenoemde netto-verwervingsbenadering, i.e. de uitgaven die waarde toevoegen aan de huishoudsector. Gezien verkopen van bestaande woningen binnen de huishoudsector geen bijkomende waarde creëren, worden ze niet opgenomen in de OOH. De verkopen van bestaande woningen spelen wel onrechtstreeks een rol in de OOH via de corresponderende additionele kosten (o.a. notariskosten), de bijkomende diensten en verzekeringen.

¹⁸ Het betreft dezelve database dan deze die wordt gebruikt voor het opstellen van de statistieken waarvan sprake onder rubriek 1.2 van dit verslag.

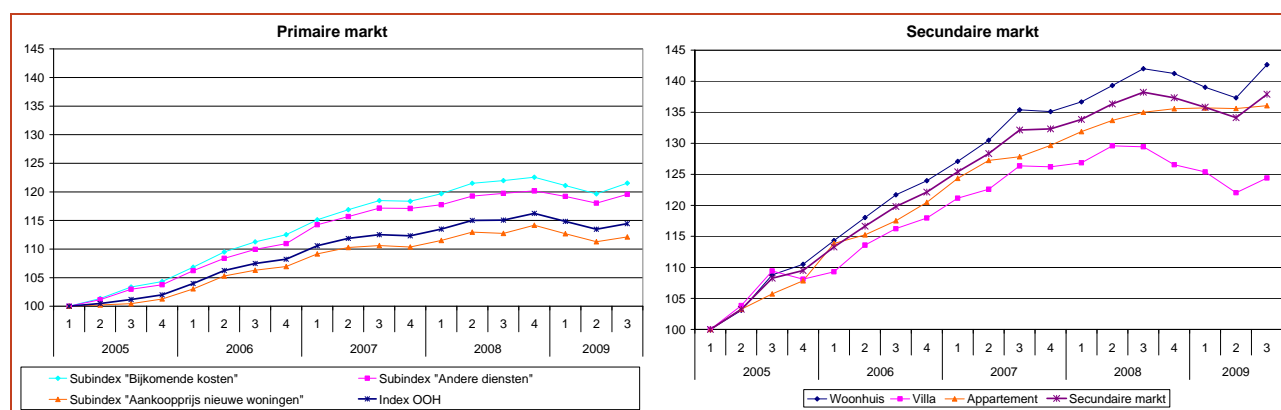
Het INR verheugt zich over de werkzaamheden van de ADSEI in dit domein en hoopt dat het initiatief zal uitmonden in kwaliteitsvolle en op Europees vlak vergelijkbare statistieken over het verloop in de tijd van zowel de kosten die eigenaars dragen in geval ze zelf hun woning betrekken (OOH) als van de vastgoedprijzen zelf (HPI).

VI.3. Recente evolutie van immobielijprijzen

Door een belangrijke wijziging in de methodologie m.b.t. de prijsstatistiek van bestaande gebouwen, is er een breuk in de historische cijferreeksen. Daarom neemt dit deel van het jaarverslag alleen de evoluties sinds 2005 in aanmerking. Er werd geopteerd om voor dit deel de voorkeur te geven aan de gegevens van het OOH en HPI-project, aangezien die in principe een vollediger beeld geven van de prijsevoluties in de woningsector dan de overige bronnen. Aangezien het voorlopige berekeningen betreft, werden de voornaamste vaststellingen in verband met deze gegevens in de mate van het mogelijke getoetst aan andere beschikbare bronnen.

Grafiek 22: Evolutie van de prijzen op de immobielijmarkt

(Index januari 2005 = 100)

Bron: ADSEI.

De kosten op de primaire woningmarkt groeiden tussen 2005 en 2009 vrij sterk aan. Inderdaad, de gemiddelde aankooprijis van een nieuwe woning steeg met 12 %. De bijkomende kosten die verbonden zijn met de aankoop van een woning en de kosten voor het afsluiten van een hypothecaire lening (andere diensten) stegen met ongeveer 20 %. Bijgevolg namen de totale kosten voor de aankoop van een woning (OOH-index) toe met 14,5 % gedurende de laatste 5 jaar.

Op de secundaire woningmarkt stegen de prijzen van de verschillende woningtypes nog veel sterker¹⁹. Zo steeg de gemiddelde verkooprijis van een gewone woning tussen 2005 en 2009 met 42,7 %. Deze stijging bedroeg 36,1 % voor appartementen. Voor villa's was de toename minder sterk, nl. 24,4 %. Ongeacht het beschouwde type bestaand vastgoed, stegen de prijzen dus ten minste dubbel zo sterk als die op de primaire woningmarkt.

Tijdens de beschouwde periode zijn de consumptieprijzen met zowat 9,5 % toegenomen. Dat betekent dat de prijzen op de primaire markt van immobielij ongeveer 2,5 % sneller stegen dan de inflatie. Op de secundaire markt gaat het evenwel om een verhoging die ongeveer een kwart sneller verliep dan de toename van de consumptieprijzen.

Er kan worden opgemerkt dat de gezinnen door de verslechterde economische omstandigheden hun beslissing om een woning te kopen of te bouwen hebben uitgesteld. De voornaamste reden was wellicht hun verminderde koopkracht of het risico daarop. Hierbij kwamen nog de aan de crisis gekoppelde strengere kredietvoorwaarden. Bijgevolg daalden de prijzen op de woningmarkt tussen het vierde kwartaal van 2008 en het tweede kwartaal van 2009 met -1,3 % voor nieuw vastgoed, met 3,3 % voor bestaande woningen en met 5,7 % voor villa's. Enkel de prijzen van appartementen bleven vrijwel stabiel.

In het derde kwartaal van 2009 gingen de prijzen opnieuw licht de hoogte in, maar het is nog te vroeg om van een echte opleving te spreken.

¹⁹ De door de NBB berekende prijsindex voor bestaande woningen evolueert in gelijke mate met de in dit verslag gebruikte gegevens.

LIJST VAN AFKORTINGEN

ABS	Algemeen Boerensyndicaat
ADSEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie
Belpex	Belgian Power Exchange
btw	belasting op de toegevoegde waarde
CO ₂	Koolstofdioxide
CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
EC	Europese Commissie
ECB	Europese Centrale Bank
Fedis	Belgische federatie van de distributieondernemingen
FOD	Federale Overheidsdienst
FOD Economie	FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
HICP	Geharmoniseerde consumptieprijsindex (Harmonised Index of Consumer Prices)
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
IWH	Institut für Wirtschaftsforschung Halle (Duitsland)
kmo	kleine en middelgrote ondernemingen
NBB	Nationale Bank van België
p.m.	pro memory
T1	eerste trimester
T2	tweede trimester
T3	derde trimester
T4	vierde trimester
wifi	wireless fidelity

Bijlage 1A: Overzicht van de prijswijzigingen bij producten en diensten tussen het jaar 2008 en 2009 (rangschikking in dalende volgorde van prijstijging)

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Gepelde tomaten	1,54	22,0	0,03
Splitertwten	0,06	15,4	0,00
Pindanootjes	0,75	15,3	0,01
Prei	0,38	13,9	0,01
Spruitjes	0,07	13,1	0,00
Gouden trouwring	1,54	12,3	0,03
Tonijn in blik	0,70	11,4	0,01
Toiletzeep	0,74	11,3	0,01
Mosterd	0,39	11,0	0,00
Veldsla	0,07	11,0	0,00
Hondenvoeding (blik)	1,64	10,5	0,02
Margarine op basis van olijfolie	0,48	10,2	0,01
Briefport	1,21	9,6	0,01
Maïsolie	0,64	9,5	0,01
Peren: Conférence	0,35	9,2	0,00
Vliegtuigticket	1,91	9,1	0,01
Go Pass	0,42	8,2	0,00
Vloeibare allesreiniger	1,52	8,1	0,01
Pleisters	0,39	8,1	0,00
Puddingpoeder	1,21	7,9	0,01
Candybar	0,41	7,8	0,00
Nagellak	1,16	7,6	0,01
Veearts: raadpleging	1,28	7,5	0,01
Tandpasta	0,74	7,4	0,00
Aftershave	1,00	7,2	0,01
Antraciet	0,51	7,2	0,00
Autobatterij	1,36	7,0	0,01
Hondenvoeding (brokken)	1,64	6,9	0,01
Olieerversen	5,83	6,9	0,05
Kalanchoe	0,54	6,7	0,00
Schouwburgabonnement	3,77	6,7	0,03
Cement	3,09	6,5	0,02
Waspoeder	2,63	6,4	0,02
Biljet 45 km	0,42	6,4	0,00
Jaarlijkse schooltreinkaart 20 km	0,56	6,3	0,00
Bijdrage aanvullende ziekteverzekering	3,53	6,3	0,02
Erwtjes	0,77	6,2	0,00
Biljet 20 km	0,42	6,2	0,00
Pilsbier (gewaarborgde verpakking)	1,15	6,2	0,01
Shampoo	0,74	6,1	0,00
Balpen	1,89	6,1	0,01
Toffeees	2,63	6,1	0,02
Kattenvoeding (blik)	1,64	6,1	0,01
Tabletten voor vaatwasser	0,58	6,0	0,00
Rijst in kookbultjes	0,38	5,9	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Vloeibaar afwasmiddel	0,62	5,9	0,00
Maandtreinkaart 45 km	0,56	5,8	0,00
Middagmaal op school	3,38	5,8	0,02
Witbier (verloren verpakking)	1,15	5,7	0,01
Kinderzitje	1,03	5,7	0,01
Salade Niçoise	5,08	5,7	0,03
Maandtreinkaart 20 km	0,56	5,7	0,00
Haarlak	1,16	5,6	0,01
Cornflakes	1,21	5,5	0,01
Bioscoop	2,67	5,4	0,01
Eendagsattracties	1,84	5,4	0,01
Individuele behandeling kinesitherapie	2,63	5,3	0,01
Schoonheidscrème	1,16	5,1	0,01
Waterverbruik	7,42	5,1	0,04
Trappistenbier	1,15	5,1	0,01
Buitenlandse reizen	14,81	5,1	0,08
Bloemkolen	0,43	5,0	0,00
Uurtarif garagist	5,83	5,0	0,03
Salami	3,10	4,9	0,02
Vensterglas	3,09	4,9	0,02
Tulpenbollen	0,71	4,9	0,00
Sociale huur	5,07	4,9	0,03
Pepersteak	5,08	4,8	0,03
Kabeljauwfilet	0,61	4,8	0,00
Huishoudvuinibak	1,12	4,7	0,01
Begrafenisondernemingen	0,64	4,7	0,00
Wassen van hemd	0,24	4,7	0,00
Acrylverf	3,09	4,6	0,01
Rozijnenkoek (suissekoek)	2,00	4,6	0,01
Roséwijn: Côtes de Provence	2,26	4,6	0,01
Potgrond	0,71	4,6	0,00
Viervruchtenjam	1,21	4,5	0,01
Smeltkaas (gruyère)	0,89	4,4	0,00
Broodje	3,23	4,4	0,02
Aperitief	0,22	4,4	0,00
Tijdschriften	5,02	4,4	0,02
Frisdrank (automaat)	1,60	4,4	0,01
Consultatie tandarts	0,58	4,4	0,00
Schrift met losse bladen	1,89	4,4	0,01
Champagne	1,18	4,4	0,01
Ficus	0,54	4,4	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: raadpleging	0,86	4,4	0,00
Pilsbier	5,11	4,3	0,02

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Geneeskundige met aanvullende opleiding: huisbezoek	0,86	4,3	0,00
Babyvoeding	1,43	4,3	0,01
Camping	0,69	4,3	0,00
Stripverhaal	1,00	4,3	0,00
Maaltijd restaurant	5,08	4,3	0,02
Specialist: raadpleging	2,28	4,3	0,01
Kostprijs internaat	0,35	4,3	0,00
Vullingen van caviteiten	0,58	4,3	0,00
Onderhoud van centrale verwarming	0,97	4,2	0,00
Kropsla	0,52	4,2	0,00
Lederen laarzen	1,91	4,2	0,01
Emailverf	3,09	4,2	0,01
Spathiphyllum	0,54	4,2	0,00
Fluorescerende buislamp	1,59	4,2	0,01
Pralines	0,77	4,1	0,00
Vervangen van remblokje	5,83	4,1	0,02
Mengkraan	3,09	4,1	0,01
Schoorsteenvegen	0,94	4,1	0,00
Colalimonade	1,00	4,1	0,00
Stof voor overgordijnen	0,73	4,0	0,00
Braadpan	0,41	4,0	0,00
Deodorant	1,16	4,0	0,00
Gashoudend water	1,20	3,9	0,00
Diepvriessoepgroenten	0,57	3,9	0,00
Vloeibaar wasmiddel	2,68	3,9	0,01
Abonnement autopchbestrijding	0,92	3,9	0,00
Mineraalwater	0,89	3,9	0,00
Kleine speelgoedauto	1,03	3,8	0,00
Vleessalade	0,79	3,8	0,00
Frankfurter worstjes	0,59	3,8	0,00
Gloeilamp	0,96	3,8	0,00
Droogkuis van kostuum	0,47	3,8	0,00
Gerookt spek	1,44	3,8	0,01
Huur van garage	2,70	3,7	0,01
Speciaal bier	3,34	3,7	0,01
Mokkataartje	1,00	3,7	0,00
Karbonade	1,09	3,7	0,00
Biscuits	1,34	3,6	0,01
Elektrische koffiezet	0,39	3,5	0,00
Damesfiets	1,09	3,5	0,00
Colalimonade (light)	2,18	3,5	0,01
Witte bonen in tomatensaus	0,77	3,5	0,00
Verzolen van schoenen	0,30	3,4	0,00
Reiskoffer	1,03	3,4	0,00
Zonbankabonnement 10 beurten	0,57	3,4	0,00
Condooms	0,39	3,4	0,00
Diepvriesfriet	0,66	3,4	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Boerenpastei	1,12	3,4	0,00
Gemeenschappelijke kamer (WIGW met voorkeurregime)	0,71	3,4	0,00
Eclair	1,00	3,4	0,00
Bouwdoos	1,03	3,4	0,00
IJshoorntje	1,03	3,4	0,00
Toiletpapier	0,38	3,4	0,00
Uurtarief elektrotechnicus	0,77	3,3	0,00
Espressokoffie	0,55	3,3	0,00
Uurtarief electricien	2,17	3,3	0,01
Gekookte ham	5,85	3,3	0,02
Vleessnack	1,60	3,3	0,01
Pensen	2,09	3,3	0,01
Drank op basis van soja	1,24	3,3	0,00
Abonn.teledistr.(+digit.tv)	6,79	3,2	0,02
Ruitenwisser	1,36	3,2	0,00
Pizza	7,17	3,2	0,02
Voetbalwedstrijd 1ste provinciale	1,42	3,2	0,00
Verklarend woordenboek	1,00	3,2	0,00
Citytrips	0,85	3,2	0,00
Fishsticks	0,61	3,2	0,00
Zakje friet	1,60	3,1	0,01
Meerrittenkaart	0,58	3,1	0,00
Riesling: Elzas	2,26	3,1	0,01
Eau de toilette voor dames	1,00	3,1	0,00
Diepvriessoep	0,80	3,1	0,00
Gebakken tong of forel	5,08	3,1	0,02
Kop en schoteltje	0,42	3,1	0,00
Geconcentreerde melk	0,28	3,0	0,00
Schuimrubberen matras	1,02	3,0	0,00
Festivals	1,88	3,0	0,01
Cent wafer	1,34	3,0	0,00
Hespenworst	2,09	3,0	0,01
Haarsnit	1,76	3,0	0,01
Vuurvaste schotel	0,59	3,0	0,00
Uurtarief schoonmaken	7,19	3,0	0,02
Spiegel	2,11	3,0	0,01
Hotelkamer	4,56	3,0	0,01
Verticale diepvries	0,31	3,0	0,00
Peutertuinen	4,75	2,9	0,01
Eénpersoonskamer (gewone rechthebbenden)	2,13	2,9	0,01
Veearts: ovariectomie van een kat	1,28	2,9	0,00
Stuk belegd stokbrood	1,60	2,9	0,00
Haargel	1,16	2,9	0,00
Porto	0,79	2,9	0,00
Snoeischaar	0,98	2,9	0,00
Jenever	0,34	2,9	0,00
Limonade (orange of citroen)	1,78	2,8	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Autorijschool	1,24	2,8	0,00
Kousenbroek	0,92	2,8	0,00
Kinderfiets	1,09	2,8	0,00
Pilsbier (blik)	1,15	2,8	0,00
Reisbijstandsverzekering	0,56	2,8	0,00
Luikse wafel	2,00	2,8	0,01
Kattenvoeding (Aluschaaltje)	1,64	2,8	0,00
Lage lederen veterschoenen	1,59	2,8	0,00
Weekend in de Ardennen	4,02	2,8	0,01
Sferische brilglazen	1,04	2,8	0,00
Badpak	0,58	2,7	0,00
Bottines	1,76	2,7	0,00
Kleuring	3,25	2,7	0,01
Rauwe ham	1,36	2,7	0,00
Brandverzekering	6,34	2,6	0,02
Tweepersoonskamer	0,71	2,6	0,00
Permanent	3,25	2,6	0,01
Gemeenschappelijke kamer (gewone rechthebbenden)	3,55	2,6	0,01
Woordspel	1,03	2,6	0,00
Lange sigaretten	5,59	2,6	0,02
Fruittaartje	1,00	2,6	0,00
Naaigaren	0,84	2,6	0,00
Universiteit: inschrijvingsgeld en examengeld	2,30	2,5	0,01
Candybar (automaat)	1,60	2,5	0,00
Huishoudhandschoenen in rubber	1,16	2,5	0,00
Inktpatroon	1,39	2,5	0,00
Tabak	2,51	2,5	0,01
Whisky	0,69	2,5	0,00
Weekend aan zee	5,10	2,5	0,01
Korte sigaretten	2,39	2,5	0,01
Hoelaken	0,62	2,4	0,00
Strijkplank	1,12	2,4	0,00
Huisvuilophaling	3,91	2,4	0,01
Azalea	0,27	2,4	0,00
Balklamp halogeen	1,59	2,4	0,00
Gordijnstof	0,73	2,4	0,00
Familiale verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	1,56	2,4	0,00
Keukentafel	4,19	2,4	0,01
Rijsttaart	1,00	2,4	0,00
Jeansbroek	1,81	2,4	0,00
Konijn	0,92	2,4	0,00
Lage lederen schoenen	1,91	2,4	0,00
Ravioli (vers)	0,47	2,3	0,00
Watergolf	3,25	2,3	0,01
Wassalon	0,58	2,3	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Taxi	0,35	2,3	0,00
Biefstuk	2,73	2,3	0,01
Likeur	1,11	2,3	0,00
Sponshanddoek	0,91	2,3	0,00
Maandelijks stadsabonnement	0,41	2,3	0,00
Dweil	1,16	2,3	0,00
Hogeschool: Inschrijvingsgeld en examengeld	3,46	2,3	0,01
T-shirt	1,08	2,2	0,00
Colalimonade	2,18	2,2	0,00
Hamburger (fastfood)	5,34	2,2	0,01
Slip	1,00	2,2	0,00
Thee (bultjes)	0,43	2,2	0,00
Chinese dagschotel	7,60	2,2	0,02
Uurtarief loodgieter	2,17	2,2	0,00
Bordeaux supérieur AC	2,26	2,1	0,00
Vleesbrochette	1,47	2,1	0,00
Visitekaartjes	0,83	2,1	0,00
Torische brilglazen	1,04	2,1	0,00
Tennisabonnement (winter)	1,06	2,1	0,00
Verse worst	3,01	2,0	0,01
Zalm	1,45	2,0	0,00
Gehakt	4,00	2,0	0,01
Filet américain	1,79	2,0	0,00
Moderne slaapkamer	1,97	2,0	0,00
Bankdiensten	2,63	2,0	0,01
Portefeuille	1,03	2,0	0,00
Woordenboek Nederlands-Frans en Frans-Nederlands	1,00	2,0	0,00
Fotokopie	0,80	2,0	0,00
Zwembad	2,12	2,0	0,00
Verhuisdiensten	0,31	2,0	0,00
Melkchocolade	1,50	2,0	0,00
Koffiefilters	1,16	1,9	0,00
Uurtarief schilder	2,17	1,9	0,00
Braadkip	3,44	1,9	0,01
Dekbedovertrek en slopen	0,62	1,9	0,00
Eiken eetkamer	0,90	1,9	0,00
Uurtarief reparatie verwarmingsinstallatie	2,80	1,9	0,01
Belgische halfharde kaas	2,00	1,9	0,00
Ronde peren	0,33	1,8	0,00
Pantalon (zomer)	0,91	1,8	0,00
Inox kookpot	0,41	1,8	0,00
Voetbalwedstrijd 1ste klasse (nationaal)	1,42	1,8	0,00
Kramiek	0,47	1,8	0,00
Houtskool	0,51	1,8	0,00
Alstroemeria	0,21	1,8	0,00
Droge batterij	1,04	1,7	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Niet-sociale huur	57,26	1,7	0,10
Koffie(in bonen of gemalen)	2,15	1,7	0,00
Elektrische boormachine	1,43	1,7	0,00
Verkeersbelasting	8,34	1,7	0,01
Pingpongtafel	1,12	1,7	0,00
Kalkoenborstfilet	1,15	1,7	0,00
Dagbladen	3,43	1,6	0,01
Parka (zomer)	0,28	1,6	0,00
Sweater	0,69	1,6	0,00
Combi-koelkast	0,89	1,6	0,00
Crematie	0,32	1,6	0,00
Elektrische frituurketel	0,44	1,6	0,00
Hamburger	1,02	1,6	0,00
Blouse (winter)	1,15	1,6	0,00
Vasttapijt	0,54	1,5	0,00
Pop	1,03	1,5	0,00
Jeansbroek	1,03	1,5	0,00
Rok (winter)	0,81	1,5	0,00
Huur van een dvd	0,37	1,5	0,00
Badmat	0,64	1,5	0,00
Hemd	1,87	1,5	0,00
T-shirt (zomer)	1,15	1,4	0,00
Pullover (winter)	2,04	1,4	0,00
Lattenbodem	2,03	1,4	0,00
Douchegel	0,74	1,4	0,00
Scooter	3,89	1,4	0,00
Anorak (winter)	0,79	1,4	0,00
Parka (zomer)	0,63	1,4	0,00
Cordon bleu	0,92	1,4	0,00
Kalfsgebraad	0,79	1,3	0,00
Hometrainer	1,12	1,3	0,00
Elektrisch scheerapparaat	0,63	1,3	0,00
Varkensrib spiering	0,67	1,3	0,00
Vervanging van uurwerk batterij	0,36	1,3	0,00
Rolmeter	0,50	1,3	0,00
Toeristische reisgids	1,00	1,3	0,00
Salon	4,81	1,3	0,01
Telefoongesprekken via abonneetoestel	16,93	1,3	0,02
Broek in ribfluweel (winter)	1,03	1,3	0,00
Vaatwasser	0,81	1,2	0,00
Stof voor jurk	0,31	1,2	0,00
Parka (zomer)	0,79	1,2	0,00
Synthetisch dekbed	0,62	1,2	0,00
Bustehouder	1,25	1,2	0,00
Speculaas	1,34	1,2	0,00
Trainingspak	0,67	1,2	0,00
Tennisabonnement (zomer)	1,06	1,1	0,00
Afdr.digit.foto's(internet)	1,03	1,1	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Kruippakje	0,66	1,1	0,00
Elektrische radiator	1,51	1,1	0,00
Schrijnwerker: plaatsing parket	0,10	1,1	0,00
Wegwerpluier	1,69	1,1	0,00
Rosbief	0,82	1,1	0,00
Laminaat	0,54	1,1	0,00
Pullover (winter)	0,84	1,1	0,00
Notariskosten hypotheeklening	5,65	1,0	0,01
Varkensgebraad van de hesp	1,07	1,0	0,00
Sportschoenen	1,76	1,0	0,00
Mayonaise	2,95	1,0	0,00
Pompelmoezen	0,34	1,0	0,00
Kippe-eieren	1,00	1,0	0,00
Mandarijnen	0,82	1,0	0,00
Vloeibare meststof	0,71	0,9	0,00
Meergranenbrood	1,78	0,9	0,00
Stoomstrijkijzer	0,35	0,9	0,00
Blazer	0,60	0,9	0,00
Brie	1,17	0,9	0,00
Dunne lende	0,82	0,9	0,00
Sokken	0,74	0,9	0,00
Oesters	0,03	0,9	0,00
Mantelpak (winter)	0,36	0,9	0,00
Geraspte Emmenthal	2,00	0,9	0,00
Boterhampasta	0,61	0,8	0,00
Stadsbroek	1,03	0,8	0,00
Anorak (winter)	0,28	0,8	0,00
Joggingschoenen	1,59	0,8	0,00
Koffiepadmachine	0,49	0,8	0,00
Ab.digit.telev.(themaboek)	1,00	0,7	0,00
Kostuum in gemengd weefsel (zomer)	1,34	0,7	0,00
Boeken	4,00	0,7	0,00
Anorak (winter)	0,63	0,7	0,00
Bermuda zomer)	0,91	0,7	0,00
Droogkast	0,57	0,7	0,00
Mantelpak (zomer)	0,36	0,7	0,00
Draagbare spelconsole	1,03	0,7	0,00
Houten tuintafel	1,42	0,7	0,00
Yoghurt met fruit (mager)	1,95	0,6	0,00
Glasvezelbehang	3,09	0,6	0,00
Slaapkleed	0,74	0,6	0,00
Hygiënische tampon	0,87	0,6	0,00
Minarine	0,48	0,6	0,00
Tennisracket	0,71	0,6	0,00
Sportvest	0,60	0,6	0,00
Nieuwe wagens (BIV inbegrepen)	65,90	0,5	0,03
Steakmes	0,18	0,5	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Aluminiumfolie	1,16	0,5	0,00
Pantalon (winter)	0,91	0,5	0,00
Ananas	0,44	0,5	0,00
Polsuurwerk	0,78	0,4	0,00
Tennisschoenen	0,95	0,4	0,00
Cyclamen	0,27	0,4	0,00
Biljet	0,23	0,4	0,00
Vermout	0,79	0,4	0,00
Medische beeldvorming	0,87	0,4	0,00
Varkensrib van de filet	0,94	0,4	0,00
Lederen vest	0,62	0,3	0,00
Aardappelen (nieuwe oogst)	0,17	0,3	0,00
Pullover (zomer)	2,04	0,3	0,00
Lange broek	1,68	0,3	0,00
Elektrische gazonmaaier	0,40	0,3	0,00
Bruin brood (800 g)	3,22	0,3	0,00
Rok (zomer)	0,81	0,2	0,00
Tennisballen	0,71	0,2	0,00
Uitreikingskosten paspoort	1,97	0,2	0,00
Hemdblouse	2,29	0,2	0,00
Wasmachine	1,38	0,2	0,00
Jeansbroek	2,46	0,2	0,00
Wegwerpcontactlenzen	1,04	0,2	0,00
Slip	0,66	0,2	0,00
Jaarlijks schoolabonnement	0,21	0,2	0,00
Instantcacaodrank	0,18	0,1	0,00
Kostuum in wol (winter)	1,34	0,1	0,00
Maandabonnement	0,68	0,1	0,00
Meerrittenkaart	0,26	0,1	0,00
Roomijs	1,03	0,1	0,00
Sledestofzuiger	0,59	0,1	0,00
Hypericum	0,11	0,1	0,00
Vitro-keramische kookplaat	0,75	0,1	0,00
Beaujolais	2,26	0,1	0,00
Forel	0,36	0,0	0,00
Dvd (muziek of film)	2,48	0,0	0,00
Jurk (zomer)	0,55	0,0	0,00
Pullover (zomer)	0,84	0,0	0,00
Speciaal brood (800 g)	2,22	0,0	0,00
Autokeuring	0,89	0,0	0,00
Klinische biologie	0,87	0,0	0,00
Babysit dienst	0,57	0,0	0,00
Zakdoek in katoen	1,45	0,0	0,00
Pure chocolade	1,50	0,0	0,00
Lelies	0,39	-0,1	0,00
Mantel (winter)	0,63	-0,1	0,00
Strijkijzer met stoomgener.	0,87	-0,1	0,00
Regenmantel (zomer)	0,63	-0,1	0,00
Biljet 90 km weekend	0,42	-0,1	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Gerookte zalm	0,72	-0,1	0,00
Lamsbout	1,19	-0,2	0,00
Bereide diepvriesmaaltijd op basis van vis	1,86	-0,2	0,00
Afdr.digit.foto's (fotogr.)	1,03	-0,3	0,00
T-shirt	2,13	-0,3	0,00
Niet-gashoudend water	2,74	-0,3	0,00
Jurk (winter)	0,55	-0,4	0,00
Autoband	2,06	-0,5	0,00
Voetbal	0,71	-0,5	0,00
Spaarlamp	0,96	-0,5	0,00
Solidago	0,11	-0,5	0,00
Elektriciteit: Da (600 kW)	0,56	-0,6	0,00
Volle melk	0,90	-0,6	0,00
Bananen	1,41	-0,7	0,00
Half afgeroomde melk	1,82	-0,8	0,00
Educatieve cd-rom	0,24	-0,8	0,00
Body	0,66	-0,8	0,00
Chrysanten	0,77	-0,9	0,00
Internetabonnement	5,09	-0,9	0,00
Rozen	1,93	-1,0	0,00
Verse magere kaas	0,99	-1,0	0,00
Speciaal brood (400 g)	0,73	-1,1	0,00
Chips	1,46	-1,1	0,00
Kristalsuiker	0,61	-1,1	0,00
Inkjetprinter	0,50	-1,2	0,00
Volle yoghurt (natuur)	1,95	-1,2	0,00
Farmaceutische specialiteiten	17,75	-1,2	-0,02
Kiwi's	0,81	-1,2	0,00
Autoverzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	9,26	-1,2	-0,01
Pizza	1,77	-1,4	0,00
Appelen: Granny	0,31	-1,5	0,00
Gemengde sla	0,26	-1,5	0,00
Zeekreeft	0,03	-1,7	0,00
Harde kaas Gouda-type	2,00	-1,8	0,00
Vruchtensap	2,43	-1,8	0,00
Microgolfoven	0,51	-1,8	0,00
Draadloze telefoon	0,11	-1,9	0,00
Tulpen	0,39	-2,0	0,00
Gerbera's	0,39	-2,0	0,00
Olijfolie	0,64	-2,1	0,00
Elektriciteit: Db (1200 kW)	3,89	-2,2	-0,01
Witloof	1,05	-2,2	0,00
Verse kaas met fijne kruiden	0,99	-2,2	0,00
Huur van bestelwagen	1,33	-2,2	0,00
Champignons	0,76	-2,2	0,00
Camembert	1,17	-2,4	0,00
Verse room	0,83	-2,6	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Spelconsole	1,03	-2,9	0,00
Muziek-cd	1,32	-3,0	0,00
Lege dvd-rw	0,31	-3,1	0,00
Huur vakantiewoning	1,74	-3,1	-0,01
Elektriciteit: Dc1 (3500 kW)	8,89	-3,2	-0,03
Limonade met thee-extracten	1,23	-3,3	0,00
Bloem	0,56	-3,4	0,00
Hifi-keten	0,36	-3,5	0,00
Appelen: Golden	0,25	-3,7	0,00
Koffiepads	0,70	-3,7	0,00
Melkerijboter	0,96	-3,7	0,00
Softwarepakket	0,24	-3,9	0,00
Groene bonen	0,23	-4,0	0,00
Aardbeien	0,63	-4,1	0,00
Elektriciteit: Dc (3500 kW)	3,33	-4,2	-0,02
Tong	0,36	-4,3	0,00
Verpleegkundige verzorging: dagforfait	2,63	-4,4	-0,01
Elektriciteit: Dd (7500 kW)	8,33	-4,4	-0,04
Gewone braadmargarine	0,67	-4,6	0,00
Gsm-gesprekken	11,73	-4,7	-0,04
Gsm-toestel	1,55	-4,9	0,00
Videospel voor console	1,03	-4,9	0,00
Asperges	0,14	-5,3	0,00
Sinaasappelen	2,08	-5,5	-0,01
Druiven	0,42	-5,8	0,00
Aardgas: D1 (2326 kWh)	0,36	-5,8	0,00
Elektronische bloeddrukmeter	1,58	-5,9	-0,01
Elektriciteit: De (20000kW)	2,78	-6,0	-0,02
Dvd-recorder	0,49	-6,1	0,00
Komkommers	0,09	-6,4	0,00
Mosselen	0,75	-6,5	-0,01
Ajuin	0,48	-6,7	0,00
Wortelen	0,64	-6,7	0,00
Dvd-speler	0,72	-6,7	0,00
Aardgas: D2 (4652 kWh)	0,89	-6,8	-0,01
Aardappelen	1,84	-6,8	-0,01
Broccoli	0,30	-7,0	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot inflatie (in procentpunt)
Tomatensoep	0,80	-7,7	-0,01
Multifunctionele printer	0,43	-8,0	0,00
Digitaal fototoestel	1,72	-8,6	-0,01
Digitale camcorder	0,46	-8,8	0,00
Spaghetti	1,77	-8,8	-0,02
Aardgas: D3 (23260 kWh)	11,44	-9,5	-0,16
Kabeljauw	0,86	-9,6	-0,01
Propaan	0,49	-10,0	-0,01
Aardgas: D3b (34890 kWh)	5,19	-10,1	-0,08
Ongelode benzine 98 RON ("superplus")	5,81	-10,2	-0,07
Butaan	0,34	-10,8	0,00
Ongelode benzine 95 RON ("eurosUPER")	13,91	-11,2	-0,18
Meloenen	0,13	-11,2	0,00
Tomaten	1,91	-12,1	-0,02
Kleurentelevisie	3,26	-12,6	-0,02
GPS	1,01	-12,7	-0,01
Appelen: Jonagold	1,18	-14,2	-0,02
MP3/MP4-speler	0,58	-14,3	-0,01
Perziken	0,19	-14,7	0,00
Nectarines	0,32	-15,9	-0,01
Personal computer	3,84	-16,7	-0,04
Kersen	0,15	-19,3	0,00
Paprika's	0,53	-20,3	-0,01
Gasolie voor wegvervoer ("diesel")	17,80	-20,3	-0,47
Abrikozen	0,06	-20,6	0,00
Lpg	0,67	-21,7	-0,02
Grijze gamalen	1,16	-24,3	-0,03
Citroenen	0,28	-25,6	-0,01
Pruimen	0,11	-32,3	0,00
Gasolie voor verwarming: levering minder dan 2000 l	5,88	-34,5	-0,37
Gasolie voor verwarming: levering van minstens 2000 l	3,92	-35,5	-0,26
Geheugenkaart	0,82	-35,6	-0,02

Bronnen: ADSEI, Eigen berekeningen: FOD Economie.

Bijlage 1B: Overzicht van de impact van de prijswijzigingen van producten en diensten in 2009 (rangschikking in dalende volgorde van bijdrage tot de inflatie)

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Niet-sociale huur	57,26	1,7	0,10
Buitenlandse reizen	14,81	5,1	0,08
Olieverversen	5,83	6,9	0,05
Waterverbruik	7,42	5,1	0,04

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Nieuwe wagens (BIV inbegrepen)	65,90	0,5	0,03
Gepelde tomaten	1,54	22,0	0,03
Uurtarief garagist	5,83	5,0	0,03
Salade Niçoise	5,08	5,7	0,03

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Schouwburgabonnement	3,77	6,7	0,03
Gouden trouwring	1,54	12,3	0,03
Sociale huur	5,07	4,9	0,03
Pepersteak	5,08	4,8	0,03
Vervangen van remblokjes	5,83	4,1	0,02
Pizza	7,17	3,2	0,02
Pilsbier	5,11	4,3	0,02
Bijdrage aanvullende ziekteverzekering	3,53	6,3	0,02
Abonn.teledistr.(+digit.tv)	6,79	3,2	0,02
Tijdschriften	5,02	4,4	0,02
Maaltijd restaurant	5,08	4,3	0,02
Uurtarief schoonmaken	7,19	3,0	0,02
Cement	3,09	6,5	0,02
Middagmaal op school	3,38	5,8	0,02
Hondenvoeding (blik)	1,64	10,5	0,02
Gekookte ham	5,85	3,3	0,02
Telefoongesprekken via abonneetoestel	16,93	1,3	0,02
Brandverzekering	6,34	2,6	0,02
Vensterglas	3,09	4,9	0,02
Gebakken tong of forel	5,08	3,1	0,02
Broodje	3,23	4,4	0,02
Toffees	2,63	6,1	0,02
Chinese dagschotel	7,60	2,2	0,02
Lange sigaretten	5,59	2,6	0,02
Salami	3,10	4,9	0,02
Waspoeder	2,63	6,4	0,02
Acrylverf	3,09	4,6	0,01
Bioscoop	2,67	5,4	0,01
Emailverf	3,09	4,2	0,01
Peutertuinen	4,75	2,9	0,01
Hotelkamer	4,56	3,0	0,01
Speciaal bier	3,34	3,7	0,01
Weekend aan zee	5,10	2,5	0,01
Mengkraan	3,09	4,1	0,01
Vliegtuigticket	1,91	9,1	0,01
Hamburger (fastfood)	5,34	2,2	0,01
Pindanootjes	0,75	15,3	0,01
Verkeersbelasting	8,34	1,7	0,01
Briefport	1,21	9,6	0,01
Individuele behandeling kinesitherapie	2,63	5,3	0,01
Puddingpoeder	1,21	7,9	0,01
Vloeibare allesreiniger	1,52	8,1	0,01
Weekend in de Ardennen	4,02	2,8	0,01
Hondenvoeding (brokken)	1,64	6,9	0,01
Huur van garage	2,70	3,7	0,01
Nagellak	1,16	7,6	0,01
Autobatterij	1,36	7,0	0,01
Specialist: raadpleging	2,28	4,3	0,01

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Vloeibaar wasmiddel	2,68	3,9	0,01
Roséwijn: Côtes de Provence	2,26	4,6	0,01
Rozijnenkoek (suissekoek)	2,00	4,6	0,01
Kattenvoeding (blik)	1,64	6,1	0,01
Keukentafel	4,19	2,4	0,01
Veearts: raadpleging	1,28	7,5	0,01
Eendagsattracties	1,84	5,4	0,01
Kleuring	3,25	2,7	0,01
Gemeenschappelijke kamer (gewone rechthebbenden)	3,55	2,6	0,01
Tonijn in blik	0,70	11,4	0,01
Huisvuilophaling	3,91	2,4	0,01
Permanent	3,25	2,6	0,01
Schrift met losse bladen	1,89	4,4	0,01
Toiletzeep	0,74	11,3	0,01
Gehakt	4,00	2,0	0,01
Lederen laarzen	1,91	4,2	0,01
Hogeschool: Inschrijvingsgeld en examengeld	3,46	2,3	0,01
Watergolf	3,25	2,3	0,01
Maisolie	0,64	9,5	0,01
Uurtarief elektricien	2,17	3,3	0,01
Colalimonade (light)	2,18	3,5	0,01
Tabak	2,51	2,5	0,01
Pilsbier (gewaarborgde verpakking)	1,15	6,2	0,01
Cornflakes	1,21	5,5	0,01
Fluorescerende buislamp	1,59	4,2	0,01
Babyvoeding	1,43	4,3	0,01
Frisdrank (automaat)	1,60	4,4	0,01
Pensen	2,09	3,3	0,01
Aftershave	1,00	7,2	0,01
Witbier (verloren verpakking)	1,15	5,7	0,01
Korte sigaretten	2,39	2,5	0,01
Biefstuk	2,73	2,3	0,01
Braadkip	3,44	1,9	0,01
Hespenworst	2,09	3,0	0,01
Eénpersoonskamer (gewone rechthebbenden)	2,13	2,9	0,01
Schoonheidscrème	1,16	5,1	0,01
Verse worst	3,01	2,0	0,01
Spiegel	2,11	3,0	0,01
Notariskosten hypotheeklening	5,65	1,0	0,01
Haarlak	1,16	5,6	0,01
Dagbladen	3,43	1,6	0,01
Salon	4,81	1,3	0,01
Universiteit: inschrijvingsgeld en examengeld	2,30	2,5	0,01

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Kinderzitje	1,03	5,7	0,01
Viervruchtenjam	1,21	4,5	0,01
Luikse wafel	2,00	2,8	0,01
Trappistenbier	1,15	5,1	0,01
Champagne	1,18	4,4	0,01
Gerookt spek	1,44	3,8	0,01
Festivals	1,88	3,0	0,01
Margarine op basis van olijfolie	0,48	10,2	0,01
Prei	0,38	13,9	0,01
Uurtarief reparatie verwarmingsinstallatie	2,80	1,9	0,01
Vleessnack	1,60	3,3	0,01
Haarsnit	1,76	3,0	0,01
Huishoudvuilnisbak	1,12	4,7	0,01
Bankdiensten	2,63	2,0	0,01
Zakje friet	1,60	3,1	0,01
Biscuits	1,34	3,6	0,01
Erwtjes	0,77	6,2	0,00
Tandpasta	0,74	7,4	0,00
Scooter	3,89	1,4	0,00
Stuk belegd stokbrood	1,60	2,9	0,00
Voetbalwedstrijd 1ste provinciale	1,42	3,2	0,00
Uurtarief loodgieter	2,17	2,2	0,00
Mosterd	0,39	11,0	0,00
Bordeaux supérieur AC	2,26	2,1	0,00
Smeltkaas (gruyère)	0,89	4,4	0,00
Deodorant	1,16	4,0	0,00
Colalimonade	2,18	2,2	0,00
Bottines	1,76	2,7	0,00
Gashoudend water	1,20	3,9	0,00
Limonade (orange of citroen)	1,78	2,8	0,00
Stripverhaal	1,00	4,3	0,00
Shampoo	0,74	6,1	0,00
Zwembad	2,12	2,0	0,00
Drank op basis van soja	1,24	3,3	0,00
Ruitenwisser	1,36	3,2	0,00
Colalimonade	1,00	4,1	0,00
Lage lederen schoenen	1,91	2,4	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: huisbezoek	0,86	4,3	0,00
Cent wafer	1,34	3,0	0,00
Jeansbroek	1,81	2,4	0,00
Koffie(in bonen of gemalen)	2,15	1,7	0,00
Lage lederen veterschoenen	1,59	2,8	0,00
Kattenvoeding (Alu-schaaltje)	1,64	2,8	0,00
Onderhoud van centrale verwarming	0,97	4,2	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Candybar (automaat)	1,60	2,5	0,00
Belgische halfharde kaas	2,00	1,9	0,00
Karbonade	1,09	3,7	0,00
Mokkataartje	1,00	3,7	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: raadpleging	0,86	4,4	0,00
Antraciet	0,51	7,2	0,00
Moderne slaapkamer	1,97	2,0	0,00
Abonnement autopechbestrijding	0,92	3,9	0,00
Boerenpastei	1,12	3,4	0,00
Schoorsteenvegen	0,94	4,1	0,00
Kalanchoe	0,54	6,7	0,00
Damesfiets	1,09	3,5	0,00
Familiale verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	1,56	2,4	0,00
Candybar	0,41	7,8	0,00
Vloeibaar afwasmiddel	0,62	5,9	0,00
Zalm	1,45	2,0	0,00
Rauwe ham	1,36	2,7	0,00
Kleine speelgoedauto	1,03	3,8	0,00
Veearts: ovariectomie van een kat	1,28	2,9	0,00
Eclair	1,00	3,4	0,00
Tulpenbollen	0,71	4,9	0,00
Mineraalwater	0,89	3,9	0,00
Gloeilamp	0,96	3,8	0,00
Reiskoffer	1,03	3,4	0,00
Filet américain	1,79	2,0	0,00
Maandtreinkaart 45 km	0,56	5,8	0,00
Balklamp halogeen	1,59	2,4	0,00
Autorijschool	1,24	2,8	0,00
Maandtreinkaart 20 km	0,56	5,7	0,00
Go Pass	0,42	8,2	0,00
IJshoortje	1,03	3,4	0,00
Camping	0,69	4,3	0,00
Pralines	0,77	4,1	0,00
Pilsbier (blik)	1,15	2,8	0,00
Haargel	1,16	2,9	0,00
Begrafenisondernemingen	0,64	4,7	0,00
Peren: Conférence	0,35	9,2	0,00
Pleisters	0,39	8,1	0,00
Schuimrubberen matras	1,02	3,0	0,00
Melkchocolade	1,50	2,0	0,00
Sferische brilglazen	1,04	2,8	0,00
Eau de toilette voor dames	1,00	3,1	0,00
Tabletten voor vaatwasser	0,58	6,0	0,00
Witte bonen in tomatensaus	0,77	3,5	0,00
Kabeljauwfilet	0,61	4,8	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Verklarend woordenboek	1,00	3,2	0,00
Vleessalade	0,79	3,8	0,00
Potgrond	0,71	4,6	0,00
Vleesbrochette	1,47	2,1	0,00
Stof voor overgordijnen	0,73	4,0	0,00
Bouwdoos	1,03	3,4	0,00
Huishoudhandschoenen in rubber	1,16	2,5	0,00
Inkpatroon	1,39	2,5	0,00
Kinderfiets	1,09	2,8	0,00
Citytrips	0,85	3,2	0,00
Boeken	4,00	0,7	0,00
Fruittaartje	1,00	2,6	0,00
Biljet 45 km	0,42	6,4	0,00
Strijkplank	1,12	2,4	0,00
Pullover (winter)	2,04	1,4	0,00
Snoeischaar	0,98	2,9	0,00
Lattenbodem	2,03	1,4	0,00
Woordspel	1,03	2,6	0,00
Biljet 20 km	0,42	6,2	0,00
Uurtarief elektrotechnicus	0,77	3,3	0,00
Kousenbroek	0,92	2,8	0,00
Rijsttaart	1,00	2,4	0,00
Likeur	1,11	2,3	0,00
Hemd	1,87	1,5	0,00
Diepvriessoep	0,80	3,1	0,00
Consultatie tandarts	0,58	4,4	0,00
Rijst in kookbultjes	0,38	5,9	0,00
Dweil	1,16	2,3	0,00
Vullingen van caviteiten	0,58	4,3	0,00
Ficus	0,54	4,4	0,00
Voetbalwedstrijd 1ste klasse (nationaal)	1,42	1,8	0,00
Gemeenschappelijke kamer (WIGW met voorkeurregime)	0,71	3,4	0,00
Diepvriesfriet	0,66	3,4	0,00
Spathiphyllum	0,54	4,2	0,00
Diepvriessoepgroenten	0,57	3,9	0,00
Frankfurter worstjes	0,59	3,8	0,00
Koffiefilters	1,16	1,9	0,00
Naaigaren	0,84	2,6	0,00
Bloemkolen	0,43	5,0	0,00
Elektrische boormachine	1,43	1,7	0,00
Torische brilglazen	1,04	2,1	0,00
T-shirt	1,08	2,2	0,00
Slip	1,00	2,2	0,00
Tennisabonnement (winter)	1,06	2,1	0,00
Porto	0,79	2,9	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Woordenboek Nederlands-Frans en Frans-Nederlands	1,00	2,0	0,00
Sponshanddoek	0,91	2,3	0,00
Kalkoemborstfilet	1,15	1,7	0,00
Konijn	0,92	2,4	0,00
Kropsla	0,52	4,2	0,00
Zonnebancabonement 10 beurten	0,57	3,4	0,00
Fishsticks	0,61	3,2	0,00
Meerrittenkaart	0,58	3,1	0,00
Gordijnstof	0,73	2,4	0,00
Droge batterij	1,04	1,7	0,00
Espressokoffie	0,55	3,3	0,00
Meergranenbrood	1,78	0,9	0,00
Tweepersoonskamer	0,71	2,6	0,00
Droogkuis van kostuum	0,47	3,8	0,00
Geraspte Emmenthal	2,00	0,9	0,00
Speculaas	1,34	1,2	0,00
Pingpongtafel	1,12	1,7	0,00
Sportschoenen	1,76	1,0	0,00
Whisky	0,69	2,5	0,00
Vuurvaste schotel	0,59	3,0	0,00
Blouse (winter)	1,15	1,6	0,00
Visitekaartjes	0,83	2,1	0,00
Glasvezelbehang	3,09	0,6	0,00
Wegwerpluier	1,69	1,1	0,00
Eiken eetkamer	0,90	1,9	0,00
Braadpan	0,41	4,0	0,00
Hamburger	1,02	1,6	0,00
Pantalon (zomer)	0,91	1,8	0,00
Reisbijstandsverzekering	0,56	2,8	0,00
Fotokopie	0,80	2,0	0,00
Kostprijs internaat	0,35	4,3	0,00
Jeansbroek	1,03	1,5	0,00
Elektrische radiator	1,51	1,1	0,00
Hoeslaken	0,62	2,4	0,00
Badpak	0,58	2,7	0,00
T-shirt (zomer)	1,15	1,4	0,00
Jaarlijkse schoolreinkaart 20 km	0,56	6,3	0,00
Bustehouder	1,25	1,2	0,00
Pop	1,03	1,5	0,00
Hometrainer	1,12	1,3	0,00
Wassalon	0,58	2,3	0,00
Ravioli (vers)	0,47	2,3	0,00
Toeristische reisgids	1,00	1,3	0,00
Kop en schoteltje	0,42	3,1	0,00
Elektrische koffiezet	0,39	3,5	0,00
Combi-koelkast	0,89	1,6	0,00
Cordon bleu	0,92	1,4	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Broek in ribfluweel (winter)	1,03	1,3	0,00
Toiletpapier	0,38	3,4	0,00
Tennisabonnement (zomer)	1,06	1,1	0,00
Condooms	0,39	3,4	0,00
Wassen van hemd	0,24	4,7	0,00
Brie	1,17	0,9	0,00
Joggingschoenen	1,59	0,8	0,00
Dekbedovertrek en slopen	0,62	1,9	0,00
Kippe-eieren	1,00	1,0	0,00
Kalfsgebraad	0,79	1,3	0,00
Rok (winter)	0,81	1,5	0,00
Varkensgebraad van de hesp	1,07	1,0	0,00
Verzolen van schoenen	0,30	3,4	0,00
Spliterwten	0,06	15,4	0,00
Geconcentreerde melk	0,28	3,0	0,00
Spruitjes	0,07	13,1	0,00
Sweater	0,69	1,6	0,00
Aperitief	0,22	4,4	0,00
Jenever	0,34	2,9	0,00
Aluminiumfolie	1,16	0,5	0,00
Anorak (winter)	0,79	1,4	0,00
Maandlijks stadsabonnement	0,41	2,3	0,00
Afdr. digit. foto's (internet)	1,03	1,1	0,00
Douchegel	0,74	1,4	0,00
Veldsla	0,07	11,0	0,00
Thee (bultjes)	0,43	2,2	0,00
Badmat	0,64	1,5	0,00
Bruin brood (800 g)	3,22	0,3	0,00
Parka (zomer)	0,79	1,2	0,00
Kostuum in gemengd weefsel (zomer)	1,34	0,7	0,00
Taxi	0,35	2,3	0,00
Kramiek	0,47	1,8	0,00
Houtskool	0,51	1,8	0,00
Houten tuintafel	1,42	0,7	0,00
Vaatwasser	0,81	1,2	0,00
Rosbief	0,82	1,1	0,00
Mandarijnen	0,82	1,0	0,00
Pullover (winter)	0,84	1,1	0,00
Verticale diepvries	0,31	3,0	0,00
Parka (zomer)	0,63	1,4	0,00
Varkensrib spiering	0,67	1,3	0,00
Stadsbroek	1,03	0,8	0,00
Vasttapijt	0,54	1,5	0,00
Elektrisch scheerapparaat	0,63	1,3	0,00
Dunne lende	0,82	0,9	0,00
Draagbare spelconsole	1,03	0,7	0,00
Inox kookpot	0,41	1,8	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Trainingspak	0,67	1,2	0,00
Synthetisch dekbed	0,62	1,2	0,00
Ab. digit. telev. (themaboek)	1,00	0,7	0,00
Azalea	0,27	2,4	0,00
Elektrische frituurketel	0,44	1,6	0,00
Sokken	0,74	0,9	0,00
Verhuisdiensten	0,31	2,0	0,00
Kruippakje	0,66	1,1	0,00
Bermuda zomer)	0,91	0,7	0,00
Vloeibare meststof	0,71	0,9	0,00
Rolmeter	0,50	1,3	0,00
Crematie	0,32	1,6	0,00
Pullover (zomer)	2,04	0,3	0,00
Blazer	0,60	0,9	0,00
Boterhampasta	0,61	0,8	0,00
Laminaat	0,54	1,1	0,00
Huur van een dvd	0,37	1,5	0,00
Lange broek	1,68	0,3	0,00
Vervanging van uurwerkbatteerij	0,36	1,3	0,00
Hygiënische tampon	0,87	0,6	0,00
Parka (zomer)	0,28	1,6	0,00
Slaapkleed	0,74	0,6	0,00
Anorak (winter)	0,63	0,7	0,00
Pantalon (winter)	0,91	0,5	0,00
Jeansbroek	2,46	0,2	0,00
Stof voor jurk	0,31	1,2	0,00
Tennisschoenen	0,95	0,4	0,00
Uitreikingskosten paspoort	1,97	0,2	0,00
Hemdblouse	2,29	0,2	0,00
Alstroemeria	0,21	1,8	0,00
Tennisracket	0,71	0,6	0,00
Droogkast	0,57	0,7	0,00
Koffiepadmachine	0,49	0,8	0,00
Pompelmoezen	0,34	1,0	0,00
Varkensrib van de filet	0,94	0,4	0,00
Vermout	0,79	0,4	0,00
Sportvest	0,60	0,6	0,00
Stoomstrijkijzer	0,35	0,9	0,00
Polsuurwerk	0,78	0,4	0,00
Medische beeldvorming	0,87	0,4	0,00
Minarine	0,48	0,6	0,00
Mantelpak (winter)	0,36	0,9	0,00
Mantelpak (zomer)	0,36	0,7	0,00
Anorak (winter)	0,28	0,8	0,00
Ananas	0,44	0,5	0,00
Wasmachine	1,38	0,2	0,00
Rok (zomer)	0,81	0,2	0,00
Lederen vest	0,62	0,3	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Kostuum in wol (winter)	1,34	0,1	0,00
Wegwerpcontactlenzen	1,04	0,2	0,00
Tennisballen	0,71	0,2	0,00
Roomijs	1,03	0,1	0,00
Beaujolais	2,26	0,1	0,00
Schrijnwerker: plaatsing parket	0,10	1,1	0,00
Cyclamen	0,27	0,4	0,00
Slip	0,66	0,2	0,00
Elektrische gazonmaaier	0,40	0,3	0,00
Steakmes	0,18	0,5	0,00
Maandabonnement	0,68	0,1	0,00
Aardappelen (nieuwe oogst)	0,17	0,3	0,00
Dvd (muziek of film)	2,48	0,0	0,00
Vitro-keramische kookplaat	0,75	0,1	0,00
Speciaal brood (800 g)	2,22	0,0	0,00
Sledestofzuiger	0,59	0,1	0,00
Jaarlijks schoolabonnement	0,21	0,2	0,00
Meerrittenkaart	0,26	0,1	0,00
Oesters	0,03	0,9	0,00
Pullover (zomer)	0,84	0,0	0,00
Instantcacaodrank	0,18	0,1	0,00
Forel	0,36	0,0	0,00
Jurk (zomer)	0,55	0,0	0,00
Hypericum	0,11	0,1	0,00
Autokeuring	0,89	0,0	0,00
Klinische biologie	0,87	0,0	0,00
Babysit dienst	0,57	0,0	0,00
Zakdoek in katoen	1,45	0,0	0,00
Pure chocolade	1,50	0,0	0,00
Lelies	0,39	-0,1	0,00
Mantel (winter)	0,63	-0,1	0,00
Zeekreeft	0,03	-1,7	0,00
Solidago	0,11	-0,5	0,00
Regenmantel (zomer)	0,63	-0,1	0,00
Biljet 90 km weekend	0,42	-0,1	0,00
Strijkijzer met stoomgener.	0,87	-0,1	0,00
Gerookte zalm	0,72	-0,1	0,00
Draadloze telefoon	0,11	-1,9	0,00
Educatieve cd-rom	0,24	-0,8	0,00
Jurk (winter)	0,55	-0,4	0,00
Lamsbout	1,19	-0,2	0,00
Afdr.digit.foto's (fotogr.)	1,03	-0,3	0,00
Voetbal	0,71	-0,5	0,00
Elektriciteit: Da (600 kW)	0,56	-0,6	0,00
Spaarlamp	0,96	-0,5	0,00
Gemengde sla	0,26	-1,5	0,00
Inkjetprinter	0,50	-1,2	0,00
Appelen: Granny	0,31	-1,5	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Body	0,66	-0,8	0,00
Bereide diepvriesmaaltijd op basis van vis	1,86	-0,2	0,00
Komkommers	0,09	-6,4	0,00
Lege dvd-rw	0,31	-3,1	0,00
T-shirt	2,13	-0,3	0,00
Volle melk	0,90	-0,6	0,00
Kristalsuiker	0,61	-1,1	0,00
Chrysanten	0,77	-0,9	0,00
Gerbera's	0,39	-2,0	0,00
Tulpen	0,39	-2,0	0,00
Asperges	0,14	-5,3	0,00
Softwarepakket	0,24	-3,9	0,00
Autoband	2,06	-0,5	0,00
Appelen: Golden	0,25	-3,7	0,00
Speciaal brood (400 g)	0,73	-1,1	0,00
Hifi-keten	0,36	-3,5	0,00
Bananen	1,41	-0,7	0,00
Niet-gashoudend water	2,74	-0,3	0,00
Kiwi's	0,81	-1,2	0,00
Groene bonen	0,23	-4,0	0,00
Verse magere kaas	0,99	-1,0	0,00
Abrikozen	0,06	-20,6	0,00
Olijfolie	0,64	-2,1	0,00
Dvd-recorder	0,49	-6,1	0,00
Chips	1,46	-1,1	0,00
Champignons	0,76	-2,2	0,00
Meloenen	0,13	-11,2	0,00
Tong	0,36	-4,3	0,00
Half afgeroomde melk	1,82	-0,8	0,00
Witloof	1,05	-2,2	0,00
Digitale camcorder	0,46	-8,8	0,00
Broccoli	0,30	-7,0	0,00
Rozen	1,93	-1,0	0,00
Verse kaas met fijne kruiden	0,99	-2,2	0,00
Verse room	0,83	-2,6	0,00
Multifunctionele printer	0,43	-8,0	0,00
Volle yoghurt (natuur)	1,95	-1,2	0,00
Spelconsole	1,03	-2,9	0,00
Dvd-speler	0,72	-6,7	0,00
Huur van bestelwagen	1,33	-2,2	0,00
Druiven	0,42	-5,8	0,00
Pizza	1,77	-1,4	0,00
Aardbeien	0,63	-4,1	0,00
Bloem	0,56	-3,4	0,00
Aardgas: D1 (2326 kWh)	0,36	-5,8	0,00
Koffiepads	0,70	-3,7	0,00
Perziken	0,19	-14,7	0,00
Camembert	1,17	-2,4	0,00

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Kersen	0,15	-19,3	0,00
Ajuin	0,48	-6,7	0,00
Gewone braadmargarine	0,67	-4,6	0,00
Muziek-cd	1,32	-3,0	0,00
Limonade met thee-extracten	1,23	-3,3	0,00
Harde kaas Gouda-type	2,00	-1,8	0,00
Melkerijboter	0,96	-3,7	0,00
Videospel voor console	1,03	-4,9	0,00
Internetabonnement	5,09	-0,9	0,00
Butaan	0,34	-10,8	0,00
Pruimen	0,11	-32,3	0,00
Wortelen	0,64	-6,7	0,00
Gsm-toestel	1,55	-4,9	0,00
MP3/MP4-speler	0,58	-14,3	-0,01
Nectarines	0,32	-15,9	-0,01
Huur vakantiewoning	1,74	-3,1	-0,01
Propaan	0,49	-10,0	-0,01
Mosselen	0,75	-6,5	-0,01
Tomatensoep	0,80	-7,7	-0,01
Elektronische bloeddrukmeter	1,58	-5,9	-0,01
Digitaal fototoestel	1,72	-8,6	-0,01
Aardgas: D2 (4652 kWh)	0,89	-6,8	-0,01
Verpleegkundige verzorging: dagforfait	2,63	-4,4	-0,01
Gps	1,01	-12,7	-0,01
Kabeljauw	0,86	-9,6	-0,01
Paprika's	0,53	-20,3	-0,01
Elektriciteit: Db (1200 kW)	3,89	-2,2	-0,01
Citroenen	0,28	-25,6	-0,01

Benaming	Gewicht (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Autoverzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	9,26	-1,2	-0,01
Sinaasappelen	2,08	-5,5	-0,01
Aardappelen	1,84	-6,8	-0,01
Elektriciteit: Dc (3500 kW)	3,33	-4,2	-0,02
Appelen: Jonagold	1,18	-14,2	-0,02
Geheugenkaart	0,82	-35,6	-0,02
Lpg	0,67	-21,7	-0,02
Elektriciteit: De (20000kW)	2,78	-6,0	-0,02
Spaghetti	1,77	-8,8	-0,02
Farmaceutische specialiteiten	17,75	-1,2	-0,02
Tomaten	1,91	-12,1	-0,02
Elektriciteit: Dc1(3500 kW)	8,89	-3,2	-0,03
Grijze garnalen	1,16	-24,3	-0,03
Gsm-gesprekken	11,73	-4,7	-0,04
Personal computer	3,84	-16,7	-0,04
Elektriciteit: Dd (7500 kW)	8,33	-4,4	-0,04
Ongelode benzine 98 RON ("superplus")	5,81	-10,2	-0,07
Aardgas: D3b (34890 kWh)	5,19	-10,1	-0,08
Aardgas: D3 (23260 kWh)	11,44	-9,5	-0,16
Ongelode benzine 95 RON ("eurosuper")	13,91	-11,2	-0,18
Gasolie voor verwarming: levering van minstens 2000 l	3,92	-35,5	-0,26
Gasolie voor verwarming: levering minder dan 2000 l	5,88	-34,5	-0,37
Gasolie voor wegvervoer ("diesel")	17,80	-20,3	-0,47

Bronnen: ADSEI, Eigen berekeningen: FOD Economie.

Bijlage 2 A: Overzicht van de producten en diensten waarvan de prijzen tussen het vierde kwartaal van 2008 en 2009 het sterkst zijn veranderd (rangschikking in dalende volgorde van prijsstijging)

Benaming	Gewicht Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Toiletzeep	0,74	13,3	0,01
Splitterwten	0,06	12,7	0,00
Gouden trouwring	1,54	11,6	0,03
Tong	0,33	11,0	0,00
Bioscoop	2,67	10,0	0,03
Half afgeroomde melk	1,82	9,8	0,02
Veearts: raadpleging	1,28	9,6	0,01
Briefport	1,21	9,3	0,01
Vloeibare allesreiniger	1,52	9,1	0,01
Pleisters	0,39	8,8	0,00
Go Pass	0,42	8,7	0,00
Gepelde tomaten	1,54	8,6	0,01
Tonijn in blik	0,70	8,5	0,01
Pindanootjes	0,75	8,4	0,01
Tabletten voor vaatwasser	0,58	8,3	0,00
Kippe-eieren	1,00	8,1	0,01
Volle melk	0,90	8,0	0,01
Mosterd	0,39	7,6	0,00
Nagellak	1,16	7,4	0,01
Hondenvoeding (blik)	1,64	7,4	0,01
Vloeibaar afwasmiddel	0,62	7,4	0,00
Balpen	1,89	7,2	0,01
Biljet 45 km	0,42	6,8	0,00
Olieverversen	5,83	6,7	0,05
Jaarlijkse schoolreinkaart 20 km	0,56	6,7	0,00
Biljet 20 km	0,42	6,5	0,00
Kinderzitje	1,03	6,5	0,01
Chips	1,46	6,4	0,01
Bijdrage aanvullende ziekteverzekering	3,53	6,3	0,02
Potgrond	0,71	6,2	0,00
Eendagsattracties	1,84	6,2	0,01
Maandtreinkaart 45 km	0,56	6,1	0,00
Diepvriesfriet	0,66	6,0	0,00
Aftershave	1,00	5,9	0,01
Maandtreinkaart 20 km	0,56	5,9	0,00
Visitekaartjes	0,83	5,7	0,00
Ongelode benzine 98 RON ("superplus")	5,81	5,7	0,03
Verklarend woordenboek	1,00	5,7	0,01
Tandpasta	0,74	5,6	0,00
Condooms	0,39	5,6	0,00
Stripverhaal	1,00	5,5	0,01
Trappistenbier	1,15	5,5	0,01
Spathiphyllum	0,54	5,5	0,00
Ongelode benzine 95 RON ("eurosuper")	13,91	5,5	0,08
Waterverbruik	7,42	5,5	0,05

Benaming	Gewicht Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Elektrische koffiezet	0,39	5,5	0,00
Sociale huur	5,07	5,4	0,03
Shampoo	0,74	5,4	0,00
Individuele behandeling kinesitherapie	2,63	5,3	0,01
Kattenvoeding (aluschaaltje)	1,64	5,2	0,01
Ficus	0,54	5,2	0,00
Candybar	0,41	5,0	0,00
Inktpatroon	1,39	4,9	0,01
Mandarijnen	2,02	4,7	0,01
Fluorescerende buislamp	1,59	4,7	0,01
Acrylverf	3,09	4,7	0,01
Emailverf	3,09	4,6	0,02
Huishoudvuilnisbak	1,12	4,6	0,01
Hogeschool: Inschrijvings- en examengeld	3,46	4,6	0,02
Roséwijn: Côtes de Provence	2,26	4,5	0,01
Schoonheidscrème	1,16	4,5	0,01
Waspoeder	2,63	4,5	0,01
Salade Niçoise	5,08	4,5	0,02
Schouwburgabonnement	3,77	4,4	0,02
Universiteit: inschrijvingsgeld en examengeld	2,30	4,4	0,01
Consultatie tandarts	0,58	4,4	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: raadpleging	0,86	4,4	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: huisbezoek	0,86	4,3	0,00
Mengkraan	3,09	4,3	0,01
Specialist: raadpleging	2,28	4,3	0,01
Vullingen van caviteiten	0,58	4,3	0,00
Frankfurter worstjes	0,59	4,2	0,00
Pilsbier (gewaarborgde verpakking)	1,15	4,2	0,01
Kalanchoe	0,54	4,2	0,00
Rozijnenkoek (suissekoek)	2,00	4,1	0,01
Uurtarief garagist	5,83	4,1	0,03
Pepersteak	5,08	4,1	0,02
Onderhoud van centrale verwarming	0,97	4,0	0,00
Begrafenisondernemingen	0,64	4,0	0,00
Cement	3,09	4,0	0,01
Camping	0,69	3,9	0,00
Schrift met losse bladen	1,89	3,9	0,01
Huur van garage	2,70	3,9	0,01
Abonn.teledistr.(+digit.tv)	6,79	3,9	0,03
Damesfiets	1,09	3,9	0,00
Riesling: Elzas	2,26	3,9	0,01
Toffees	2,63	3,9	0,01

Benaming	Gewicht Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Tijdschriften	5,02	3,8	0,02
Wassen van hemd	0,24	3,8	0,00
Porto	0,79	3,8	0,00
Vervangen van remblokjes	5,83	3,8	0,02
Diepvriessoep	0,80	3,7	0,00
Braadpan	0,41	3,6	0,00
Haarsnit	1,76	3,6	0,01
Broodje	3,23	3,6	0,01
Drank op basis van soja	1,24	3,6	0,00
Kinderfiets	1,09	3,6	0,00
Frisdrank (automaat)	1,60	3,6	0,01
Haarlak	1,16	3,5	0,00
Lange sigaretten	5,59	3,5	0,02
Spruitjes	0,15	3,5	0,00
Maaltijd restaurant	5,08	3,5	0,02
Lederen laarzen	1,91	3,5	0,01
Karbonade	1,09	3,5	0,00
Cornflakes	1,21	3,5	0,00
Puddingpoeder	1,21	3,5	0,01
Naaigaren	0,84	3,5	0,00
Vuurvaste schotel	0,59	3,5	0,00
Abonnement autopechbestrijding	0,92	3,4	0,00
Kleine speelgoedauto	1,03	3,4	0,00
Stof voor overgordijnen	0,73	3,4	0,00
Gemeenschappelijke kamer (WIGW met voorkeurregime)	0,71	3,4	0,00
Hespenworst	2,09	3,4	0,01
Aperitief	0,22	3,4	0,00
Voetbalwedstrijd 1ste provinciale	1,42	3,3	0,01
Vloeibaar wasmiddel	2,68	3,3	0,01
Droogkuis van kostuum	0,47	3,3	0,00
Gloeilamp	0,96	3,3	0,00
Veearts: ovariectomie van een kat	1,28	3,3	0,00
Colalimonade	1,00	3,2	0,00
Uurtarief schoonmaken	7,19	3,2	0,02
Witbier (verloren verpakking)	1,15	3,2	0,00
Autorijschool	1,24	3,2	0,00
Kostprijs intermaat	0,35	3,2	0,00
Bottines	1,76	3,2	0,01
Vensterglas	3,09	3,1	0,01
Strijkplank	1,12	3,1	0,00
Tulpenbollen	0,71	3,1	0,00
Smeltkaas (gruyère)	0,89	3,1	0,00
Eau de toilette voor dames	1,00	3,1	0,00
Huisvuilophaling	3,91	3,1	0,01
Mokkataartje	1,00	3,1	0,00
Pilsbier	5,11	3,1	0,02
Verzolen van schoenen	0,30	3,1	0,00
Colalimonade (light)	2,18	3,0	0,01

Benaming	Gewicht Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Pralines	0,77	3,0	0,00
Autobatterij	1,36	3,0	0,00
Brandverzekering	6,34	-0,1	0,00
Varkensrib spiering	0,67	-0,1	0,00
Kostuum in wol (winter)	1,65	-0,1	0,00
Tennisschoenen	0,95	-0,1	0,00
Meergranenbrood	1,78	-0,1	0,00
Kalfsgebraad	0,79	-0,1	0,00
Afdr.digit.foto's (fotogr.)	1,03	-0,2	0,00
Draagbare spelconsole	1,03	-0,2	0,00
Sledestofzuiger	0,59	-0,2	0,00
Bruin brood (800 g)	3,22	-0,2	0,00
Vliegtuigticket	1,91	-0,2	0,00
Joggingschoenen	1,59	-0,2	0,00
Laminaat	0,54	-0,3	0,00
Roomijs	1,03	-0,3	0,00
Strijkijzer met stoomgener.	0,87	-0,3	0,00
Speciaal brood (800 g)	2,22	-0,3	0,00
Tennisballen	0,71	-0,3	0,00
Verkeersbelasting	8,34	-0,4	0,00
Voetbal	0,71	-0,4	0,00
Body	0,66	-0,4	0,00
Telefoongesprekken via abonneetoestel	16,93	-0,4	-0,01
Pure chocolade	1,50	-0,5	0,00
Speculaas	1,34	-0,6	0,00
Niet-gashoudend water	2,74	-0,6	0,00
Kiwi's	0,88	-0,6	0,00
Hygiënische tampon	0,87	-0,6	0,00
Spaarlamp	0,96	-0,7	0,00
Educatieve cd-rom	0,24	-0,7	0,00
Notariskosten hypotheeklening	5,65	-0,7	0,00
Festivals	1,88	-0,8	0,00
Cyclamen	0,27	-0,8	0,00
Biljet 90 km weekend	0,42	-0,8	0,00
Minarine	0,48	-0,9	0,00
Internetabonnement	5,09	-1,0	0,00
Draadloze telefoon	0,11	-1,0	0,00
Wegwerpluier	1,69	-1,1	0,00
Yoghurt met fruit (mager)	1,95	-1,2	0,00
T-shirt	2,13	-1,2	0,00
Varkensrib van de filet	0,94	-1,2	0,00
Verse magere kaas	0,99	-1,2	0,00
Voetbalwedstrijd 1ste klasse (nationaal)	1,42	-1,2	0,00
Lege dvd-rw	0,31	-1,3	0,00
Bananen	1,45	-1,4	0,00
Gerbera's	0,39	-1,4	0,00
Aluminiumfolie	1,16	-1,4	0,00
Rijst in kookbuitjes	0,38	-1,5	0,00

Benaming	Gewicht Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Autoband	2,06	-1,5	0,00
Speciaal brood (400 g)	0,73	-1,6	0,00
Kristalsuiker	0,61	-1,6	0,00
Appelen: Granny	0,21	-1,6	0,00
Zeekreeft	0,13	-1,7	0,00
IJshoortje	1,03	-1,7	0,00
Varkensgebraad van de hesp	1,07	-1,7	0,00
Spelconsole	1,03	-1,7	0,00
Chrysanten	0,77	-1,7	0,00
Muziek-cd	1,32	-1,8	0,00
Tulpen	0,39	-1,8	0,00
Lamsbout	1,19	-1,8	0,00
Brie	1,17	-1,9	0,00
Autoverzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	9,26	-2,1	-0,02
Lelies	0,39	-2,1	0,00
Farmaceutische specialiteiten	17,75	-2,1	-0,04
Geraspte Emmenthal	2,00	-2,1	0,00
Boterhampasta	0,61	-2,2	0,00
Gemengde sla	0,26	-2,2	0,00
Olijfolie	0,64	-2,6	0,00
Aardappelen	2,01	-2,6	-0,01
Softwarepakket	0,24	-2,7	0,00
Vruchtensap	2,43	-2,9	-0,01
Hifi-keten	0,36	-3,0	0,00
Verse room	0,83	-3,0	0,00
Fishsticks	0,61	-3,0	0,00
Bloemkolen	0,36	-3,2	0,00
Druiven	1,16	-3,2	0,00
Limonade met thee-extracten	1,23	-3,4	0,00
Videospel voor console	1,03	-3,5	0,00
Dvd-recorder	0,49	-3,6	0,00
Maisolie	0,64	-3,6	0,00
Harde kaas Gouda-type	2,00	-3,7	-0,01
Dvd-speler	0,72	-3,8	0,00
Verse kaas met fijne kruiden	0,99	-3,9	0,00
Mayonaise	2,95	-4,1	-0,01
Koffie pads	0,70	-4,3	0,00
Gsm-toestel	1,55	-4,4	0,00
Huur vakantiewoning	1,74	-4,4	-0,01
Elektriciteit: Da (600 kW)	0,56	-4,4	0,00
Digitaal foto toestel	1,72	-4,6	0,00
Multifunctionele printer	0,43	-5,0	0,00
Bloem	0,56	-5,0	0,00
Digitale camcorder	0,46	-5,3	0,00
Champignons	0,85	-5,6	0,00
Rozen	1,93	-5,8	-0,01
Pizza	1,77	-5,8	-0,01

Benaming	Gewicht Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Elektronische bloeddrukmeter	1,58	-6,0	-0,01
Camembert	1,17	-6,2	-0,01
Groene bonen	0,16	-6,2	0,00
Prei	0,44	-6,6	0,00
Witloof	1,76	-6,7	-0,01
Elektriciteit: Db (1200 kW)	3,89	-6,9	-0,03
Gasolie voor wegvervoer ("diesel")	17,80	-7,3	-0,15
Gsm-gesprekken	11,73	-7,9	-0,06
Gewone braadmargarine	0,67	-8,0	-0,01
Kabeljauw	0,77	-8,2	-0,01
Appelen: Golden	0,19	-8,3	0,00
Elektriciteit: Dc1(3500 kW)	8,89	-8,4	-0,09
Verpleegkundige verzorging: dagforfait	2,63	-8,7	-0,02
Pompelmoezen	0,30	-8,9	0,00
Grijze gamalen	0,88	-9,2	-0,01
Sinaasappelen	1,86	-9,3	-0,02
Elektriciteit: Dc (3500 kW)	3,33	-9,4	-0,04
MP3/MP4-speler	0,58	-9,7	0,00
Elektriciteit: Dd (7500 kW)	8,33	-9,9	-0,10
Tomatensoep	0,80	-10,0	-0,01
GPS	1,01	-10,4	-0,01
Kleurentelevisie	3,26	-10,7	-0,01
Citroenen	0,31	-11,5	0,00
Elektriciteit: De (20000kW)	2,78	-12,6	-0,04
Mosselen	1,04	-12,7	-0,02
Personal computer	3,84	-14,3	-0,03
Gasolie voor verwarming: levering minder dan 2000 l	5,88	-14,3	-0,13
Veldsla	0,08	-14,5	0,00
Gasolie voor verwarming: levering van minstens 2000 l	3,92	-14,9	-0,09
Appelen: Jonagold	1,01	-17,5	-0,02
Wortelen	0,56	-18,7	-0,01
Spaghetti	1,77	-19,4	-0,05
Geheugenkaart	0,82	-19,5	-0,01
Aardgas: D1 (2326 kWh)	0,36	-20,7	-0,01
Aardgas: D2 (4652 kWh)	0,89	-22,3	-0,03
Ronde peren	0,42	-24,9	-0,01
Paprika's	0,43	-27,3	-0,01
Kropsla	0,46	-27,5	-0,01
Peren: Conférence	0,36	-27,8	-0,01
Aardgas: D3 (23260 kWh)	11,44	-29,5	-0,56
Broccoli	0,33	-30,0	-0,01
Aardgas: D3b (34890 kWh)	5,19	-30,5	-0,27
Tomaten	1,65	-33,2	-0,06

Bronnen: ADSEI, Eigen berekeningen: FOD Economie.

Bijlage 2B: Overzicht van de producten en diensten waarvan de prijzen in het vierde kwartaal van 2009 de grootste impact op de inflatie hadden (rangschikking in dalende volgorde van bijdrage tot de inflatie)

Benaming	Gewicht t Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Niet-sociale huur	57,26	1,4	0,08
Ongelode benzine 95 RON ("eurosuper")	13,91	5,5	0,08
Waterverbruik	7,42	5,5	0,05
Olieverversen	5,83	6,7	0,05
Ongelode benzine 98 RON ("superplus")	5,81	5,7	0,03
Sociale huur	5,07	5,4	0,03
Abonn.teledistr.(+digit.tv)	6,79	3,9	0,03
Uurtarief garagist	5,83	4,1	0,03
Bioscoop	2,67	10,0	0,03
Gouden trouwring	1,54	11,6	0,03
Salade Niçoise	5,08	4,5	0,02
Uurtarief schoonmaken	7,19	3,2	0,02
Vervangen van remblokjes	5,83	3,8	0,02
Bijdrage aanvullende ziekteverzekering	3,53	6,3	0,02
Pepersteak	5,08	4,1	0,02
Lange sigaretten	5,59	3,5	0,02
Nieuwe wagens (BIV inbegrepen)	65,90	0,3	0,02
Half afgeroomde melk	1,82	9,8	0,02
Tijdschriften	5,02	3,8	0,02
Schouwburgabonnement	3,77	4,4	0,02
Maaltijd restaurant	5,08	3,5	0,02
Buitenlandse reizen	14,81	1,1	0,02
Pilsbier	5,11	3,1	0,02
Pizza	7,17	2,2	0,02
Hogeschool: Inschrijvings- en examengeld	3,46	4,6	0,02
Emailverf	3,09	4,6	0,02
Acrylverf	3,09	4,7	0,01
Gepelde tomaten	1,54	8,6	0,01
Balpen	1,89	7,2	0,01
Broodje	3,23	3,6	0,01
Hondenvoeding (blik)	1,64	7,4	0,01
Peutertuinen	4,75	3,0	0,01
Mengkraan	3,09	4,3	0,01
Cement	3,09	4,0	0,01
Chinese dagschotel	7,60	1,8	0,01
Weekend aan zee	5,10	2,4	0,01
Vloeibare allesreiniger	1,52	9,1	0,01
Veearts: raadpleging	1,28	9,6	0,01
Hamburger (fastfood)	5,34	2,1	0,01
Vensterglas	3,09	3,1	0,01
Individuele behandeling kinesitherapie	2,63	5,3	0,01
Hotelkamer	4,56	2,5	0,01

Benaming	Gewicht t Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Huur van garage	2,70	3,9	0,01
Briefport	1,21	9,3	0,01
Waspoeder	2,63	4,5	0,01
Huisvuilophaling	3,91	3,1	0,01
Toffees	2,63	3,9	0,01
Eendagsattracties	1,84	6,2	0,01
Nagellak	1,16	7,4	0,01
Specialist: raadpleging	2,28	4,3	0,01
Universiteit: inschrijvingsgeld en examengeld	2,30	4,4	0,01
Roséwijn: Côtes de Provence	2,26	4,5	0,01
Speciaal bier	3,34	2,8	0,01
Toiletzeep	0,74	13,3	0,01
Mandarijnen	2,02	4,7	0,01
Kippe-eieren	1,00	8,1	0,01
Rozijnenkoek (suissekoek)	2,00	4,1	0,01
Boeken	4,00	2,3	0,01
Keukentafel	4,19	2,3	0,01
Chips	1,46	6,4	0,01
Gemeenschappelijke kamer (gewone rechthebbenden)	3,55	2,6	0,01
Middagmaal op school	3,38	2,5	0,01
Vloeibaar wasmiddel	2,68	3,3	0,01
Salon	4,81	1,9	0,01
Gebakken tong of forel	5,08	1,5	0,01
Volle melk	0,90	8,0	0,01
Fluorescerende buislamp	1,59	4,7	0,01
Riesling: Elzas	2,26	3,9	0,01
Scooter	3,89	2,2	0,01
Kattenvoeding (Aluschaaltje)	1,64	5,2	0,01
Schrift met losse bladen	1,89	3,9	0,01
Gekookte ham	5,85	1,2	0,01
Hespenworst	2,09	3,4	0,01
Pindanootjes	0,75	8,4	0,01
Dagbladen	3,43	2,0	0,01
Tonijn in blik	0,70	8,5	0,01
Lederen laarzen	1,91	3,5	0,01
Kinderzitje	1,03	6,5	0,01
Colalimonade (light)	2,18	3,0	0,01
Haarsnit	1,76	3,6	0,01
Tabak	2,51	2,2	0,01
Eénpersoonskamer (gewone rechthebbenden)	2,13	2,9	0,01
Kleuring	3,25	1,9	0,01
Weekend in de Ardennen	4,02	1,6	0,01
Permanent	3,25	1,9	0,01

Benaming	Gewicht t Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Trappistenbier	1,15	5,5	0,01
Watergolf	3,25	1,8	0,01
Frisdrank (automaat)	1,60	3,6	0,01
Stripverhaal	1,00	5,5	0,01
Aftershave	1,00	5,9	0,01
Braadkip	3,44	1,6	0,01
Bankdiensten	2,63	2,1	0,01
Verklarend woordenboek	1,00	5,7	0,01
Inkpatroon	1,39	4,9	0,01
Schoonheidscrème	1,16	4,5	0,01
Salami	3,10	1,6	0,01
Bottines	1,76	3,2	0,01
Huishoudvuilnisbak	1,12	4,6	0,01
Puddingpoeder	1,21	3,5	0,01
Voetbalwedstrijd 1ste provinciale	1,42	3,3	0,01
Zalm	1,44	2,8	0,01
Pilsbier (gewaARBorgde verpakking)	1,15	4,2	0,01
Babyvoeding	1,43	2,9	0,00
Moderne slaapkamer	1,97	2,6	0,00
Gehakt	4,00	1,2	0,00
Korte sigaretten	2,39	1,8	0,00
Drank op basis van soja	1,24	3,6	0,00
Pensen	2,09	2,2	0,00
Vloeibaar afwasmiddel	0,62	7,4	0,00
Cornflakes	1,21	3,5	0,00
Autobatterij	1,36	3,0	0,00
Familiale verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	1,56	2,9	0,00
Visitekaartjes	0,83	5,7	0,00
Tabletten voor vaatwasser	0,58	8,3	0,00
Pullover (winter)	4,08	1,1	0,00
Verse worst	3,01	1,4	0,00
Zwembad	2,12	2,0	0,00
Biefstuk	2,73	1,5	0,00
Bordeaux supérieur AC	2,26	1,9	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: huisbezoek	0,86	4,3	0,00
Candybar (automaat)	1,60	2,6	0,00
Damesfiets	1,09	3,9	0,00
Potgrond	0,71	6,2	0,00
Uurtarief elektricien	2,17	1,8	0,00
Tennisabonnement (winter)	2,12	2,0	0,00
Veearts: ovariectomie van een kat	1,28	3,3	0,00
Diepvriesfriet	0,66	6,0	0,00
Geneeskundige met aanvullende opleiding: raadpleging	0,86	4,4	0,00
Onderhoud van centrale verwarming	0,97	4,0	0,00
Gerookt spek	1,44	2,6	0,00

Benaming	Gewicht t Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Biscuits	1,34	2,8	0,00
Witbier (verloren verpakking)	1,15	3,2	0,00
Shampoo	0,74	5,4	0,00
Karbonade	1,09	3,5	0,00
Jeansbroek	1,81	2,2	0,00
Varkensrib spiering	0,67	-0,1	0,00
Tennisschoenen	0,95	-0,1	0,00
Draadloze telefoon	0,11	-1,0	0,00
Kalfsgebraad	0,79	-0,1	0,00
Sledestofzuiger	0,59	-0,2	0,00
Kostuum in wol (winter)	1,65	-0,1	0,00
Laminaat	0,54	-0,3	0,00
Educatieve cd-rom	0,24	-0,7	0,00
Afdr.digit.foto's (fotogr.)	1,03	-0,2	0,00
Meergranenbrood	1,78	-0,1	0,00
Lege dvd-rw	0,31	-1,3	0,00
Zeekreeft	0,13	-1,7	0,00
Cyclamen	0,27	-0,8	0,00
Draagbare spelconsole	1,03	-0,2	0,00
Body	0,66	-0,4	0,00
Tennisballen	0,71	-0,3	0,00
Strijkijzer met stoomgener.	0,87	-0,3	0,00
Voetbal	0,71	-0,4	0,00
Appelen: Granny	0,21	-1,6	0,00
Vliegtuigticket	1,91	-0,2	0,00
Roomijs	1,03	-0,3	0,00
Joggingschoenen	1,59	-0,2	0,00
Biljet 90 km weekend	0,42	-0,8	0,00
Brandverzekering	6,34	-0,1	0,00
Minarine	0,48	-0,9	0,00
Hygiënische tampon	0,87	-0,6	0,00
Spaarlamp	0,96	-0,7	0,00
Gerbera's	0,39	-1,4	0,00
Kiwi's	0,88	-0,6	0,00
Softwarepakket	0,24	-2,7	0,00
Gemengde sla	0,26	-2,2	0,00
Rijst in kookbultjes	0,38	-1,5	0,00
Tulpen	0,39	-1,8	0,00
Hifi-keten	0,36	-3,0	0,00
Pure chocolade	1,50	-0,5	0,00
Bruin brood (800 g)	3,22	-0,2	0,00
Speciaal brood (800 g)	2,22	-0,3	0,00
Dvd-recorder	0,49	-3,6	0,00
Speculaas	1,34	-0,6	0,00
Kristalsuiker	0,61	-1,6	0,00
Groene bonen	0,16	-6,2	0,00
Bloemkolen	0,36	-3,2	0,00
Varkensrib van de filet	0,94	-1,2	0,00
Lelies	0,39	-2,1	0,00
Digitale camcorder	0,46	-5,3	0,00

Benaming	Gewicht t Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Speciaal brood (400 g)	0,73	-1,6	0,00
Chrysanten	0,77	-1,7	0,00
Boterhampasta	0,61	-2,2	0,00
Verse magere kaas	0,99	-1,2	0,00
Appelen: Golden	0,19	-8,3	0,00
Veldsla	0,08	-14,5	0,00
Multifunctionele printer	0,43	-5,0	0,00
Dvd-speler	0,72	-3,8	0,00
Spelconsole	1,03	-1,7	0,00
Festivals	1,88	-0,8	0,00
Niet-gashoudend water	2,74	-0,6	0,00
Wegwerpluier	1,69	-1,1	0,00
Voetbalwedstrijd 1ste klasse (nationaal)	1,42	-1,2	0,00
IJshoortje	1,03	-1,7	0,00
Varkensgebraad van de hesp	1,07	-1,7	0,00
Olijfolie	0,64	-2,6	0,00
Bananen	1,45	-1,4	0,00
Fishsticks	0,61	-3,0	0,00
Muziek-cd	1,32	-1,8	0,00
Lamsbout	1,19	-1,8	0,00
Yoghurt met fruit (mager)	1,95	-1,2	0,00
T-shirt	2,13	-1,2	0,00
Prei	0,44	-6,6	0,00
Brie	1,17	-1,9	0,00
Verkeersbelasting	8,34	-0,4	0,00
Autoband	2,06	-1,5	0,00
Verse room	0,83	-3,0	0,00
Pompelmoezen	0,30	-8,9	0,00
Videospel voor console	1,03	-3,5	0,00
Aluminiumfolie	1,16	-1,4	0,00
Elektriciteit: Da (600 kW)	0,56	-4,4	0,00
MP3/MP4-speler	0,58	-9,7	0,00
Koffiepads	0,70	-4,3	0,00
Maïsolie	0,64	-3,6	0,00
Limonade met thee-extracten	1,23	-3,4	0,00
Verse kaas met fijne kruiden	0,99	-3,9	0,00
Bloem	0,56	-5,0	0,00
Digitaal foto toestel	1,72	-4,6	0,00
Druiven	1,16	-3,2	0,00
Notariskosten hypotheeklening	5,65	-0,7	0,00
Gsm-toestel	1,55	-4,4	0,00
Citroenen	0,31	-11,5	0,00
Champignons	0,85	-5,6	0,00
Internetabonnement	5,09	-1,0	0,00
Geraspte Emmenthal	2,00	-2,1	0,00
Aardappelen	2,01	-2,6	-0,01
Gewone braadmargarine	0,67	-8,0	-0,01
GPS	1,01	-10,4	-0,01

Benaming	Gewicht t Q4 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Kabeljauw	0,77	-8,2	-0,01
Telefoongesprekken via abonneetoestel	16,93	-0,4	-0,01
Huur vakantiewoning	1,74	-4,4	-0,01
Geheugenkaart	0,82	-19,5	-0,01
Camembert	1,17	-6,2	-0,01
Elektronische bloeddrukmeter	1,58	-6,0	-0,01
Vruchtensap	2,43	-2,9	-0,01
Harde kaas Gouda-type	2,00	-3,7	-0,01
Grijze garnalen	0,88	-9,2	-0,01
Tomatensoep	0,80	-10,0	-0,01
Paprika's	0,43	-27,3	-0,01
Broccoli	0,33	-30,0	-0,01
Witloof	1,76	-6,7	-0,01
Ronde peren	0,42	-24,9	-0,01
Aardgas: D1 (2326 kWh)	0,36	-20,7	-0,01
Wortelen	0,56	-18,7	-0,01
Peren: Conférence	0,36	-27,8	-0,01
Pizza	1,77	-5,8	-0,01
Rozen	1,93	-5,8	-0,01
Mayonaise	2,95	-4,1	-0,01
Kropsla	0,46	-27,5	-0,01
Kleurentelevisie	3,26	-10,7	-0,01
Appelen: Jonagold	1,01	-17,5	-0,02
Verpleegkundige verzorging: dagforfait	2,63	-8,7	-0,02
Mosselen	1,04	-12,7	-0,02
Sinaasappelen	1,86	-9,3	-0,02
Autoverzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	9,26	-2,1	-0,02
Aardgas: D2 (4652 kWh)	0,89	-22,3	-0,03
Elektriciteit: Db (1200 kW)	3,89	-6,9	-0,03
Personal computer	3,84	-14,3	-0,03
Farmaceutische specialiteiten	17,75	-2,1	-0,04
Elektriciteit: Dc (3500 kW)	3,33	-9,4	-0,04
Elektriciteit: De (20000kW)	2,78	-12,6	-0,04
Spaghetti	1,77	-19,4	-0,05
Tomaten	1,65	-33,2	-0,06
Gsm-gesprekken	11,73	-7,9	-0,06
Elektriciteit: Dc1(3500 kW)	8,89	-8,4	-0,09
Gasolie voor verwarming: levering van minstens 2000 l	3,92	-14,9	-0,09
Elektriciteit: Dd (7500 kW)	8,33	-9,9	-0,10
Gasolie voor verwarming: levering minder dan 2000 l	5,88	-14,3	-0,13
Gasolie voor wegvervoer ("diesel")	17,80	-7,3	-0,15
Aardgas: D3b (34890 kWh)	5,19	-30,5	-0,27
Aardgas: D3 (23260 kWh)	11,44	-29,5	-0,56

Bronnen: ADSEI, Eigen berekeningen: FOD Economie.

Bijlage 3: Vergelijking van de evolutie van de Belgische inflatie met die in de buurlanden: opsplitsing naar categorieën.

	2009			2008			Evolutie van het verschil (procentpunt) (b)	p.m. Gewicht België 2009 (in %)
	België	Gemiddelde buurlanden	Vershil (procentpunt) (a)	België	Gemiddelde buurlanden	Vershil (procentpunt) (b)		
1. Energiedragers	-14,0	-7,6	-6,4	19,8	9,4	10,4	-16,8	100
2. Niet-bewerkte levensmiddelen	0,4	-0,3	0,6	2,8	3,1	-0,4	1,0	100
p.m. Onderliggende inflatie	2,0	1,3	0,7	2,7	2,0	0,7	0,0	100
3. Bewerkte levensmiddelen	1,7	0,6	1,1	7,8	5,3	2,4	-1,4	100
Brood en granen	1,6	0,9	0,7	10,4	6,9	3,5	-2,8	27,0
Zuivelproducten	0,1	-4,5	4,6	13,6	11,5	2,0	2,6	17,8
Oliën en vetten	1,1	-3,3	4,4	13,5	9,2	4,3	0,1	3,4
Suiker, jam, honing, chocolade	3,1	1,4	1,7	4,4	5,1	-0,7	2,3	9,1
Andere voedingsmiddelen	1,6	1,9	-0,3	8,0	3,5	4,5	-4,8	5,5
Alcoholvrije dranken	0,8	0,2	0,6	3,8	3,7	0,1	0,6	13,4
Alcoholhoudende dranken	3,2	2,5	0,7	3,4	3,0	0,4	0,4	14,5
Tabak	2,5	3,4	-0,9	4,3	2,6	1,7	-2,6	9,4
4. Diensten	2,6	1,9	0,8	2,3	2,1	0,2	0,6	100
Reizen	2,9	3,4	-0,5	4,6	5,5	-0,9	0,4	15,2
Vrijtijdsbesteding en lichaamverzorging	3,3	2,5	0,8	3,8	2,7	1,1	-0,3	29,2
Vervoer	3,1	3,2	-0,1	3,0	3,4	-0,5	0,4	11,5
Communicatie	-0,5	-1,3	0,9	-2,9	-1,7	-1,2	2,1	7,7
Huisvestingsdiensten	2,2	1,7	0,5	2,1	1,9	0,2	0,3	24,5
Overige	2,6	1,5	1,1	0,0	2,2	-2,2	3,3	11,8
5. Niet-energetische industriële goederen	1,4	0,8	0,7	1,3	0,6	0,7	0,0	100
Kleding	0,3	0,9	-0,6	0,7	0,2	0,5	-1,2	13,9
Schoeisel	2,0	1,4	0,6	2,3	1,1	1,2	-0,6	3,6
Waterverbruik	5,1	3,6	1,5	7,3	1,2	6,2	-4,7	2,6
Huishoudartikelen in textiel	2,1	1,2	0,9	1,7	1,0	0,7	0,2	1,5
Huishoudapparaten	0,6	0,6	0,0	-0,4	-1,4	0,9	-1,0	2,6
Geneesmiddelen	-1,2	0,2	-1,5	-0,4	2,4	-2,8	1,3	5,1
Nieuwe en tweedehandse auto's	0,5	0,0	0,6	0,6	0,7	-0,1	0,7	19,0
Audio- en videoapparatuur	-11,4	-12,9	1,6	-13,9	-11,0	-2,9	4,5	1,0
Foto- en filmapparatuur	-8,9	-12,0	3,1	-12,6	-13,3	0,7	2,4	0,4
Apparatuur gegevensverwerking	-11,6	-10,0	-1,6	-14,0	-14,3	0,3	-2,0	1,4
Speelgoed en hobby-artikelen	0,7	0,0	0,7	1,0	-0,9	1,9	-1,2	2,4
Tuinbouw	1,4	1,0	0,5	1,4	-0,7	2,1	-1,6	2,8
Huisdieren en producten en diensten voor huisdieren	6,3	3,1	3,2	3,8	4,2	-0,4	3,6	2,8
Boeken	1,7	1,0	0,8	2,1	-1,3	3,4	-2,6	2,5
Kranten en tijdschriften	3,3	4,1	-0,8	3,5	3,0	0,5	-1,4	2,7
Sieraden, klokken en horloges	8,4	6,1	2,3	8,5	5,5	3,0	-0,7	1,2
Prod.vr norm.ond.&rep.won.	4,3	3,9	0,4	3,8	3,1	0,6	-0,2	5,9
Niet-duurzame huishoudartikelen	4,1	2,7	1,4	5,5	1,5	4,0	-2,7	3,9
Dragers opname beeld en geluid	-5,1	-2,8	-2,3	-4,5	-2,7	-1,7	-0,5	1,1
Elektrische toestellen voor lichaamsverzorging en andere artikelen voor lichaamsverzorging	4,5	0,9	3,6	3,3	1,6	1,7	2,0	4,3

Bronnen: EC, FOD Economie.

